National Library
Bibliothèque Nationale
OCT 23 1979

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York; Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466; V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave, Racina, Wis. 53403; — California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214

NR. 40 SESTDIENA, 1979. GADA 13. OKTOBRIS, 29. GADS

SATURDAY, OCTOBER 13, 1979

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 70 centu

Ar skatu uz Latvijas pusi

PANEĻI UN REFERĀTI LNJAK KONGRESĀ TORONTO

Jaunais Latviešu centrs Toronto visu Pateicības nedēļas nogali, četras dienas, no 5. līdz 8. oktobrim, bija aizņemts ar Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības Kanadā 25. gadu jubilejas kongresa dalībniekiem un viesiem. Katru dienu, no rīta līdz vakaram, tur kaut kas notika: referāti, paneļi, LNJAK biedru gada sapulce un trīs kongresa balles. Viskuplāk apmeklēta bija kongresa atklāšana un pēc tam Imanta Lešinska referāts par kultūras sakariem un šo sakaru komitejas darbību un mērķiem, pulcinot 450 apmeklētāju.

Kongresu nama augšējā zālē atklāja LNJAK valdes priekšsēde Baiba Rubesa. „Tagad mēs vairs neesam emigranti, bet emigrantu bērni," viņa teica. LNJAK dibinātāji visi bija dzimuši Latvijā. Tie pieredzējuši Otro pasaules karu un emigrāciju, kamēr šeit dzimušie latvieši nāv vairs trimdinieki. Jaunatnes organizācijā pulcināmi arī jauktu tautību jaunieši. Nākošās paaudzes rādīs, vai mēs kā latvieši pastāvēsim. Šī varētu būt mūsu pēdējā debija, kurā izšķirsies mūsu tautas liktenis, teica LNJAK priekšsēde, aicinot atmest domstarpības un strīdus un turēt karstas sirdis pret saviem tautiešiem.

Latviešu centra priekšsēdis Valdis Liepiņš sveicināja kongresu jaunajā centrā. „Šis ir arī jūsu centrs," viņš teica un aicināja centru atbalstīt. Kongresu sveicināja arī LNJAK trešais valdes priekšsēdis Guntis Liepiņš, arī no apgāda Celinieks, kas izdod bērnu žurnālu Mazputniņš. Viņš arī ziņoja, ka 20. oktobrī Centrā atzīmēs Jaunās Gaitas jubileju, sakarā ar 100. numura iznākšanu. „Nākotne vienmēr ir gaiša, tikai jāiet tās virzienā," teica Guntis Liepiņš.

LNAK valdes priekšsēdis un pirmais LNJAK priekšsēdis Tālivaldis Kronbergs atminējās savas darbības laiku jaunatnes apvienībā. „LNJAK ir mūsu bērns, kuram vecākus neviens nevar atņemt," viņš teica, un pieskaņoties jaunatnes mērķiem norādīja, ka jaunatnei jāpārbauda sava darbība, vai tā turpinās savās nacionālās robežās. LNJAK uzdevums saglabāt cīnītājus latviešu tautas brīvības labad. Viņš novēlēja vairāk strādāt, lai izkoptu mūsu jaunatnes nacionālo garu, kontrolētu un pārbaudītu savu darbību.

Uģis Ziemelis, kas studējis Makmastera universitātē Hamiltonā un Vankuveras universitātē un šovasar piedalījies arī 4. Vasaras kursos Rīgā, stāstīja par savu studijas gadu Rīgā. Viņš pieteicies studentu apmaiņas programmā. Izbraucis uz Pad. savienību kopā ar 10 citiem Kanadas studentiem. Vairākus mēnešus pavadījis Ļeņingradā, tad devies uz Rīgu, kur stājies zinātniskās pētniecības darbā. Noklausījies arī vairākus fizikas kursus latviešu valodā. Dzīvojis Latvijas universitātes studentu kopmītnē. Rīgā ieradies 1. septembrī, kad studenti gatavojušies braukt uz kolchoziem palīdzēt novākt ražu. Pēc tam tie atgriezušies un turpinājuši klausīties lekcijas.

Uģis Ziemelis pastāstīja arī par tā saucamajiem Aristoteļa svētkiem, kad jaunie studenti sapulcējas laukumā, kur tos uzrunā Aristotels, kas ierodas ar pavadoņiem. Fakultātes apmainās dāvanām. Tad notiek gājiens pa Vecrīgas ielām uz universitāti, kur fakultātes izsniedz studentu kartītes. Studentu klubā darbojas vairāki ansambļi, arī politisko dziesmu pulciņš. Maijā, pirms eksāmeniem, rīko Veselības dienu, kad visi studenti noīrē vilcienu un izbrauc no Rīgas uz laukiem. Šinī izbraukumā piedalījies arī Ziemelis. Fakutātes sacenšas sporta spēlēs. Politisko dziesmu festivālos Rīgas studentu klubs aicina arī studentus no citām valstīm, piem. Dienvidamerikas, Afrikas, Kubas, Zviedrijas.

Pēc sava priekšlasījuma, kas bija brīvs, fragmentārs stāstījums, Uģis Ziemelis piedalījās arī panelī par Latvijas apciemojumiem, tāpat Rolands Ozols, kas tikai pirms gada izbraucis no Latvijas un tagad ar ģimeni dzīvo Filadelfijā, ASV, Ingrīda Mukāne un Daina Krastiņa, kas arī ciemojušās Latvijā. Īsā laika dēļ panelisti varēja izteikties tikai ļoti ierobežoti. Viņu stāstījumi jau visumā zināmi no laikrakstiem. I. Mukāne Latvijā pavadījusi divas nedēļas. Rīgā rindas pie gaļas veikaliem. Jaunais viesnīcas nams izskatījies jau novecojies. Bijis arī gadījums apmeklēt slimnīcu, kas drīzāk atgādinājusi kara laika lazareti. „Grūti saprast, ka tā jādzīvo cilvēkiem," bija viņas atzinums. Daina Krastiņa abas reizes apmetusies pie radiem. Aizvedusi uz Rīgu savas vecmāmiņas urnu. Radi visādi centušies parādīt savu viesmīlību. Bijusi neērta sajūta, kad piedāvāta otra krūzīte kafijas, zinot, cik dārga Rīgā ir kafija.

Nobeigums 20. lp.

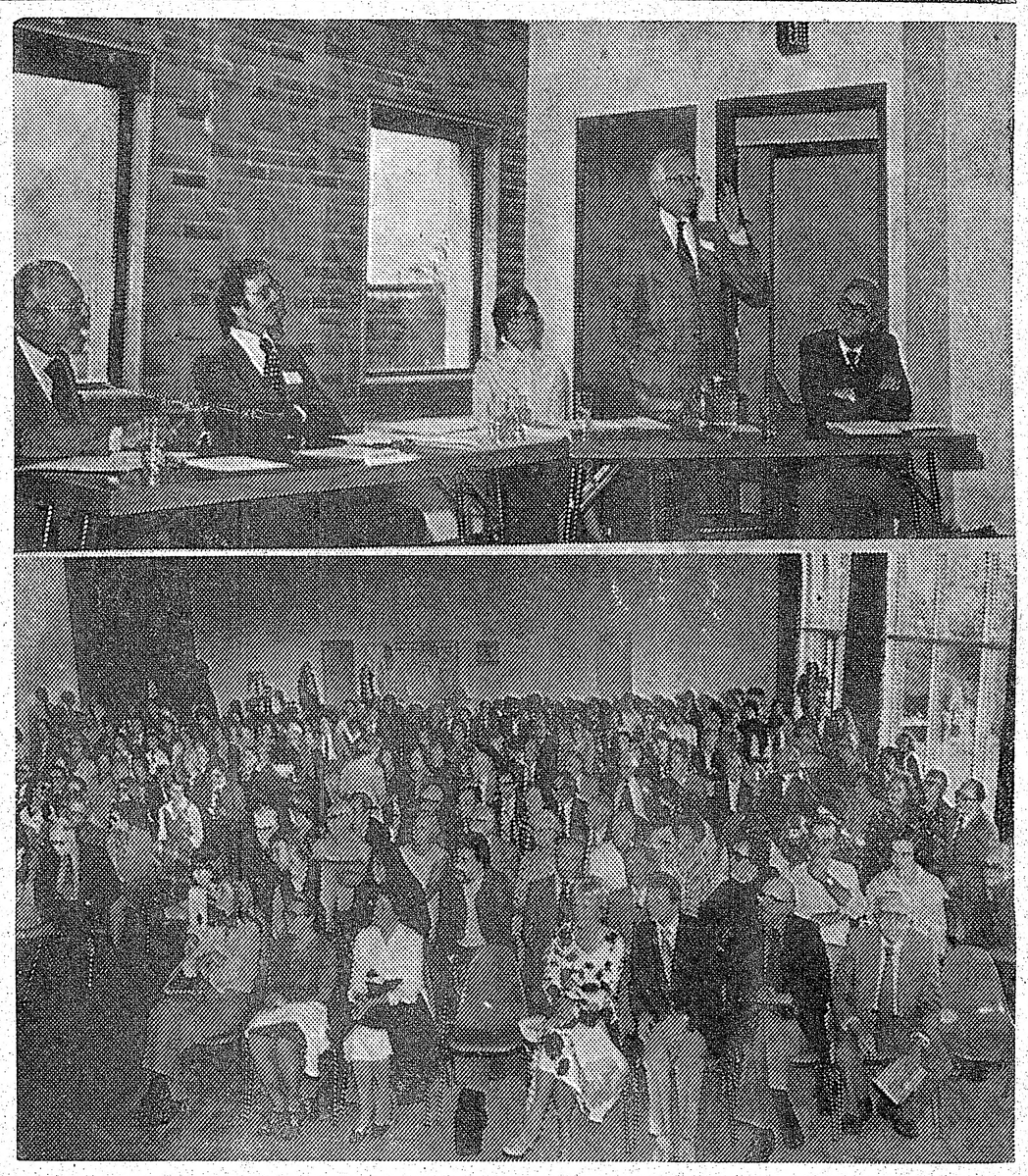

Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības Kanadā 25. jubilejas kongresa laikā mūsu politiskie darbinieki un jaunatne Latviešu centrā Toronto pārrunāja daudzus aktuālus nacionālpolitiskus jautājumus. Augšējā attēlā panelis pārrunā politisko darbību Maskavas olimpiadas laikā. No kreisās: DV Kanadas valdes ārējās informācijas nozares vadītājs Pēteris Vasariņš, no Latvijas izbraukušais Rolands Ozols, LNAK darbiniece Elma Miniate, Apvienotās baltiešu nacionālās komitejas priekšsēdis Gunārs Meierovics no Vašingtonas un LNAK politiskās nozares vadītājs Dr. Linards Lukss. Apakšā — klausītāju pārpildītā zāle Latviešu centrā Toronto.
Foto: V. Plampe

Vai pasaulei jauns politiskais vadonis?

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Mūsdienu starptautiskajā skatuvē nav gandrīz nevienas pasaules apbrīnotas spilgtas personības. Tagadējie politiskie vadoņi ir bālas ēnas, salīdzinot ar kādreizējām starptautiskās drāmas zvaigznēm — Čerčilu, DeGolu un citiem. Kapitālisms visā pasaulē pārdzīvo sāpju pilnu reformācijas periodu. Sociālisms, tāpat kā komūnisms, ir pārkaļķojušās politiskas dogmas. Marksistiskā ļeņinisma vadoņi ir pelēkas personības—nedabiskā režīma dzemdētas mākslīgas lelles.

Liktenim ir labpatīcis, ka šajā pasaules vadības krizes laikā pie apvāršņa parādījusies jauna, spilgta personība — tas ir pāvests Jānis Pauls II. Viduslaikos katoļu baznīcas dogma nostādīja pāvestu princu princa un karaļu karaļu lomā. Šī simboliskā katoļu baznīcas augstākā vadoņa loma pēc daudziem gadu simteņiem tagad ir piedzīvojusi reālu piepildījumu. Patiesi, tagadējais pāvests, kas starptautiskā forumā parādījās tikai pirms viena gada, ir Dieva svētīta liela dinamiska personība, kam vadoņa talants jau ielikts šūpulī. Pasaules pazīstamākais evaņģelists, amerikāņu fundamentālais baptists Bilijs Grēms apzīmē pāvestu Jāni Paulu par nenoliedzamu pasaules morālo vadoni. Te jāievēro, ka Grēma pārstāvētais reliģiskais novirziens nebūt nav pārāk tuvs katoļu baznīcai.

Patiesi, pāvesta spožā debija Meksikā, Polijā, Īrijā un aizvadītajā nedēļā ASV tālu pārsniedz lielākās kristīgās baznīcas vadoņa lomu. Apvienotajās Nācijās teiktajā vēstījumā pāvests pievērsās ne vien morālām, bet arī sociālām un politiskām problēmām. Ar cilvēka tiesību un brīvības aizstāvja lomu visas pasaules mērogā pāvests aizpildījis lielo personību trūkumu.

Tagadējā pāvesta konservātīvo nostāju katoļu baznīcas principiālos jautājumos var kritizēt vai nepieņemt. Tanī pašā laikā pāvesta dinamiskā personība pasaulei viņa personā radies ne vien jauns morālais vadonis, bet arī eventuāls tālredzīgs mūsdienu sarežģīto un sāpīgo problēmu atrisinātājs. Nupat pabeigta sešu dienu ilgā pāvesta ASV misija no jauna šo patiesību apstiprināja. Te jāievēro, ka pāvesta rīcībā ir neiedomājami labi izveidots administrātīvs aparāts. Viņa vārdam klausa 700 miljonu katoļticīgo visā pasaulē, un nav jāaizmirst, ka pāvesta diplomātiskie sūtņi — nunciji — darbojas vairāk nekā simt dažādu valstu mētropolēs.

Aizvadītajā nedēļā pašā Eiropas sirdī uz mākslīgi radītas politiskas diktatūras 30 gadu ilgu eksistenci atskatījās Austrumvācija. Tāpat kā visā Austrumeiropā, tagadējais režīms tur var pastāvēt tikai Kremļa divīziju klātienes ēnā. Austrumvācijas „jubilejā" ieradās pats Pad. savienības vecīgais sarkanais cars Leonīds Brežņevs. Ar savu parādīšanos atklātībā

(Turpinājums 20. lp.)

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1979. G. 13. OKTOBRIS, 40. NR..

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redaktors Austrālijā Ed. Smugajs, 28, Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Nelūgtetos manuskriptus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktā domas ir rakstītāja personiskie uzskati un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 30 dol., 6 mēnešiem — 16 dol., 3 mēnešiem — 8.50 dol. Atsevišķa numura cena 70 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.50, tekstā $5.75, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514

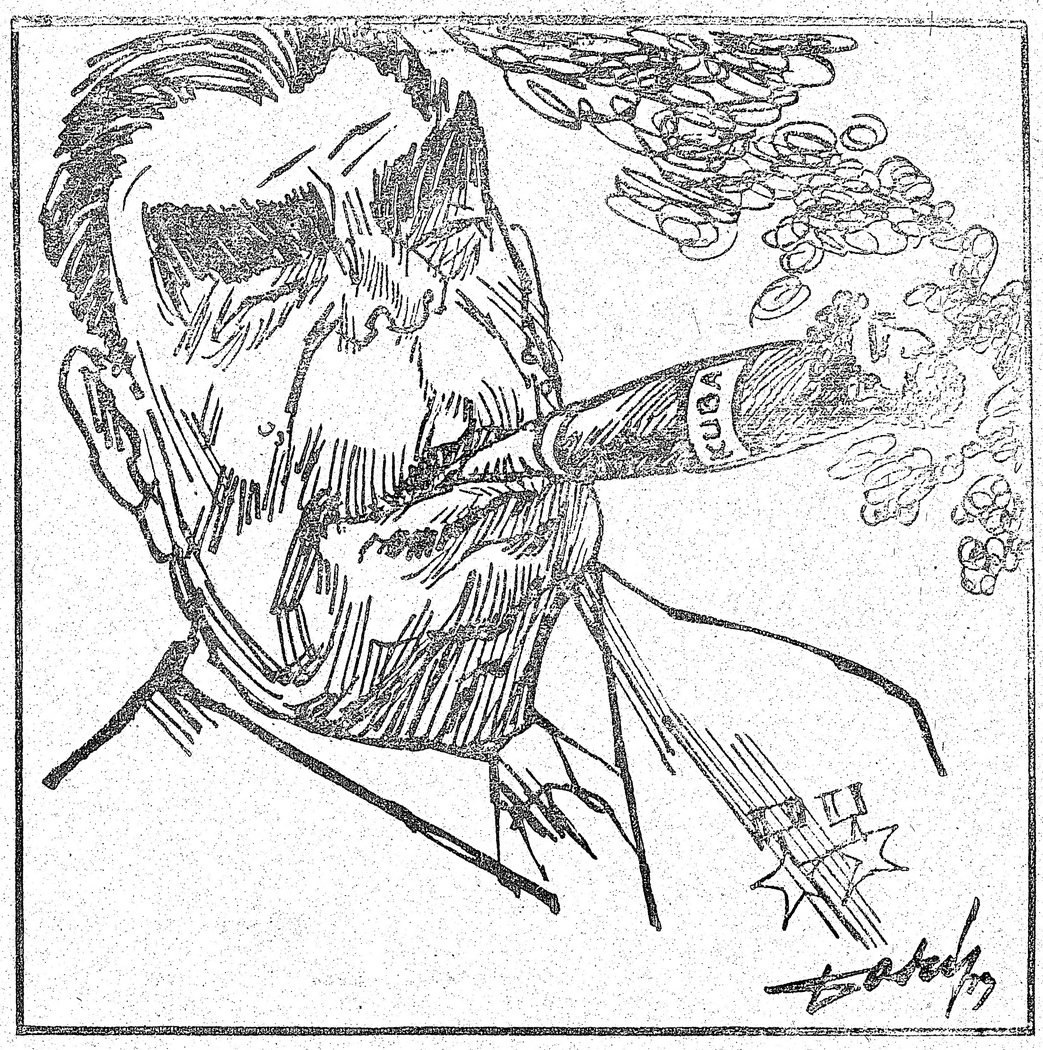

J. Grodums

Latvijas jaunatne nemierā ar režīmu

Par dzīvi okupētajā dzimtenē un ciešanām izsūtījumā, trimdā iznākušas jau vairākas grāmatas. Šogad tām varam pievienot vēl vienu. Tā ir veterinārārsta Eduarda Ātrena grāmata, kas 366 lappušu biezā sējumā nesen iznākusi Toronto, kur autors apmeties uz dzīvi pēc trīsdesmit pavadītiem gadiem komūnistu jūgā Latvijā. Viņš brīvajā pasaulē izkļuvis tikai pirms pāris gadiem un aprakstījis visas tās nejēdzības, ar kādām diendienā saticies savā darbā un dzīvē dzimtenē. Tā radusies šī aculiecinieka grāmata: „Nekad nevar zināt, ko tie . . . atkal izgudros!"

Autors priekšvārdos saka: „Grāmata nav lasām ne kā romāns, ne dēku stāsts. Tas ir mans mēģinājums attēlot — cik objektīvi vien iespējams — pārdzīvoto, redzēto un dzirdēto, lai lasītājs pārdomātu un veidotu kādu priekšstatu par komūnisma īstenību, kuru vecā, pieredzējušā paaudze sāk jau aizmirst, kamēr jaunā nekad pilnīgi neizpratīs."

Autors bijis veterinārārsts latviešu karaspēka vienībā, leitnanta dienesta pakāpē, līdz pat Kurzemes kapitulācijai. Ar vācu laika apgādes grāmatiņu, kuru ieguvis no kādas latvietes, kam vīrs palicis krievu pusē, viņam šīs sievietes pajūgā izdevies nokļūt līdz Jelgavai, savu karavīra tērpu apmainot pret privāto un no turienes līdz savai dzimtajai pusei Bauskai, vedējai paliekot pie savas ģimenes Jelgavas tuvumā. Pēc divu nedēļu slēpšanās tēva mājās, beidzot pieteicies vietējā milicijā, jo bijis jau ievērots. Tur arī apcietināts un nosūtīts uz Rīgu, kur ievietots Terminčetumā pie Braslas stacijas, jo Centrālcietums bijis jau pārpildīts. Vēlāk nosūtīts uz apcietināto nometni Kaļēpinā. Tur atradušies arī latvieši, kas pēc sarkanarmijas ielaušanās Latvijā no latviešu karaspēka vienībām dezertējuši. Krievi saukājuši latviešus par „sojuznikiem", jo tie „labprātīgi" 1940. gadā esot iestājušies Pad. savienībā„ un tos neieredzējuši.

Grāmatas autors vēlāk pārvests uz Rīgas nometni un ievietots kopā ar vācu kara gūstekņiem Balastdambī, vēlāk pārvietots uz jauncelto apcietināto nometni Meža parkā, blakus Jaunmīlgrāvim. Sākarā ar 1. maija svētkiem nometnē ieradies čekas ģenerālis Eglītis, kas runājis par komūnisma panākumiem. Ģenerālis arī izteicies, ka drāšu žogs un bruņotie sargi torņos sargājot nometnes iemītniekus no tautas dusmām. Kad tautai būšot izskaidrots, ka visi tik lieli nelieši nav un tā būšot nomierinājusies, mazāk vainīgos no nometnes izlaidīšot.

Ātrens maijā tiešām no nometnes atbrīvots. No Kurzemes kapitulācijas pagājis tieši viens gads, bet pārciests un pārdzīvots bijis daudz. No šī brīža sācies darbs „laimīgajā padomju dzimtenē", kas turpinājies garus trīsdesmit gadus dažādās Latvijas vietās, iepazīstoties ar visām komūnistiskās iekārtas nejēdzībām — izlaidību, dzeršanas postu, tautas gara bendēšanu un visu pārējo, kas saistās ar „laimīgā" padomju pilsoņa dzīvi. Tam klāt vēl nākusi autora „sliktā" pagātne — atrašanās latviešu karaspēka vienībā, kaut arī par veterinārārstu, kas viņam vienmēr atgādināts. Ar to arī saistījušās dažādo darba vietu maiņas, strādājot Rīgā, Baltkrievijā, tad atkal Rīgā, Rīgas Jūrmalā, Alsungā, vēlreiz dažādās

(Turpinājums 9. lp.)

Lasītāju vēstules

ATZINĪGI VĀRDI

Aleksandrs Zaube Čikagā savā vēstulē (LA 1. septembra nr.) izsaka atzinīgus vārdus par laikrakstu un noraida nepamatotus apgalvojumus, kas izteikti DV centrālās valdes sēdē Visbijā, kam es varu tikai pievienoties. Paldies A. Zaubem! Ja dažkārt varētu likties, ka laikraksts lielāku vērību it kā pievērš Kanadai un tieši Toronto, tad jāņem vērā, ka Toronto ir vilslielākais un aktīvākais latviešu centrs, ar ko laikrakstam jārēķinās. Domāju, ka liels lasītāju vairums varētu būt arī Eiropas zemēs, ieskaitot Angliju, kur dzīvo prāvs mūsu tautiešu skaits. No turienes varētu nākt daudz lasītāju, it sevišķi no DV saimes. Latvijā Amerikā no Anglijas latviešiem parādījušies samērā daudz rakstu, kas varbūt vēl nav līdzsvarojušies ar turienes lasītāju skaitu. Pirms ko pārmetam, padomāsim, vai paši esam pietiekami darījuši laikraksta labā.

Valters Zirnītis ASV

VĒL PAR VALODU

Izlasot 29. septembra numurā Dr. J. Karola ne pārāk taktisko piezīmi pie O. Zvīdra vēstules, atcērejos, ka laiku pa laikam O. Zvīdris augšzemnieku dialektu noteikti sauc par „latgaļu valodu". Nebūdams valodnieks, neņemos spriest, kur beidzas dialekts un kur sākas valoda. Abos gadījumos man ir diezgan neskaidra šī dialekta jeb valodas palielā atšķirība no t.s. vidus dialekta.

Mēs vēsturē mācāmies, ka 13. g.s. sākumā latgaļu ciltis apdzīvoja mūsdienu Latgali, daļu no rietumu novadiem tagadējā Krievijā un lielāko daļu Vidzemes. Varētu ieņemt, ka viena ciltsrunāja vienu valodu, vai vismaz ar mazu atšķirību. Tātad latgaļu dialektu (valodu) runāja arī lielākajā Vidzemes daļā. Vāciešiem iekarojot seno Latviju, latgaļu ciltis tika pārvarētas kā vienas no pirmajām. Tātad, jādomā, vairāk saglabāja savu dzīvo spēku nekā, piemēram, zemgaļi. Izkauto un trimdā aizgājušo zemgaļu vietā, dabiski, Zemgalē ieceļoja arī latgaļi.

Mans jautājums ir, kā runāja latgaļi toreiz? Ja tā bija, kaut aptuveni, tagadējā latgaļu izruna, tad kādēļ to nerunā Vidzemē un daļēji arī senās Zemgales novados? Kurš gan tur uzspieda mūsdienu vidus dialektu? Taču ne lībieši un kurši. Jādomā, ka vismaz jau 17. gadsimtā Vidzemē tāpat runāja vidus dialektu. Vai citādi Ernests Gliks būtu bībeli tulkojis šajā dialektā? Vai nav iespējams, ka mūsdienu latgaliešu izruna izveidojusies ilgajā un diezgan noslēgtajā atšķirtībā no pārējās Latvijas?

Varbūt kāds to zina un varētu paskaidrot un izskaidrot. Bet tikai ar vēsu prātu un bez iekaršanas, bez „lokālpatriotisma" un aizspriedumiem.

Sēlis Toronto

VAI VIŅŠ IR LATVIETIS

Biju ļoti pārsteigts, izlasot Ojāra Alka 25. augusta rakstu par Pāvilu Klānu, sevišķi rindu: . . . Klāns latviskoja arī latviešu izcelsmes dāņa I. Sīļa grāmatu" . . . Ivara Sīļa vecāki ir latvieši. Ivars, tāpat kā es, pieder pie tās paaudzes, kuŗa dzimusi Latvijā, bet bija par mazu, lai no Latvijas ko atcerētos. Abi iesākām ābeci mācīties Dānijā. Biju par mazu, lai atcerētos, kuŗā nometnē vai latviešu pamatskolā bijām kopā. Toties vēlāk mūsu ceļš bija daudzus gadus kopējs. Kaut gan abi augām bez tēviem, tomēr mūsu mātes mūs sūtīja Kopenhagenas centrā esošā vācu privātskolā. Šinī skolā bijām vienīgie latviešu bērni, un abi sarunājāmies latviski.

Pēc nobeigtām studijām ģeofizikā, I. Sīlis valdības uzdevumā devās darbā uz Grenlandi. Ivars kļuvis zinātnieks, ekspedīciju vadītājs, labs fotografs. Par viņu raksta dāņu avīzes, žurnālos parādās viņa uzņēmumi, un reizēm I. Sīlis ir arī dāņu televīzijā. Viņš raksta dāņu valodā, jo tā ir viņa dzīves vietas valoda, kuŗu var saprast visi ekspedīcijas dalībnieki. Pāvils Klāns, rakstot gaŗu stāstu par I. Sīli (Laiks, 20.2.1971.) min: „runā skaidru latviešu valodu". Šad tad lasu latviešu valodā izdotajos Dānijas apkārtrakstos, ka I. Sīlis bijis Kopenhagenē un latviešu sabiedrībai lasījis referātus un rādījis savus ceļojumu uzņēmumus.

Daudzi latvieši pieņēmuši tās zemes pavalstniecību, kuŗā dzīvo. I. Sīlim var būt dāņu vai grenlandiešu pase, bet tomēr viņš ir un paliks latvietis.

Zenta Blezūra Anglijā

FAKTI UN KOMENTĀRI

Izlasot A. Zemīša vēstuli „Būsim objektīvi" LA 15. septembŗa numurā, mani pārsteidz viņa pārmetums A. Ķegumniekam ievērot savos komentējumos vairāk objektīvitātes pret prezidentu Kārteru. Manuprāt komentāri bijuši objektīvi. A. Zemītis arī ieteic neskatīties uz notikumiem vienīgi caur žīdu un republikāņu brillēm. Vai tad Krters nebija tas, kas „par katru cenu" centās panākt, lai arabi ar žīdiem izlīgtu? Lai celtu savu prestižu vēlēšanām, viņš to dara vairāk nekā republikāņi, atstājot svarīgākas lietas novārtā.

Palestīniešu lietās nebūsim naīvi. Vai nav jau pietiekamu piedzīvojumu Afrikā un citur, kas pēc pasludinātās nacionālās brīvības seko? Ja Kārters ir kārtīgs kristietis, vai viņa pienākums bija bučoties ar bezdievi Brežņevu? Tāpat līgt līgumus, lai tikai nekaitinātu sarkano milzi. Vai ticības vārdā viss atļauts? Vai prezidentam atliktu laika nodarboties svētdienas skolā?

Beigās jājautā, vai ar Jangu Apvienotajās Nācijās bija pareizā izvēle? Kas palicis pāri no Kārtera sludinātām cilvēka tiesībām, kur Pad. savienība tās joprojām rupji ignorē? Vai viss tas mums jau būtu tik vienaldzīgs, ka nav vairs komentēšanas vērts??

Aleksandrs Zaube Čikagā

Ontario daudzkultūru teātŗa festivāls

DV TEĀTRIS KANADĀ ATBALSTA LATVIEŠU SKOLAS

Ontario daudzkultūru teātŗa apvienības rīkotais gadskārtējais daudzkultūru teātŗa festivāls risināsies no 26. oktobŗa līdz 18. novembrim Sv. Lorensa centrā (Town Hall) Toronto. Festivālā piedalīsies 10 teātŗu ansambļi deviņās valodās: čechu, ungāru, latviešu, lietuviešu, somu, vācu, itaļiešu, armeņu un ukraiņu. Teātŗu apvienībā iesaistījušās 44 teātŗu grupas, arī viena indiāņu grupa, no visas provinces. Šogad piedalās tikai 10 labākie ansambļi.

Etnisko grupu preses konferencē 4. oktobrī Sv. Lorensa centrā par daudzkultūru teātŗa festivālu informēja Ontario daudzkultūru teātŗa apvienības valdes priekšsēdis Ginters Petrišeks, kuŗa abas māsas precējušās ar latviešiem, ģimenē runā latviski, pie kam viena māsa, precētā Galdiņa, dzied latviešu korī Līdsā, Anglijā, un bērni dejo tautas deju grupā. Preses konferencē bija ieradies Kanadas daudzkultūru teātŗa apvienības eksekūtīvais direktors Džerijs Polivka, kas ziņoja, ka Daudzkultūru teātŗa apvienība pārstāvēs visus Kanadas amatieŗu teātŗus pasaules amatieŗu teātŗa apvienībā, kā arī veicinās Kanadas amatieŗu teātŗu darbību Kanadā un organizēs starptautisko amatieŗu teātŗu festivālu 1983. gadā Kanadā. Ontario daudzkultūru teātŗa apvienībai piešķirts *23.000 dol. pabalsts:* no Kanadas federālās valdības 15.000 dol., Metropoles pašvaldības 6000 dol. un Toronto pilsētas 2000 dol.

Šogad, starptautiskā bērnu gadā, daudzkultūru teātŗa festivālu atklās 26. oktobrī pl. 19 ar īpašu izrādi — Mikola Lisenko ukraiņu mūzikālu bērnu pasaku „Lielībniece kaza", piedaloties Vesņivka meiteņu korim. Atklāšanas izrādē ieeja bez maksas, bet publikas ziedojumus pieņems Yong Variety klubs izdalīšanai bērniem — invalidiem. Latviešus šai festivālā pārstāvēs DV teātris Kanadā, kas 3. novembrī pl. 15. izrādīs Mārtiņa Zīverta lugu Nauda Gunāra Vērenieka režijā. LNAK kultūras nozares vadītāja Inta Purva, kas ir arī Ontario daudzkultūru teātŗa apvienības pirmā vicepriekšsēde, sakarā ar bērna gadu piedāvājusi trīs latviešu skolām Toronto — abām pamatskolām un TLTA ģimnazijai ieejas kartes izplatīšanai, atstājot skolām 50 proc. no pārdotām biļetēm.

Pēc atklāšanas izrādes, nākošajā izrādē, 27. oktobrī pl. 20, čechoslovaku Jaunais teātris čechu valodā izrādīs A. Jiraseka vēsturisko lugu Laterna. 28. oktobrī ungāru mākslas teātris izrādīs F. Molnára komēdiju Gvarde ungāru valodā. 9. novembrī piedalīsies somu Sabiedriskā kluba aktieŗu grupa ar pasaku lugu somu valodā. 10. novembrī armeņu teātris izrādīs M. Kochariāna drāmu Ģimene armeņu valodā. 11. novembrī itaļiešu Džiovaņi teātŗa izrādē Luidži Pirandelo komēdija Nenopietnā lieta oriģinālvalodā. 16. novembrī Toronto lietuviešu teātris Aitvaras savā valodā izrādīs Vitautas Alantas komēdiņu Saulespuķes sala. 17. novembrī vācu teātŗa Buehne izrādē vēsturiskā luga par Romeo un Jūliju. Nobeigumā, 18. novembrī, ukraiņu drāmas ansambļa Zahrawa izrādē Karpenico-Karji tautas komēdija Sueta.

Visu festivāla laiku Sv. Lorensa centra telpās igauņi — Estonian Art Centre — organizē daudzkultūru mākslas fotogrāfijas izstādi, ko varēs apskatīt festivāla izrāžu apmeklētāji.

V. S.

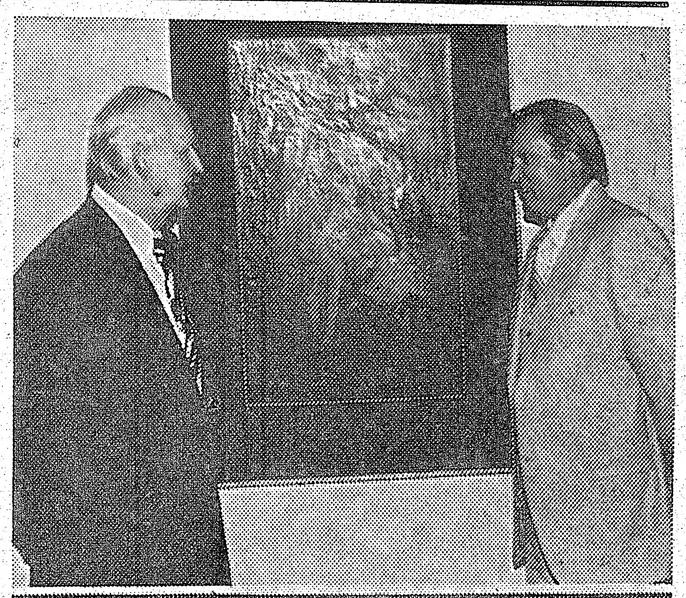

Milvoku latviešu nama 15 gadu darbības atceres sarīkojumā. Pa kreisi Latviešu nama valdes priekšsēdis A. Kreišmanis un gleznotājs A. Peniķis pie viņa namam dāvinātās gleznas: „Kas tie tādi spēka vīri." Apakšējā attēlā deju kopa Metieniņš dejo — Bālīt's māsu dancināja! Foto: V. Jaunkalnietis

DV ASV valdes sēde Sidrabenē

Pirms ASV un Kanadas DV zemes valžu kopsēdes Sidrabenē notika arī abu zemju atsevišķas valdes sēdes. DV ASV valdes sēde ilga 4 stundas, galvenokārt pakavējoties pie ārējās informācijas un kultūras daļas vadītāju ziņojumiem.

Sēdes ievadījumā priekšsēdis J. Lācis un kultūras daļas vadītājs M. Grīns pakavējās pie DV organizācijas 30 gadu atceres svinībām ASV. Tās rīkos četrās ASV vietās. Rietumkrastā svinības organizē DV Ziemeļkalifornijas apvienība, Čikagā — turienes DV apvienības izkārtojumā; Ņujorkā (22. un 23. martā) atceri atzīmēs ar aktu un koncertu, bet Klīvlandē (19. un 20. aprīlī) sarīkojums būs saskaņots ar ASV DV delegātu kongresu. Iecerēts svinīgais akts ar Lielo Jundu, koncertu un balli, ko organizēs DV Klīvlandes apvienība priekšsēža Viktora Zemesarāja vadībā. Jubilejas gadījumā izdos arī brošūru par DV 30 gadiem.

M. Grīns savukārt norādīja uz izsludināto rakstu darbu sacensību jaunatnei, ko rīko DV 30 gadu jubilejas ietvaros kopā ar DV Kanadā. Sacensības beigsies 31. decembrī, un darbi iesniedzami abu zemju kultūras daļu vadītājiem (Kanada DV kultūras daļas vadītājam Edm. Pulciņam). M. Grīns arī ziņoja par kultūras darba iecerēm nākotnē, kuŗā ieinteresējama it īpaši studējošā jaunatne un studijas beigušie. Izveidojams kultūras vēstures materiālu archīvs un kultūras darbu krātuve. Daiļamatnieku saietu Klīvlandē kārto DV apvienība. Tuvākā laikā iznāks jaunais DV kalendars.

Ideoloģiskās nozares vadītājs V. Lagzdiņš ieteica DV jaunatnei piesaistīt palīgus un izteica prieku par jaunajiem dirigentiem, kas jau parādījuši sevi Dziesmu dienās Gaŗezerā. A. Braunfelds norādīja uz Gaŗezera vasaras vidusskolnieku pieaugumu; Beverīnā tiem trūkst jau vietas. Kasieris G. Millers bažījās par 30 un 40-gadnieku samazināšanos DV apvienībās. J. Lācis piebilda, ka sarucis arī 50-gadnieku skaits, jo vidējā paaudze nodevusies sabiedriskam darbam citās nozarēs.

Ārējās informācijas daļas vadītājs A. Braunfelds vēl pakavējās pie pārkrievināšanas Latvijā. Šai pretakcijai nepieciešama ziņu vākšana par krievu ieplūdināšanu mūsu dzimtenē. Šai jautājumā ar īpašām ierosmēm jau nācis ALA ārējās informācijas daļas vadītājs prof. Visvaldis Klīve. Viņš arī norādīja uz 45 baltiešu iesniegumu Maskavā un ziņoja, ka arī DV CV ārējās informācijas daļas vadītāja A. Liepiņa īpašu memorandu iesniegusi Anglijas ārlietu ministrijai. A. Braunfelds vēl pakavējās pie Ņujorkas pavalsts demokratu deputāta L. Volfa iesnieguma kongresā par kontroles tiesībām tirdznieciskos darījumos ar padomju bloka valstīm. Mums nekavējoties jāsāk plaša akcija Volfa likumprojekta atbalstam un jāmudina ASV kongresa locekļi nepiešķirt Pad. savienībai turpmākus kredītus. Ja šāds likums būtu pieņemts jau dažus gadus iepriekš, komūnisma draudi tagad būtu daudz mazāki.

Līdzīgu projektu (dep. Clarence Miller R. Ohio), kas starp citu prasīja nepārdot Pad. savienībai un tās satelītiem ražojumus vai technoloģiju, kas varētu stiprināt padomju militāros spēkus, pagājušā gadā kongress nepieņēma. A. Braunfelds mudināja rakstīt vēstules, esot kontaktā ar ASV politiķiem un sabiedriskās domas veidotājiem, atgādinot bēdīgo ASV un Pad. savienības tirdzniecības vēsturi. Viņš arī aicināja gatavoties tuvējai Madrides konferencei nākošā gada novembrī, rūpējoties par nepieciešamo materiālu sagādāšanu.

Detroitas DV apvienības priekšnieks J. Eglis informēja

(Turpinājums 18. lp.)

Dāvids Upmalis beidzis Rietumontario universitātes medicīnas fakultāti (M.D.) un strādā interna gadu Viktorijas slimnīcā Londonā, Ont.

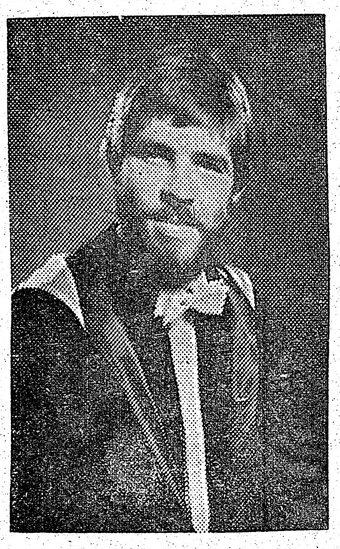

Pēteris Gaibišels pēc četru gadu studijām Kanadas Hiropraktoru kolledžā Toronto 1979. g. jūlijā ieguvis hiropraktora tiesības. 1973. g. viņš Toronto universitātē ieguvis B Sc gradu mikrobioloģijā. Ar 15. oktobri viņš uzsāk privātpraksi 1275 Queen St. W., Toronto.

LPB Kanadas kopa izvērš darbību

Latviešu preses biedrības Kanadas kopas valde savā pēdējā sēdē vienojās iesaistīt aktīvā darbā arī pārējos kopas biedrus, vismaz Toronto un apkārtnē dzīvojošos. Lai pārrunātu šādas iespējas un arī jaunus ierosinājumus, kopas valde aicina visus biedrus un arī interesentus piedalīties sanāksmē, kas notiks 18. oktobrī, pl. 19.30 TLB telpā, Latviešu namā. Kopas biedri izkaisīti pa visu Kanadu, un tādēļ regulāras sapulces vai sanāksmes nav iespējamas. Tomēr liela daļa biedru dzīvo Toronto un apkārtnē, tādēļ šī sanāksme būs vairāk lokāla rakstura.

Kopas rīkotā Preses balle notiks 24. novembrī, pl. 19 Latviešu namā. To vadīs valdes priekšsēdis R. Norītis, bet poļonēzi baleta skolotāja Alda Heniša ar saviem skolas audzēkņiem, sniedzot arī baleta priekšnesumus. Ieeja paredzēta 10 dol. no personas, pie kam uz ieejas kartēm izlozēs arī tradicionālos balles laimestus. Ieejas cenā ieskaitīta arī iespiestā Preses Pīle, ko rediģē Ilmārs Batraks. Viņam nododami arī visi šim izdevumam domātie materiāli, sūtot uz adresi: Beverley Manor, 168 John St., Suite 522, Toronto, Ont. M5T 2X9.

25. novembrī pl. 13 Latviešu namā notiks rakstnieku cēliens un Kārļa Skalbes simtgades atceres sarīkojums Modŗa Lorberga vadībā. Ieeja 3 dol., pensionāriem un invalidiem 2 dol., bet skolu jaunatnei ieeja brīva. Rakstnieku cēlienā sagaidāmi arī viesi no ASV.

Kopas goda priekšniecei Birutai Senkēvičai 11. novembrī apritēs 75 mūža gadi. Viņai veltīta pēcpusdiena notiks 11. nov., pl. 16 Latviešu namā. Visi rakstnieces un sabiedriskās darbinieces cienītāji aicināti piedalīties, iepriekš piesakoties pie Lidijas Lidekas - Norītes, 121 — 27th St., Toronto, Ont., M8W 2X6 vai pa tālr. 252-6515, reizē piesūtot arī paredzēto dalības maksu 10 dol. no personas.

Nevienā no LPB Kanadas kopas sarīkojumiem atsevišķus ielūgumus neizsūtīs, bet visi kopas biedri un labvēļi aicināti tos apmeklēt.

Jānis Traips

Jānis Upmalis Rietumontario universitātē (University of Western Ontario) ieguvis maģistra gradu tautsaimniecībā (M.B.A.). Viņš saistījies darbā Atomic Energy of Canada.

LNJAK jauna vadiba

Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības Kanadā 25 gadu jubilejas kongresa turpinājums un biedru sapulce 7. oktobrī Latviešu centrā Toronto izvērtās par izteiktu mūsu jaunās paaudzes nacionālu demonstrāciju. Sanāksme ilga 11 stundas, pulcinot ap 100 dalībnieku un dienas darbu nobeidzot pēc pusnakts. Darba kārtā bija arī jauno, pārstrādāto statūtu pieņemšana, kas prasīja diezgan daudz laika, tāpat jautājums par apvienības inkorporēšanu kā bezpeļņas organizāciju. Pēc lietišķīgām pārrunām sapulce izšķīrās negrozīt līdzšinējo apvienības nosaukumu — LNJAK.

Sapulci pārtrauca pus stundu vakariņām, pēc tam darba gaitu turpināja, kaut daļa jauniešu sāka jau nodoties deju priekiem, bet ap pl. 11 vakarā, kad sākās jauno amatpersonu vēlēšanas, klāt bija 91 balsotājs. Vairāki kongresa dalībnieki bija jau devušies mājās. Prieks bija par latvisko dzirksti, ko apliecināja jaunieši, deklarējot savus ieskatus. Līdzšinējai valdes priekšsēdei Baibai Rubesai vairs nekandidējot, no trim kandidātiem par priekšsēdi ievēlēja Ingrīdu Mukāni no Toronto. No līdzšinējās valdes amatiem vairs nekandidēja 8 locekļi, bet vēlēšanās kandidātu izraudzīšana neradīja problēmas. Sapulces norisi lietpratīgi vadīja Viesturs Zariņš, protokolēja Indra Pulciņa un Ilze Villere.

Valdes ziņojumu sniedza viceprieksšsēde Sandra Klepere, uzsverot jauniešu interesi LNJAK darbam arī Kanadas attālākos latviešu centros. Sarīkots interesants un saistošs kongress. Četriem „Kadunkur" izdevumiem iegūta laba atsauksme arī no jauniešiem ārpus Toronto. Nav izdevušies divi projekti: „Sirsniņu demonstrācija" bija jāatliek, bet jaunatnes sarīkojumi „Šī māksla" devuši zaudējumus. LNJAK pārstāvji piedalījušies LNAK sesijā. Uzturēti cieši sakari ar DV, strādājot līdz informācijas daļas darba grupā un piedaloties DV salidojumā. Atbalstīta 2 X 2 nometne un valodas kursi.

Biedrzine (Indra Pulciņa) ziņoja ar nožēlu, ka aizvadītajā gadā nav sasniegts 1978. gada biedru skaits. Biedru daļas jautājumus kārtojot, izsūtītas 200 vēstules. Apvienības kartotēkā vairāk nekā 300 adrešu, ieskaitot arī Kanadas rietumu krasta latviešu centrus. Pašreiz apvienībā 231 biedrs un 57 veicinātāji. Pieaudzis biedru skaits Vankuverā un Vinipegā.

Kasiere Karina Mieriņa ziņoja, ka iepriekšējā darbības gada atlikums bijis 152 dol. Aizvadītā darbības gada ienākumi bijuši 5207 dol. un izdevumi 4800 dol. Notikušas 6 valdes sēdes. Veicināti 3. Jaunatnes dziesmu svētki Montrealā. Atzīstamu rosmi parādījis valdes loceklis P.Tiziks Vinipegā, tur noorganizējot jauniešu pasākumu, kā arī aktīvi piedaloties sabiedriskās dzīves norisēs.

Īpaša pateicība pienākas valdes pasākumu sekmētājiem Ilzei Miezītei, Intai Kusmanei, T. Briedim un citiem darbiniekiem.

Dzīvākas debates izraisīja revīzijas komisijas (E. Bērziņš, E. Eglīte un A. Upeslācis) ziņojums. Iepriekšējais kongress devis 650 dol. atlikumu, bet „Šī māksla" — 900 dol. zaudējumu. Līdzekļi izmantoti lietderīgi. Galvenais ienākums no biedru un biedru veicinātāju biedru maksām. Sapulce pieņēma valdes ziņojumu.

B. Rubesa tuvāk pakavējās pie pārstrādāto statūtu projekta, lai apvienību tuvākā laikā inkorporētu, jo tāda vālme jau izteikta pirms 10 gadiem un sekojošos kongresos. Bez viņas pie jauno statūtu projekta piestrādājuši Inga Upeslāce, Karina Mieriņa, Dace Pārupa, jaunais tiesībnieks Ivars Bārs u.c. Pie statūtu projekta „jūtīgākiem" punktiem bija vārds „nacionālā" jaunatne.. Kanadiešu uztverē tam esot atšķirīga nozīme. B. Rubesa norādīja, ka citu zemju latviešu jaunatnes apvienībām šāda apzīmējuma nav, bet viņai nebija arī iebildumu, ja LNJAK atstāj līdzšinējo nosaukumu, ko arī nemainīja.

Pieņēma Latviešu centru kā LNJAK oficiālo mītni, kur adresējama visa sarakste. Papildināja arī I. Purva ierosinājumu „Dibināt, atbalstīt un apvienot jaunatnes pulciņus Kanadā." Garākas debates radās par valdes locekļu skaitu, jo līdzšinējo 13 locekļu vietā statūtos paredzēti 9 un viceprieksšsēdis. Pieņēma statūtu komisijas ieteikto grozījumu. Statūtu grozījumu apspriešanas laikā bija klāt vairāk nekā 50 balsotāju. Iepriecināja viņu iedziļināšanās jautājumu iztirzāšanā. Debatēs vēl izteicās Mirdza Auziņa, R. Brencis, A. Puķīte, R. Rūtītis, R. Kaņķis, Ingrīda Mukāne, Ilze Miezīte, A. Briedis, M. Kārkliņš, ALJA pārstāvis Gvido Bočka u.c. Jaunos statūtus piesūtīs LNJAK biedriem.

Ziņojumā par aizvadītā gada Vispasaules jaunatnes kongresu ASV, B. Rubesa vēstīja sāpīgu ziņu par kongresa apm. 7000 dol. zaudējumu. Minēto summu pagaidām aizlikusi ALJA, bet tā sagaida atmaksu, kuŗā būtu jādalās visu zemju jaunatnes apvienībām. Viņa arī norādīja, ka rīcības komiteja jau iepriekš brīdināta nerēķināties ar 600 kongresa dalībniekiem, kam attiecīgajās viesnīcās rezervētas telpas, bet tas nav ņemts vērā, kādēļ arī noticis šis zaudējums. Pie šī jautājuma tuvāk pakavējās arī I. Purvs un ALJA valdes pārstāvis G. Bočka.

Pārrunāja iespēju minēto summu atmaksāt no Vispasaules jaunatnes fonda, vēlāk norēķinoties.. Vispasaules jaunatnes fonda vadību ik pa 2 gadiem pārņem citas zemes jaunatnes apvienība. Tagad to vada ALJA

(Turpinājums 17. lp.)

Panelis par Latvijas apciemojumiem LNJAK 25. jubilejas kongresā. Pie galda no kreisās Uģis Ziemelis, Rolands Ozols, Ingrīda Mukāne un Daina Kārkliņa. Viņi visi bijuši okupētajā Latvijā, pie kam U. Ziemelis arī vienu gadu studējis Rīgā. R. Ozols no Latvijas izkļuvis tikai pērngada rudenī.
Foto: V. Plampe

Īslaicīgo grūtību „filozofija"

Toronto Latviešu centra galvenajā zālē LNJAK 25 gadu jubilejas sarīkojumā 6. oktobrī, no Latvijas izbraukušais Rolands Ozols ap 500 klausītājiem stāstīja par dzīvi okupētajā Latvijā un tautas protesta izpausmēm. Viņš savu referātu bija labi sagatavojis un to sniedza ar humoristisku iekrāsojumu, vietām iepīdams pa jautrai replikai. Viņš atgādināja, ka padomju valsts sevišķu uzmanību pievērsusi jaunatnei, lai to kalpinātu savu mērķu labā. Apsolītās paradīzes vietā Pad. savienība vairāk nekā sešdesmit gadu laikā nav novērsusi, ka pēc klozetpapīra nav jāstāv rindā.

Iedzīvotāji vienmēr turēti it kā uzbudinājuma stāvoklī. Vienmēr pret kaut ko jācīnās — pret kapitālistisko ielenkumu, diversantiem, bandītiem, kulakiem, tad atkal pret kapitālisma atliekām padomju sabiedrībā, trūdošo kapitālismu un kapitālisma suņiem. Ir arī citas „cīņas", kuŗas veicina ar tā saukto „prēmēšanu", kas ir jauns tautas izkalpināšanas veids, mums mazāk dzirdēts, ko izdara pēc sociālo saistību punktiem. Skolēnus iesaista vecu papīru un lūžņu vākšanā, izpildot savas klases plānu.

Pēc Otrā pasaules kaŗa izcēla tā saukto varoņu kultu, bet arī ar to jaunatne ilgi nebija aizraujama. Cilvēki palikuši inerti. — Tie cer uz kādām pārmaiņām, īsti nezinādami — kādām? Visu ideāls ir pilns vēders, divistabu dzīvoklis un pēc gadiem varbūt savs „Moskovičs". Visiem apnikuši mūžīgie meli. Solījumiem par labāku dzīvi neviens vairs netic — lielais padomju melu maiss sāk „plīst pa vīlēm". Bet visi paciešs, jo režīms ir ciets: „Ja tev spļauj sejā, saki, ka līst lietus!"

Partija aizbildinās: „Īslaicīgas grūtības!" Tās turpinās gadiem, jo Kuba vien maksā vienu miljonu rubļu katru dienu. Partijas galotnēm un citiem augstākiem varasvīriem ir speciāli veikali, sanatorijas, atpūtas nami un pat kapi. Cilvēki dzer, lai aizmirstos. Dzer darbā, pusdienas pārtraukumā, algas izmaksas dienās, un valsts pelna: litrs spirta maksā desmit kapeiku, pudele šņabja — četri un pus rubļa

Tautas pasīvā pretestība? parādās proklamācijas, bet ļoti reti. Mirušo piemiņas dienā kapsētās iedegas svecītes pie nozīmīgāko latviešu kapiem, parādās slepus nolikti ziedi pie Brīvības piemineklja. Izteikta latviešu nacionālā demonstrācija ir Jāņos.

Visrosīgākā „sabiedriskā dzīve" attīstās, izstāvot garās rindas. Tajās var pulcēties bez atļaujas. Tur var kurnēt, iepazīties un appreçēties, tur katru dienu dzimst arī jauni anekdoti. Šeit izcīna cīņu par vēdera tiesu.

Rolandam Ozolam bija arī padoms braucējiem uz Latviju: „Neejiet akli Kultūras sakaru komitejas pavadā, meklējiet paši sakarus ar tautu. Pārņemiet karogus no vecākās paaudzes!"

Klausītāji pateicās referentam ilgiem aplausiem.

—ls—

„Sidrabenē ir skaisti!" Tā teica tālo ceļu braucējas salidojumā Sidrabenē, no kreisās: Irēna Millere (Nudžersija), Lidija Lāce (Īujorka) un Irma Treize (Bostona).
Foto: J. Liģers

Lasītāju vēstules

KAS BIJA ATBILDĪGI?

Lūdzu vēlreiz iespiest laikrakstā Latviešu jaunatnes dziesmu svētku Montrealā rīcības komitejas locekļu vārdus ar atzīmi, kādu organizāciju katrs reprezentēja un vecumu, vismaz vai dzimis Latvijā vai emigrācijā, lai trimdas latviešu saime zinātu, kas bija tie, kas uzņēma programmā latviešu svētumus zaimojošu murgojumu, pat ņēma naudu par tā skatīšanos un izlietoja daļu no valdības piešķirtā atbalsta. Paldies O. Memenim un O. Ieviņam par šī murgojuma nosodošām vēstulēm iepriekšējos laikraksta numuros.

Vilis Krūmiņš,
Latviešu virsnieku apvienības Kanadā valdes un globālā prezidija loceklis.

Redakcijas piezīme: Rīcības komitejas locekļu dzimšanas dati un vieta redakcijai nav zināma. Tos vislabāk varēs pateikt svētku rīcības komitejas priekšsēdis, stājoties ar viņu tiešos sakaros. Viņš arī zinās, kādu organizāciju katrs reprezentējis. Par „Varoņdarbiem" un tajos iesaistītām personām lasāms Latvija Amerikā 28. jūlija nr. 3. lappusē.

Divu DV valžu priekšsēži satiekas priekšsēdis Jānis Lācis (pa kreisi) priekšsēdis Varimants Plūdons. Sidrabenē: DV ASV valdes un DV Kanadas valdes Foto: J. Liģers

HAMILTONA

● Pēc iepriekšējo gadu parauga, arī šogad Hamiltonā Jaungada balle notiks Roberts Restorānā ar siltām vakariņām un Imanta Ķipja deju mūziku.

KALAMAZŪ

Latviešu skola mācības gadu uzsāka 9. septembrī skolas pārziņa Dr. Ģ. Kaugara un 12 skolotāju vadībā. Mācības notiek skolas mītnē Latviešu draudzes mājā. Pašreiz skolā no 21 ģimenēm mācās 38 bērni. Pie skolas noorganizēta 9 skolēnu koklētāju grupa Daces Galēnas vadībā. Bērnu vecāku gadskārtējā sapulcē 17. septembrī piedalījās 22 bērnu vecāki un skolotāji. Par vecāku padomes priekšsēdi izraudzīja līdzšinējo Dr. U. Šmidchenu, viņa vietnieci L. Kaugari; saimniecības daļu vadīs A. Āruma un R. Dimante, kasieris M. Rozenbergs, sekretārs P. Sīka.

● DV apvienības gadskārtējā sarīkojumā 23. septembrī dziedāja Toronto vīru koris Viesturs diriģenta J. Baruša vadībā, izpelnoties lielu piekrišanu. Sarīkojumu ar uzrunu ievadīja apvienības priekšnieks A. Elksnis. Deju mūziku spēlēja Indianapoles Atmiņas. Piedalījās vairāk nekā 200 apmeklētāju.

● 14. sept. mirusi 74 gadu vecā Milda Samsone. Viņu uz Riversaides kapiem izvadīja māc. A. Piebalgs. Nelaikē bija dzimusi Cēsīs. Aizgājēja atstāj dēlu Gati Samsonu ar ģimeni un citus piederīgos.

V. B.

Tolstoja labdarības centrā ASV 27. septembrī mirusi krievu rakstnieka Leo Tolstoja 95 gadus vecā meita Aleksandra Tolstoja. Tolstoja labdarības centrs, kas atrodas Valley Cottage, Ņujorkas štatā, ir bēgļu palīdzības organizācija, ko pirms 40 gadiem nodibināja Aleksandra Tolstoja.. Pēc tēva nāves 1910. gadā viņa atstāja Krieviju, lai paustu miera ideju, ticību Dievam un aizstāvētu nabadzīgo tiesības. Jozefa Staļina režīms 1929. gadā sagrāva Tolstoja atstāto mantojumu. Aleksandra Tolstoja bija dzimusi 1884. gada 1. jūlijā, pavadot savu jaunību Tolstoja ģimenē, 210 km no Maskavas.

Kultūras nedēļa Gaŗezerā

ALA kultūras birojs, kā informē biroja vadītāja Līga Rumpētere, nākošgada augustā plāno rīkot 1. Latviskās kultūras nedēļu Gaŗezerā. Šis projekts, kuŗu pēdējā ALA kongresā ierosināja un līdz šim galvenokārt plānoja kultūras biroja tautas deju nozares un Latviešu tautas deju apvienības vadītāja Lidija Zariņa, ir mēģinājums īstenot visu kultūras nozaŗu kopējos mērķus. Latviskās kultūras nedēļas noslēgumā notiks Otrās tautas deju dienas ar beigu uzvedumu, kas aptvers visas nozaŗu nodarbības — daiļradi, mūziku, valodu, folkloru un tautas dejas, dodot arī izdevību piedalīties kursos, semināros, referātos, pārrunu grupās un kultūras darbinieku saietos.

Stipendijas studējošiem

Ziemeļkalifornijas Latviešu ev lut. draudze jau trīspadsmito reizi piešķir Arvida un Veras Zariņu stipendiju 1000 dolaru apmērā. Stipendijas fonda nodibinātāju vēlēšanās bija, ka tik ilgi, kamēr fonda līdzekļi atļauj, draudzes valdei katru gadu jāizrauga kandidāts, kam jābūt latviešu izcelsmes, kuŗa dzīves vietai jāatrodas ārpus Pad. savienības pārvaldītās vai dominētās zemes — ikvienā vietā brīvajā pasaulē; kas var runāt latviski un kas studē kādu mākslas vai zinātnes nozari augstskolā, valsts atzītā kolledžā universitātes līmenī. Stipendiju paziņo katru gadu īsi pirms vai tieši 18. novembrī. Līdzšinējā kandidātu izvēlē draudzes valde vērtējusi arī jaunieša interesi un līdzdalību dažādās latviskās un kristīgās dzīves nodarbībās. Šo principu ievēros arī nākotnē.

Jaunieši, kas atbilstu minētajām kvalifikācijām un kas būtu ieinteresēti stipendijā, aicināti pieteikties, sniedzot īsu, paša sacerētu biografisku aprakstu savā rokrakstā; minot vecumu, dzīves vietu, intereses, aktīvitātes un centienus, atsūtot arī savas draudzes mācītāja vai kāda redzama sabiedriska darbinieka atsauksmi. Pieteikumi sūtāmi draudzes priekšniekam A. Reinvaldam: 500 University Ave., Los Gatos, Calif. 95030, USA līdz 1979. g. 15. oktobrim.

Saskaņā ar fonda noteikumiem, draudzes valdei tiesības izvēlēties kandidatu, vai ievākt papildu ziņas pēc saviem ieskatiem, vai arī rīkot rakstveida sacensību, ja tas būtu vajadzīgs. A. R.

Līdz šim jau iepīnoti tautas deju, teātŗa un daiļamatniecības kursi, Latvisko ģimeņu seminārs un bērnu programma. Kultūras birojs cer iedzīvināt domu par 2 x 2 līdzīgu nometni visiem ģimenes locekļiem un visām paaudzēm, kur katrs varētu atrast kaut ko piemērotu savām specifiskajām interesēm, vakarā satiekoties kopējās vakara programmās. Latviskās audzināšanas ievirzes 2x2, Rietummičigenas kursos un Vispasaules latviešu jaunatnes kongresā ierosināja latvisko ģimeņu semināra ideju, lai vecākiem dotu izdevību dalīties un pārrunāt kā savas problēmas, tā arī panākumus ar citiem vecākiem un profesionāļiem audzināšanas jautājumos, mācīties jaunās metodes un pieejas latviskajā audzināšanā un tās lietot kopējās aktīvitātēs ar saviem bērniem. Bieži izskanējusi arī doma, ka latviešu sabiedrībā ir maz sarīkojumu, kur varētu piedalīties kā bērni, tā vecāki. Latviskās kultūras nedēļā tas būs iespējams, jo bērnu programmā pa dienu varēs piedalīties visi bērni, neatkarīgi no ievirzes, kuŗā piedalās viņu vecāki.

Latviešu fonda dalībnieku pilnsapulce Montrealā pilnvaroja Fonda padomi izlemt, vai un kā Fonds kā organizācija piedalīsies Latviskās kultūras nedēļas rīkošanā. Viens no ieteikumiem bija paplašināt gadskārtējo Nedēļas nogali nākotnei uz piecām dienām un apvienot to ar Latviskās kultūras nedēļu, attiecīgi paplašinot programmu, lai tā būtu piemērota dažādām interešu grupām.

Lai Latviskās kultūras nedēļa būtu tiešām vērtīga un interesanta, nepieciešami piesaistīt cilvēkus, speciālistus savā laukā un kas spēj savās zināšanās dalīties ar citiem. Neviens negaida financiālo atalgojumu par darbu, ko darām latviešos, bet nevar atļauties pie tā vēl piemaksāt klāt. Tāpēc būs vajadzīgi līdzekļi lektoru, meistaru, audzinātāju un administrātoru ceļam un apmešanās izdevumiem Gaŗezerā. Ziedojiet ALA kultūras birojam un izsakiet vēlēšanos, ko vēlētos redzēt Latviskās kultūras nedēļā Gaŗezerā, lai varētu nodrošināt iespējami labāko, lai kopā ar ģimeni pavadītu nedēļu latviskā vidē Gaŗezerā.

Ieteikumi Latviskās kultūras nedēļai un nesaistoši dalībnieku pieteikumi, kas tikai norādītu uz iespējamo dalībnieku skaitu, vecumu un interesēm, sūtāmi ALA kultūras biroja vadītājai Līgai Rupertei, 2141 Brunsink, N. E., Grand Rapids, MI: 49503, U.S.A.

V. Z.

Top lielo sarīkojumu globālais kalendārs

Dziesmu svētki, Kultūras dienas un citi plašāki sarīkojumi, kur piedalās brīvās pasaules latvieši no daudziem centriem un pat no dažādām zemēm un kontinentiem, plānoti ilgu laiku uz priekšu. Dažkārt šādu plašāku sarīkojumu organizētāji nezina, kādi citi lielāki sarīkojumi ieplānoti tajā pašā vai līdzīgā laikā. Tas rada interešu konfliktus un mazina dalībnieku skaitu.

PBLA valde pārrunāja šo problēmu savā valdes sēdē un nolēma reģistrēt plašākos sarīkojumus nākotnē, tā izveidojot iecerēto sarīkojumu kalendāru. Tā nolūks nav ierobežot rīcības komiteju un organizāciju rīcības brīvību, bet tas dotu iespēju apzinīgāk veikt sarīkojumu organizēšanu.

PBLA valde lūdz lielāko sarīkojumu organizētājus iesūtīt savu sarīkojumu iecerētos datumus, vietas, programmas un vadītāju vārdus un adreses, lai tos varētu publicēt laikrakstos un uz pieprasījumu izsūtīt sarīkojumu plānotājiem. Informācija par lielākiem sarīkojumiem iesūtāma: World Federation of Free Latvians, P. O. Box 16, Rockville, Md. 20850, USA.

Šo informāciju publicēšanai sakārtos PBLA ģenerālsekretāriāts un to izsūtīs pieprasītājiem, pa laikam publicējot arī laikrakstos, ar rīkotāju atzīmi, vai sarīkojuma datums ir noteikts vai tikai iecerēts. Interešu konflikta gadījumā organizētājiem būtu jāpanāk vienošanās, sazinoties savā starpā bez PBLA starpniecības

Laima Kalniņa
PBLA ģenerālsekretāre

LATVIJAS ARMIJAS

60 GADU ATCERE

š. g. 10. novembrī

1. VAROŅU PIEMIŅAS SVĒTBRĪDIS
pie Kritušo karavīru pieminekļa Saulainē pl. 11.

2. LIELĀ JUNDA
pēc Latvijas armijas tradicijām pl. 18.30 Bickford Park ģimnazijā, 777 Bloor St. W.
Piedalās archibīskaps A. Lūsis.

3. KONCERTS (pēc lielās jundas).
Piedalās DV vīru koris Kanadā, dir. A. Pērkons, režisors un aktieris V. Pukats.

4. KOPĒJAS VAKARIŅAS
DV namā, 125 Broadview Ave. Iepriekšēja pieteikšanās un $15 iemaksa.

Uz Saulaini varēs nokļūt ar kopēju autobusu, kas aties pl. 9 no York Mills un Yonge apakšzemes dzelzceļa piestātnes. Maksa $3.

Ieejas cenas Lielajā jundā ar sekojošu koncertu $4, pensionāriem $3, kaŗa invalidiem un jauniešiem līdz 18 gadiem brīva. Pieteikšanās vakariņām un braucienam uz Saulaini ne vēlāk par 25. oktobri pie Edmunda Ozola, tel. 231-9618 vai DV grāmatnīcā 921-7121. Turpat saņemamas arī ieejas kartes sarīkojumiem.

Ielūdz: Vecie strēlnieki, kalpakieši, ziemeļnieki, kaŗa invalidi, Kritušo karavīru pieminekļa komiteja, Virsnieku apvienība, DV Toronto nodaļa un Latvijas armijas bij. pulku pārst.

Pirmā ūdenslidēju skola Toronto

TO VADA LATVIETIS VALENTĪNS PĀVULS

Kanadiešu presē pēdējā laikā bieži minēts Toronto latvieša Valentīna Pāvula vārds, sakarā ar viņa jaundibināto pirmo ūdenslidēju skolu Toronto, kas darbojas Ontario ezera krastā.

Jaunā skola pazīstama ar nosaukumu „Canadian Underwater Training Centre. Tā oriģinālā veidā iekārtota uz agrākā Šel sabiedrības eļļas pārvadājamā kuģa,, kas tagad noenkurots austrumos no Harborfrontes laukuma.

Lielais kuģis, kas pārbūvēts jaunās skolas vajadzībām, redzams jau par lielu gabalu ar savu sarkanzilo skursteni un ap 90 m gaŗumu.. Lielajos tankos rezervuāros, kur agāk bija eļļa, tagad ir ūdens, kuŗā ūdenslidēji praktizējas savā arodā. Agrākās jūrnieku guļamtelpas tagad sadalītas klasēs, un kapteiņa telpas kļuvušas par V. Pāvila biroju.

V. Pāvulu satikt nav viegls uzdevums avīžniekam, jo viņš vienmēr aizņemts dažādos darbos, un , un runājot viņa paša vārdiem, ,,raujas dienā gandrīz 18 stundas no vietas",

Agrā svētdienas rītā, kad visi ceļi vēl patukši, beidzot nokļūstu uz kuģa, kur Pāvuls strādā jau ar saules lēktu. Uz brīdi viņš apstājas ipe saviem nirēju aparātiem un aicina doties mazā ekskursijā pa šo apmācību centru.

Pēdējos gados pieprasījums pēc profesionāliem ūdenslidējiem bijis ļoti liels, jo daudzas starptautiskas kuģu un eļļas meklēšanas sabiedrības paplašinājušas darbību, kas aptveŗ visāda veida būvdarbus zem ūdens. Visiem šādiem būvdarbiem un konstrukcijām nepieciešami ūdenslīdēji, kas ne tikai pārzina savu arodu, bet ir spējīgi veikt arī citus darbus, kā, piemēram, metināšanu u.t.t.

„Protams", saka V. Pāvuls, „ūdenslīdēju skola bija loģiskais atrisinājums, kaut arī šajā pasākumā bija jāiegulda miljons dol. liels pamatkapitāls." Šī nauda nāk no V. Pāvula vadītās ūdenslīdēju firmas „Forand Marine un Construction Co. Ltd." Lai sāktu jaunās skolas darbu, bija nepieciešami dažādi ūdenslidēju un nirēju piederumi.. Lai ūdenslīdējs varētu sākt savu darbu, viņam jārēķinās ar 7000 dol. lieliem izdevumies. Piemēram, ūdenslīdēja ķivere jeb galvassegas daļa vien maksā ap 4500 dol., tērps 700 dol. un telefona iekādta 1500 dol., neskaitot saspiesta gaisa tankus un citus piederumus.

Valentīns Pāvuls skolu uzsāka ar 25 skolniekiem, un to skaits ar katru nedēļu pieaug, lai gan katram skolniekam viens kurss izmaksā ap 2300 dol. Šis ir tā saucamais ūdenslīdēju pamatkurss, kas ilgst 15 nedēļas. Šajā laikā skolnieks apgūst nepieciešamās zināšanas savā arodā, bet vēlāk var papildināties praksē — darbos zem ūdens līdz 200 pēdu dziļumam. Patlaban V. Pāvula skolnieki nenolaižas dziļāk par 70 pēdām.

Uz jauntājumu, kas apmāca jaunos ūdenslīdējus, V. Pāvuls smaidot atbild: „Laimīgā kārtā esmu piesaistījis 5 instruktorus, kuŗiem liela pieredze šajā nozarē."

Turpmākā sarunā V. Pāvuls, kas ūdenslīdēja māku ieguvis no sava tēva Valentīna (seniora), paskaidro: „Jaunajā skolā var mācīties katrs, kas sasniedzis 18 gadus vai nav vecāks par 40 gadiem, ar labu veselību un kādām priekšzināšanām mechanikā vai konstrukcijās. Bet galvenais, vajadzīga interese par ūdenslīdēja arodu."

„Sekmīgiem kursantiem nebūs jārūpējas par darba iespējām," piebilst Valentīns, kas šai nozarē darbojies jau gadiem. Labu ūdenslīdēju trūkst ne tikai Kanadā, bet visā pasaulē. Tie, kas izvēlas šo arodu, var nopelnīt ap 25.000 dol. gadā."

Ar 4. septembri skola uzsāka savu darbību ar jau minētajiem 25 skolniekiem, bet 1. oktobrī iesākās otrs kurss ar tikpat lielu interesentu skaitu. Nākošais, lielākais kurss, kas sāksies janvārī, aptvers arī fotografēšanu zem ūdens. V. Pāvuls paredz, ka viņa vadītajai skolai ar Ontario valdības atbalstu būs sekmīga nākotne. Par šo optimistisko uzskatu liecina 10 gadu ilgais kontrakts, kas parakstīts ar ostas administrāciju.

Jautāts par drošības noteikumiem un klizmām, kādas varētu atgadīties šajā nozarē,, V. Pāvuls saka: ,,Ūdenslīdēja arods nav bīstamāks par, piemēram, lidošanu vai braukšanu automašīnā. Protams, nelaimes gadījumi šad un tad notiek, Protams, uzmanīties vajaga vienmēr, jo tieši neuzmanības dēļ rodas dažādi negadījumi, kas var prasīt arī dzīvību. Pats darbs kā tāds zem ūdens nav bīstams. Divpadsmit gadu laikā neesmu piedzīvojis nevienas klizmas, neesmu arī dzirdējis, ka kāds no maniem kollēgām būtu cietis nelaimes gadījumā."

Valentīna Pāvula interese par šo amatu radusies jau zēna gados, tēva ietekmē. Jau Latvijas laikā viņa tēvs bija pazīstams ūdenslīdējs un savu darbu turpināja arī Zviedrijā. Tieši tur dēls sāka interesēties par tēva profesiju, kaut daļu no sava laika atlicinājis arī ķīmijai un mērniecībai. Ar 1958. gadu jaunais Valentīns jau bija apguvis tik lielas zināšanas, ka iesaistījies darbā pie Sv. Lorenca ūdensceļa projektiem. Te jāpiemin, ka tēva ,,Marine Construction" sabiedrība tajā laikā bija jau labi nostabilizējusies.

Nobeigumā pieminēsim, ka CBC televīzija drīzumā raidīs speciālu programmu, kuŗā dominēs V. Pāvula ūdenslīdēju skola.

Aleksandrs Kalniņš

Ūdenslīdēju skolas vadītājs Valentīns Pāvuls amata tērpā.
Foto: A. Kalniņš

Ernesta Aistara godināšana Kalamazū

Tie, kas iepazinuši paidagogu un raīstnieku Ernestu Aistaru, zina, ka viņš necieš liekas ārišķības un pārspīlētu cildināšanu. Tāpēc radās nopietnas grūtības sarīkot viņa 80 gadu dzimšanas dienas atceri 16. septembrī. To izkārtot uzņēmās Latviešu biedrība Kalamazū, kuŗas priekšnieks V. Miķelsons sviniības aizrādīja, ka jubilārs jau trīs reizes lūdzis godināšanu viņam nerīkot. Tikai soloties ,,neko nepārspīlēt", gavilnieks beidzot bijis ar mieru brīdi pakavēties tautiešu vidū.

Latviešu biedrības namā bija ieradušies ap 100 Aistara cienītāju, piederīgo un draugu. Jubilāru ar rozēm apsveica biedrības sarīkojumu daļas H. Pole, kas vadīja arī sarīkojuma norisi. Māc. A. Piebalgs teica lūgšanas un svētīšanas vārdus. Vēlāk pie piesdienu galda par Ernesta Aistara dzīvi un darbu stāstīja kultūrvēsturnieks dzejnieks Ojars Jēgens. Latviešu biedrības priekšnieks un Preses biedrības valdes loceklis V. Miķelsons nodeva jubilāram Latviešu biedrības aploksni un Preses biedrības piešķirto goda biedra diplomu.

Fr. Šmidchens sveicināja no Rīgas skolotāju institūta bijušajiem skolēniem, E. Avots — Jelgavas skolotāju institūta bij. audzēkņiem, A. Bolšteins — Gaŗezera vasaras vidusskolas, V. Muižnieks — Rietummičigenas universitātes valodas kursiem, Ģ. Kaugars — Kalamazū latviešu skolas, A. Tīdemanis — Gaŗezera pārvaldes, nododot padomes piešķirto pateicības rakstu. A. Elksnis un I. Osis — Kalamazū DV. A. Znatnaja u T. Valdmane sveica kā bijušās skolnieces no Latvijas laikiem, J. Rumberga no Grand Rapidu literārās kopas, Z. Muižnieks no ansambļa — „Saulesmeitas un Pērkoņdēls". Apsveikuma vārdus teica arī dzejnieks E. Patvaldnieks, A. Ķeņģe u.c. Sevišķi kupls bija rakstveida apsveikumu klāsts.

Vakariņas bija gādājušas Latviešu biedrības dāmu komitejas locekles.

V. Bokis

1979. gada 4. novembrī pl. 16.30
Sv. Andreja baznīcas zālē
Gaujas (14.) gaidu vienības
MĀRTIŅU VAKARS
ar „PĪKSTĪTES" uzvedumu,
dažādām nodarbībām, cienastu un rotaļām.

Ieeja pret ziedojumiem,
tautas tērpos un budēļiem — brīva.

Vienas guļamistabas
mēbelēts vai nemēbelēts
dzīvoklis
ar virtuvi un privātu
vannas istabu izdodams
vecākam cilvēkam
Kipling - Lakeshore rajonā.
Zvanīt 494-5282
no pl 8 — 12.

Paidagogs un rakstnieks E. Aistars 80 gadu jubilejā tuvinieku vidū Latviešu biedrības namā Kalamazū.
Foto: V. Namatēva

Marija Urnežus

DOSIM SPĀRNUS

Dosim spārnus šai dienai —
Vieglus, vizošus spārnus,
Rūpju kalniem kas pāri
Dzidrumā apskaidrot nes.

Dosim smaržu šai dienai
No ziediem, kas brīvi no salnas,
Smaržu no svētlaimes dārziem,
Maigumu skatā, kas plaukst.

Dosim dziesmu šai dienai,
Dvēseļu saskaņā liegu,
Sāpes lai uzvijas priekā,
Smagums kam neskan
vairs līdz.

Dosim tai spožuma krāsu,
Nedzēšamo gaismu,
Dvēseļu dzīlēs kas pludo —
Viss spožumā kūstot
kļūst viens . . .

Austra Balode

SASKAŅA

Aiz taviem padebešiem
mani zied,
aiz tavu smieklu strautiem
iesmejos es klusi,
un nakšu tumsā
uzzied zvaigžņu siets,
un atplaukst maigums kairs,
ko diena aizsegusi.
Aiz tavu domu kalniem
manas domas briest,
un tavu soļu dunā
mani atskan klusi —
un sapņu dārzā
iemirdzas kāds zieds,
un diena tā,
kas šķita izgaisusi.

iznākusi jauna

Kaldeja Aruma pasaka

TRĪS LAIMAS VĒLĒJUMI

Bagāti illustrēta. Cena $3.50. Dabūjamas Dzilnas izd. citas K. Aruma pasakas: Ganu zēns un velns $2.50; Pastarītis $3.75;

Pazudušais sapnītis $2.75. Pieprasīt grāmatnīcās vai:

J. Balks, 6065 N. Westnodge, Kalamazoo, MI 49001, USA.

Laikraksts

LATVIJA

AMERIKĀ

atsevišķus numurus

var pirkt Toronto

latviešu veikalos

un DV grāmatnīcā

491 College St.,

kā arī spiestuvē

(120. turpinājums)

Dziļleja bija pēkšņi pazudis, neatvadījies. Ēsdams nodomāju— vai tad caurkrišanu vajadzēja tik ļoti ļaunā ņemt? Toreizējos statūtos laikam jau pēc gada bija noteiktas nākamās vēlēšanas, un tad piedzīvojušais politiķis varēja atkal nākt, izlabot pārsteidzīgo kļūdīšanos un revanšēties. Tādēļ jau demokratija ir iecienīta, ka amatu laiki noteikti un personas mainās, ko nevar teikt par autoritāriem režīmiem.

Lai nu kā — vēl tagad jūtu gandarījumu, ka „kabatas grāmatiņas politika" neuzvarēja. Citādi varbūt no LPB rindām jau pirmajā sākumā būtu padzīts tagadējais centrālās valdes priekšnieks O. Akmentiņš un Vācijas kopas ilggadējais vadītājs J. Sudrabiņš. Leģionārs, kas teicās tikko izkāpis no grāvjiem, tagad izlaidis jau otru grāmatu angļu valodā!

Kā tad palika ar Jaunsudrabiņu? Dižajam saimniekam mēs gribējām dot amatu, uzaicinājām viņu par goda locekli. „Nu, lai tad nāk arī Dziļums", viņš vēlējās. Pabrīnījāmies — kāpēc Dziļums, kas nemaz nebija klāt un dzīvoja joslas otrā galā? Tikai vēlāk, kad pienāca laiks, lieta noskaidrojās. Gudra vāvere plāno riekstu sagādi tālu uz priekšu.

PAULS KOVAĻEVSKIS

Jau priekš vācu laika sāku paviršī iepazīt jauno rakstnieku, tikko kara skolu beigušo leitnantu Paulu Kovaļevski, kas Mazajā Vērmanē bieži sēdēja pie brāļu Kroderu galda, palaidis tautā savu pirmo stāstu krājumu Vēlais viesis. Tie bija viegli romantiski mistiski iekrāsoti darbi stiprā Hamsuna ietekmē, uz ko norāda arī pseudonims Pāvils Klāns. Vēlākajos darbos viņam laimējies ielikt vairāk no dzīves reālā satura, kad jau paša mūžs (sācies 1912. gadā) saistās ar daudziem piedzīvojumiem un pat dēkām. Leitnants Klāns atgādina jau pēc amata un vārda līdzības Pana varoni leitnantu Glānu!

Noskaidrojās, ka Klāns gleznotājas Margaritas Kovaļevskas brālis, Liepājas redaktora Jāņa Kovaļevska dēls, ko boļševiki 1921. gadā , dziļi Krievijā nošāva. Mazais zēns ar daudzpusīgajām interesēm beidza kara skolu, studēja tieslietas un mūziku. Kad vāciešiem ienākot arī pats sāku domāt par žurnālistikas un kritikas atsākšanu sadūros ar jauno šefredaktoru — viņš taču viens pats bija Rīgā tik izcilā postenī! Vai tiešām vienīgais iespējamais? Taču gados jauns, ne pārāk plaši pazīstams. Rakstītājiem publicitāti nav nemaz tik viegli iegūs. Pirmo antibolševistisko laikrakstu Rīgā pēc krievu aizbēgšanas ar veco Brīvās Zemes galvu steigšus izdeva Artūrs Kroders, bet par to vācieši tūlīt pateica, ka tas nav pieņemams jau zināmā ordeņa pilsdrupu nojaukšanas dēļ. Seno valdīšanas centru vietas, kaut arī drupām segtas, vāciešu sirdīm bija pārāk dārgas! Tad jau varbūt pats Artūrs kā pēcnācēju bija ieteicis savam draugam kalpakietim Tēvijas oficiālajam izdevējam pulkvedim LKOK Ernestam Kreišmanim (kas piegādāja Baloža cīnītājiem kara materiālus no Sarātovas) jauno virsnieku, viņam bija vēl tas plūs, ka 1940. gada ziemā līdz ar vāciešiem bija repatriējies uz „fāterlandi".

Tas nebija noticis bez dzīvības briesmām, jo jauktajā krievu un vācu komisijā strādāja arī kāda gleznotāja kundze, kas it labi pazina Kovaļevska dzīvesbiedri, nesen akadēmiju beigušo Ernu Geistauti. Kad izsaukts Ernas vārds, Pauls noskatījies, ka gleznotāja kundze pieiet pie komisijas krieva un uztraukta kaut ko pusčukstus stāsta. Viņš bijis pārliecināts, ka viņa saka: „Geistaute nav tā, par ko viņa uzdodas!" Nevaļīgie okupanti tomēr, šķiet, nav veltījuši kāda vēl diezgan nepazīstama aizbraucēja ģimenes loceklei sevišķas vērības, un tā mūsu varonis toreiz laimīgi tika „nach Deutschland."

Kad pēc gada un dažiem mēnešiem Kovaļevsku ģimene laimīgi bija mājās, apvaicājos Ernai, sauktai „Geišai", par viņas vīra kandidātūru. Protams, vāciešiem nevarēja būt iebildumu pret kalpakieša Kreišmaņa izvēli, jo Kalpaks, kaut arī liels patriots, toreizējo apstākļu virzīts, gāja ar vāciešiem kopā. Bet kur viena vieta un kandidāti var būt vairāki, tur pa meklēšanas periodu var arī izpausties konkurences berze.

„Nu, lai viņi nedomā!" kaislīgi iesaucās jaunā māksliniece. „Vai nu mans vīrs rediģēs vai arī latviešu avīzes nemaz nebūs!" Pauls tika kārotajā amatā. Kā laiki dažreiz mainās! Nāk prātā, ja vācieši toreiz būtu zinājuši, ka viņu izraudzītais kādreiz kļūs sociāldemokrats, tad tie ļoti brīnītos. „Cemme" uz jau agrāk minēto mākslinieces vīru „galvenajam" bija visu laiku. Viņa darbi nekad netika Tēvijā apskatīti, nedz arī zīmējumi reproducēti.

Redakciju gaiss man bijis tīkams visu mūžu, un toreiz jau bija tikai viena vieta, kur varēja uzzināt jaunāko. Kādreiz Kovaļevskim ātri ievajadzējās ievada (Tēvija iznāca kā dienas avīze), un viņš lūdza mani uzrakstīt. „Labi ir, tūlīt braukšu uz māju, vakarā atsūtiet zēnu pakaļ." „Uz Meža Parku doties ne viņam, ne jums nebūs laika, tik steidzama tā lieta. Še jums mana dzīvokļa atslēga, kabinetā uz rakstāmgalda ir papīrs loksnēs, blakus telefons. Piezvaniet, kad esat gatavs."

Vajadzēja izpalīdzēt un pieņemt laipnību. Šefs nedzīvoja tālu — kādā labā dzīvoklī pilsētas centrā. Novietojos ērtajā krēslā un tūlīt stājos pie darba.

Baigo gadu vācos pavadījis, Kovaļevskis bija iedraudzējies ar Latvijas militāro atašeju Lietuvā plkv. ltn. Deglavu.

Vēlāk mana darba vieta iegrozījās tanī pašā avīzes namā, tad ne reizi vien dzirdēju, ka spirālkāpnēs iziet Vilis Skultāns (viņš skaitījās ideoloģiskais redaktors) un visā galvā kliedz „Publicist!" Tas zīmējās uz mani — Skultāns vēlējās „ieklārēt", kas tagad atkal jāraksta un par ko. Vācieši bija uzticējuši pieņemamas vadlīnijas atrast papašiem latviešiem. Vilis Skultāns bija labs kollēga un patriots. Kad laikraksts bija izgatavots, tad to gan vajadzēja nest uz cenzūru — bet arī paši cenzētāji nebija nekādi nacionālsociālisti, bet no agrākās latviskās Rīgas pazīstami preses kollēgas, kultūrālie Dr. Ernests fon Menzenkampfs un Latvijas Preses Biedrības goda biedra Oskara Grosberga dēls Verners.

Čekas pulkvedis, Maskavā skolotais Imants Lešinskis kopā ar saviem dziļu biedriem, kā viņš tagad apraksta trimdinieku presē — biezos vodkas mākoņos sēdēdams, ir jo rūpīgi izbūris tā laika Tēvijas komplektus. Visā manā darbībā viņš (R. Ievkalns) varējis saskatīt tikai vienu „melnu" punktu — Rīgas iedzīvotāju vārdā pateiktas pāris laipnības Baltijas vācietim A. Rozenbergam, kad vēl cerējām uz kaut kādu Latvijas pašnoteikšanos un ministrs ieradās mūsu galvaspilsētā kā „sabiedrotās" valsts pārstāvis. Franks Efraims Gordons, arī Maskavā trenēts speciālists, apliecina, ka šās apsveikuma rindas manam „tēlam" neskādējot. Lai nu kā — vai nav desmitkārt vairāk centušies un pārcentušies tagadējie sarkanie latviešu žurnālisti, krievu „veļmožu" Chruščova un Brežņeva priekšā palēkdamies gaisā un gavilēdami?

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Kopbaznīcas svētdienas dievkalpojumā 7. oktobrī, Sv. Jāņa baznīcā, bez divu draudžu mācītājiem — I. Gaides un J. Cālīša, piedalījās arī archibīskaps A. Lūsis, kas teica beigu vārdus un svētīšanu, norādot, ka kopbaznīcas svētdiena ir viena diena baznīcas gadskārtā, kad darudzes aicinātas rīkot kopēju dievkalpojumu, tā uzsverot baznīcu vienību. Svētrunu teica māc. J. Cālītis. Dziedāja mecosoprāns Ženija Vītola, ērģelnieks bija J. Barušs. Dievkalpojumā bija tikai 158 dievlūdzēju. Pēc tam baznīcas zālē Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja bija klājusi kafijas galdu. Programmā — atskats uz Ticības celsmes dienām Saulainē: ieskaņojumu izvilkumi no dažādiem celsmes brīžiem, kas ilga pus stundu. Māc. I. Gaide nolasīja māc. Arvēda Celma un viņa dzīvesbiedres Birutas piesūtīto pateicības vēstuli no Rietumvācijas par jauki pavadītiem brīžiem Saulainē un Sidrabenē.

● Sv. Jāņa draudzes Pļaujas svētku dievkalpojumā ar dievgaldu 14. oktobrī pl. 11 piedalīsies archibīskaps A. Lūsis, prof. Visvaldis Klīve un māc. I. Gaide. Dziedās vokālais ansamblis B. Alkas vadībā. Pēc tam draudzes pēcpusdiena ar loteriju. Dievkalpojumā un sarīkojumā atzīmēs arī Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas 30 gadu darbības atceri.

● Sv. Andreja draudzes dievkalpojumā 14. oktobrī pl. 11 piedalīsies LELBA ārmisijas nozares vadītājs māc. V. Rumpēters no ASV.

● Ticības celsmes stundā, kuŗas vada mācītāji I. Gaide un J. Cālītis, 16. oktobrī pl. 19.30 Sv. Jāņa baznīcā viesosies misionārs G. Stīvens no Indijas, kas vada Latviešu ev. lut. baznīcas misijas lauku. Pēc tam kristīga sadraudzība.

● Latviešu kaŗa veterānu strēlnieku biedrības Kanadā valdes sēdē 28. septembrī, biedrības priekšnieka A. Tirzīša mājā, godināja mājastēvu viņa 85 gadskārtā ar jubilejas torti. Valde nolēma rīkot 5. janvārī pl. 16 Latviešu namā gadskārtējo Ziemsvētku kauju atceri, kuŗas programmu kārtos biedrības goda biedre Biruta Senkēviča. Valde nolēma ar 100 dol. ziedojumu atbalstīt Minsteres latviešu ģimnaziju un 17. oktobrī pl. 14 rīkot Latviešu namā biedru un viņu piederīgo pēcpusdienu.

● Austrumu draudzes Tālavas sezonas nobeiguma sarīkojumu 7. oktobrī brīvdabas baznīcā ar svētbrīdi ievadīja māc. A. Briedis. Pēc tam baznīcēni pulcējās draudzes mājā, kur dzejoļus skandēja V. Aleksandera un A. Bencone, kas nolasīja arī Birutas Senkēvičas stāstu. Ar lasījumu piedalījās arī Ieva Eņģele. Par kafijas galdu bija rūpējušās Tālavas dāmas: V. Frīdberga, I. Eņģele un A. Bika.

● Tālavas apbūves gabalu īpašumu sapulcē 23. septembrī, Tālavā, no 46 apbūves gabalu īpašniekiem bija ieradušies 30. Sapulci vadīja administrātors Ž. Esenbergs, protokolēja K. Rēvalds. Tālavas pārvaldes priekšnieks H. Jeckalējs uzklausīja sapulces dalībnieku ierosinājumu, ka zemes īpašnieku pārstāvjus pārvalde turpmāk vairs nevēlēs, bet izraudzīs pēc apbūves gabalu novietojuma uz trim gadiem, rotācijas kārtībā. Tādā pašā veidā Tālavas dāmas kārtos kafijas galdus sarīkojumos. Ierosināja iztaisnot iebraucamo ceļu Tālavas austrumu pusē, kādam nolūkam vajadzīga vietējās pašvaldības atļauja. Tālavas pārvaldē bez priekšnieka vēl darbojas sekretārs A. Amoliņš, kasieris A. Freimanis, mantzinis O. Tūters un A. Kaktiņš. Pārvaldē ir arī draudzes māc. A. Briedis un priekšnieks Arvīds Bērziņš. No pārvaldes darba atteicies A. Ticmanis, sporta un darba apstākļu dēļ.

● Pensionāru apvienības 4. oktobŗa sanāksmē Latviešu namā 125 dalībnieki noklausījās Lijas Pones dzejoļu (autori: Valda Mora, Ed. Tūters, Kārlis Dzelzītis) skandējumus. Apvienības 18. oktobŗa sanāksmē pl. 14 Latviešu namā būs klāti galdi. Piedalīsies soprāns Marta Ādama Rutas Āzes klavieŗu pavadījumā, pensionāru koris Astras Vītolas vadībā un V. Aleksandera ar deklamācijām. Rīkos arī mantu izlozi un dāmu rokdarbu grupas darināto rokdarbu izstādi. Apvienības teātŗa grupa 21. oktobrī ar R. Blaumaņa lugas Salna pavasarī izrādi un deklamācijām viesosies Hamiltonā, turienes pensionāru apvienības sanāksmē.

● DV teātris Kanadā viesosies ar M. Zīverta lugas Nauda izrādi režisora G. Vērenieka režijā 27. oktobrī Filadelfijā un 28. oktobrī Vašingtonā, bet 10. novembrī Montrealā un 11. novembrī Otavā.

● Toronto YMCA balle Sportistu prieks 20. oktobrī pl. 20 Humber College Student Union telpās, 205 Humber College Blvd. (pie 27. lielceļa).

● Māc. J. Cālītis kristījis Ēriku Ivaru Raģi, Jāņa un Elizabetes dēlu no Maunthopes, Ont., Leu Tamāru Jaunzemi, Andŗa un Ludmillas meitu no Hamiltonas un Ritu Elizabeti Vudbernu, Ivena un Ineses, dzim. Balēviča, meitu.

● Sv. Andreja draudzes dāmu komiteja rīko Ruģens tirdziņu 20. oktobrī no pl. 11 līdz 21 baznīcas augšējā zālē. Tajā pašā laikā gleznotājas Leldes Vinteŗs-Ores no Čikagas gleznu skate lejas zālē. Tirdziņā varēs iegādāties dažādus dārzājus, augļus, pašceptas tortes, visāda veida maizes, Jāņu sieru un medu no Kūlnieka bitēm. Sv. Andreja draudzes Pļaujas svētku dievkalpojums 21. oktobrī pl. 15 ar ar sekojošu draudzes pēcpusdienu un izlozi. Priekšnesumos dziedās baritons Alberts Vītols un mecosoprāns Ženija Vītola Jāņa Beloglazova klavieŗu pavadījumā.

● Vilovdēles slimnīcā 6. oktobrī ar sirdstrieku 75 g. vecumā mirusi Matilde Priedīte, dzimusi Siliņa. Aizgājēju 10. oktobrī uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. A. Briedis. Nelaikē atstāj meitu Birutu un znotu Zigurdu Dambergu, mazmeitas Iņāru un Anitu un dēlu Raimondu, vedeklu Brigitu ar mazbērniem Sandru un Māri. Nelaikes vīrs, Leģona virsnieks, miris 1975. g. Toronto.

● Toronto 5. oktobrī miris Latviešu filatelistu kluba sekretārs, 70 g.v. Pauls V. Rudlaps. 7. oktobrī izvadīts no A. W. Milles Kingsway kapellas pārpelnošanai. Nelaikis atstāj dzīvesbiedri Hildu, meitu Valdu Harris un dēlu Juri, vedeklu Žakelinu un mazdēlu Džonu. Pēc mirušā vēlēšanās ziedu vietā nauda nododama ziedojumos Ontario sirds slimību fondam.

● LNJAK 25 gadu jubilejas kongresa „Loto" galveno laimestu, ceļojumu uz Jamaiku divām personām, ieguva Elza Strelēvica Toronto. Šo laimestu bija dāvinājusi „Hello World Travel Agency" (Inese Grodne) Toronto. Braucienu uz Baffalo divām personām laimēja K. Krastiņš Hamiltonā, bet nedēļas nogales pavadīšanu divām personām Manitovare pilsētiņā, Kanadas ziemeļos — E. Krūmiņš no Sūsenmarijas (Sault St. Marie), Ont. Krāsu televīzijas aparātu ieguva Ārija Albertiņa no Londonas, Ont.

● Latviešu pensionāru apvienības šīs sezonas pēdējā un trešā izbraukumā, 9. oktobrī, piedalījās 47 biedri M. Prikuļa vadībā. Ekskursanti autobusā izbrauca uz Kičeneras—Vaterlū apgab. Elmīrā, Ont., ekskursantiem pievienojās pavadone B. Ortellī, kas pastāstīja par senajiem vācu iecelotājiem menonitiem, kas ir ļoti ticīgi, 70 proc. katru svētdienu apmeklē dievkalpojumus. Paši uztur skolas, nepieņem valdības vecuma pensiju, ne arī piemaksas par bērniem, bet maksā kārtīgi valstij nodokļus. Galvenokārt nodarbojas ar lauksaimniecību, laukus apstrādājot ar zirgiem. Ekskursantu autobuss apbraukāja menonitu apgabalus. Pusdienas viņi ieturēja mazā ciematā — Conetogo. Tālāk ceļš pa kalnainu apvidu veda uz Eloru, Ont., kur atrodas Martina ābolu sulas fabrika un uz West Mountrose, kur apskatīja Margaret-Meri torni, ko uzcēlis kāds vācu grāfs 141. paaudzē.

● Apvienoto Nāciju Kanadā Toronto nodaļa rīko 24. oktobrī pl. 19.30 organizācijas 34. darbības gada dienu ar koncertu Toronto pilsētas valdes namā. Priekšnesumu daļā piedalās poļu grupas dejotāji, ukraiņu vīru koris un deju ansamblis, slovaku dziedātāji un slovēņu dejotāji u.t.t. Piedalīsoties arī parlamenta runātāji. Toronto pilsētas galva laiku no 24. līdz 30. oktobrim izsludinājis par Apvienoto Nāciju atbrunošanās nedēļu., aicinot atbalstīt Kanadas centienus pasaules mieram un bērnu dzīves apstākļu uzlabošanu.

Latvijas universitātes 60 gadu dibināšanas atceres sarīkojumā 30. septembrī Latviešu namā Toronto akadēmisko runu „— Chronisku slimību ietekme uz bērnu psiholoģisko attīstību — teica Dr. Ilze Kalniņa (Varavīksne).

Foto: V. Plampe

Lietuviešu svinības Toronto

Toronto lietuviešu aizsargu nodaļa, kuŗā apvienoti arī pārējie lietuviešu veterāni, 29. septembrī Lietuviešu namā, Blūra ielā, atzīmēja 25 gadu darbības atceri. Toronto nodaļa dibināta kā pirmā Kanadā, un tās pirmais priekšnieks S. Jokubaitis to vada arī tagad.

Svinības ievadīja svinīga karogu ienešana un svētbrīdis māc. P. Ažubala vadībā. Piedalījās 10 lietuviešu aizsargu nodaļas no Kanadas un ASV ar saviem karogiem. Uz skatuves bija ierīkots simbolisks Brīvības pimineklis, veltīts lietuviešu jauneklim Romam Kalantas, kas pirms pāris gadiem pats sadedzinājās uz ielas, prasīdams brīvību Lietuvai.

Pie pieminekļa piestiprinātc bronzas plāksni ar R. Kalantas bareljefu atklāja lietuviešu brīvības cīnītājs Simas Kudirka. Viņš pazīstams arī latviešiem, un kad tas savā laikā pārbēga no krievu tirdzniecības kuģa uz ASV krasta apsardzības kuģa un amerikāņu kaŗa jūrnieki to tūliņ atdeva atpakaļ krieviem, zvejas kuģa kapt. latvietis Brieže par to ziņoja amerikāņu laikrakstiem, kas sacēla sašutuma vētru visā rietumu pasaulē. Ar šo gadījumu prezidents Niksons zaudēja daudz no sava prestiža.

Simas Kudirku pāris gadus vēlāk no krievu cietuma atbrīvoja. Viņš ieradās ASV, kur daudzas reizes televīzijas raidījumos stāstīja par krievu vardarbībām viņa dzimtajā zemē Lietuvā. Arī Toronto Kudirka teica ļoti dedzīgu runu, izpelnīdamies vētrainus aplausus. Īsu uzrunu teica arī Lietuvas ģenerālkonsuls Dr. Žmuidzinas, lietuviešu aizsargu priekšnieks V. Mantautas no Čikagas un citi lietuviešu organizāciju vadītāji. Baltiešu veterānu līgas Kanadā priekšsēdis Edm. Ozols savā uzrunā aicināja lietuviešus uz ciešāku kopdarbību ar latviešiem un igauņiem, kā piemēru minēdams Kudirku, kas atguva brīvību, pateicoties šādai kopdarbībai.

Igauņu cīnītāju sveicienus nodeva viņu Toronto veterānu nodaļas priekšsēdis A. Kala. Edm. Ozols nodeva arī Toronto DV nodaļas sveicienus līdz ar velti — grāmatu.

Koncerta daļā dziedāja pazīstamais meiteņu ansamblis Gintaras. Svinības beidza ar vakariņām un balli.

Bronzas plāksni ar R. Kalautas bareljefu aizsargiem bija dāvinājusi Toronto lietuviešu nama pārvalde, un tagad, pēc tās iesvētīšanas, to izstādīs publikai redzamā vietā Lietuviešu namā, atgādinot katram lietuvietim strādāt savas tēvzemes labā.

E.O.

★ Apvienoto Nāciju sapulcē kritizēta Izraēlas nostāja pret okupēto Palestīnas apgabalu, kā arī par uzbrukumiem Libanonai. Japānas delegāts Sonoda savā runā aizstāvējis uzskatu, ka Vidējo austrumu miera sarunās pieaicināms arī Arafats. Pēdējais apmeklējot Eiropas valstis, lai sagādātu atbalstītājus Apvienotajās Nācijās. Arafats nodomājis tikties arī ar prezidentu Kārteru.

★ Padomju ārlietu ministrs Gromiko Apvienoto Nāciju sapulcē izteicis draudus Eiropai, ja tā turpināšot „aģitēt pret sadarbību" ar Pad. savienību.

★ Panāma 1. oktobrī atcerējusies ASV 75 gadu valdīšanas beigas pār Panāmas kanāli. Šo dienu turpmāk uzskatīšot par svināmo dienu.

★ Rietumvācijas parlamentā notiek strīdi par atomspēkstaciju būvi. Valdības aprindās visumā ir pozitīvs noskaņojums, jo tā samazinātos enerģijas trūkuma draudi. Noskaņojums pret atomspēkstacijām radies sakarā ar negadījumu ASV spēkstacijā Pensilvānijā.

IESŪTĀMI MATERIĀLI PAR PĀRKRIEVINĀŠANU LATVIJĀ

Latviešu bērni un jaunatne, tāpat kā latviešu valoda un citas dzīves nozares Latvijā, ir pakļauta okupācijas varas plānotai pārkrievināšanai. Latviešiem visiem līdzekļiem jācenšas šo sistēmatisko tautas iznīcināšanu kavēt un pārtraukt.

PBLA pretpārkrievināšanas akcijas ietvaros, PBLA izglītības padome paredzējusi pasākumu atbalstīt sava darba lauka apjomā. Izglītības padome sagatavo materiālus par bērnu pārkrievināšanu Latvijā un starptautiskā Bērnu gada ietvaros paredz materiālus iesniegt Apvienotajām Nācijām. Visi latvieši aicināti atbalstīt materiālu vākšanu, nododot personiskās liecības vai rīcībā esošos dokumentus, tāpat attiecīgi apstiprinātas dokumentu kopijas. Liecībām jānorāda uz bērnu un jauniešu apstākļiem Latvijā, kas ikdienā, skolā un sabiedriskā dzīvē traucē brīvu nacionālās apziņas un latviskās kultūras attīstību.

Materiāli sūtāmi uz Izglītības padomes adresi: G. Pāvuls, Utmarksgatan 7, S—252 54 Helsingborg, Sweden.

Gunārs Pāvuls,
PBLA izglītības padomes priekšsēdis.

27. oktobrī pl. 19 Sidrabenē

MĀRTIŅA DIENAS IESKAŅAS VAKARS

ar kostīmu balli. Labākās maskas godalgos.

RUNČU deju mūzika

Mantu loterija, kafijas galds, desiņas ar kāpostiem draudzes dāmu komitejas gādībā.

Ieeja $5, maskās, studentiem un pensionāriem $3., bērniem līdz 14. g. v. brīva.

Visus laipni ielūdz *Sidrabenes pārvalde*

Latvijas jaunatne...

(Turpinājums no 2. lp.)

darba vietās Rīgā, Doles salā, padomju saimniecībā Olaines centrā, Stendes selekcijas stacijā, Tukumā, Kandavā, kas vairāk līdzinājusies bēguļošanai nekā normālai dzīvei.

Kad, vienā vietā kļuvis par „karstu" un pēc viņa sākuši jau taustīties čekas pirksti, bijis jāpārceļas citur un atkal citur. Oažkārt čeke mēģinājusi ievilkt ziņotāju tīklos, bet kad piedāvājums nav pieņemts, atkal bijis jāmaina darba vieta, pa lielākai daļai strādājot savā profesijā, jo sakarā ar kolchozu izveidošanu visur bijis veterinārārstu trūkums, lai pārraudzītu lielos ganāmpulkus un apkarotu lopu slimības, sevišķi piena lopu tuberkulozi. Tā atklājies, ka iedzīvotājus apgādā ar tuberkulozi slimo govju pienu, kas lielos vairumos sūtīts uz Rīgu, tāpat šo slimo dzīvnieku gaļa. Arī te viegli varējis izpelnīties „lietu" par dzīvnieku izkaušanu, izvērtēšanu gaļā. Lai nesamazinātu piena lopu skaitu, saimniecības palikušas daudzas ar tuberkulozi slimas govis, ar to pienu apgādājot Latvijas iedzīvotājus.

Piedzīvojot pastāvīgos meļus un varasvīru blēdīšanos, tautā zudusi ticība valdības solījumiem. Visa saimnieciskā dzīve it kā sastingst, tādēļ bieži notiek dažādas maiņas un pārorganizēšanās ministrijās, rajonos, saimniecībās, bet darba prieku atkal nobremzē lielā birokratija. Katrs tomēr cenšas iespējami ilgāk palikt savā amatā vai arī pakāpties augstāk. Partijā lielāko tiesu iestājoties cilvēki, lai sev nodrošinātu labus dzīves apstākļus, saņemtu „maizes kartīti", kā to Latvijā tagad sauc. Un tomēr okupētajā dzimtenē, visā bēdu un postu ielejā, pa laikam iespīd arī kāds gaišāks cerību stars — tā ir tā latviešu jaunatnes daļa, kas nevar samierināties ar smacējošo režīmu. Autors min kādu satraucošu gadījumu partijas biedru aprindās Tukumā, kur pārrunāta divu latviešu, vecu komūnistu ģimenes dēlu, apcietināšana un notiesāšana par pretkomūnistisku darbību.

Kāpēc viņi labāk izvēlējušies cietumu, kad nākotnē visas durvis būtu vaļā? „Šie jaunieši grib meklēt tautas nākotnes labad jaunus ceļus," spriež autors. Arī komūnistu aristokrātijas ģimenēs jaunā paaudze neuzskata vecāku dzīves gājumu par pareizu. Lasot Eduarda Ātrena grāmatā šādus līdzīgus notikumus, neviļus rodas jautājums, kā ir ar tiem mūsu brīvās pasaules latviešu jauniešiem, kas — kaut ļoti mazā skaitā — brauc uz Rīgu „kultūras sakaru" kursiem skoloties? Vai viņiem nebūtu lietderīgāk aprunāties ar pašiem Latvijas jauniešiem, nekā tur divas nedēļas klausīties, ko tiem stāsta Rīgas komūnisti? Šejienes „kultūrniki" taču uzsver sakarus ar tautu. Tad nu ejiet pie tautas un dzirdiet! Tad vecāku izdotā nauda nebūs zemē nomesta.

„Latvija ir it kā milzu cietums. No bērnības līdz mūža galam 'laimīgā' padomju pilsoņa dzīve ir iežņaugta nebeidzamā aizliegumu ķēdē," raksta Ed. Ātrens (342. lp.). Kad viņš pirms izceļošanas uz brīvo pasauli iegriezies veikalā nopirkt dažus dzintara izstrādājumus dāvanām, veikala pārdevēja, latviete, izsaukusies: „Ak, jūs laimīgais cilvēk!" — Viņa tiešām mani uzskatīja par laimīgu cilvēku, kas var aizbraukt projām — aizbraukt no dzimtenes. Tik tālu komūnisti cilvēkus ir noveduši, ka jau dzimtene ir pārvērsta par slogu!" raksta grāmatas autors, minot arī kādu 28 gadus vecu jaunekli un divas jaunietes, 18 un 22 gadus vecas. „Šeit izteiktie uzskati ir dzimtenes latviešu lielum lielā vairuma doma," viņš konstatē un grāmatas pēcvārdos jautā:

„Vai mūsu sirdsapziņa atļauj jebkādu sadarbību ar okupācijas varas pārstāvjiem? Vai tie, kas paraksta petīciju Rodes un citu atbrīvošanai, bet pēc tam meklē tuvību ar tautas apspiedējiem, īstenībā nepingājas par tiem, kuŗus viņi vēlas atbrīvot?" (353 lp.)

Šo grāmatu ir vērts izlasīt. Tā daudz ko izskaidro un noskaidro, lasāmo ar interesi. Pieprasāma Amber Printers and Publishers Ltd., Toronto.

Londonas vanadzes došas uz Austrāliju

Savu tradicionālo sezonas atklāšanas vakaru Londonas vanadžu kopa Anglijā rīkoja sestdien, 22. septembrī, DVF namā Londonā. Ciemiņus sagaidīja kopas vadītāja Velta Kinga ar palīdzēm Annu Amatu un Annu Lomani. Pirms vairāk nekā trim gadiem 3. Globālās DV dienās Anglijā ciemojās vanagi un vanadzes no visas pasaules, ko filmā uzņēma L. Uijerts, ar A. Liepiņas vēlāk ieskaņotiem paskaidrojumiem. To noskatoties, radās daudz jauku atmiņu, kas atgādināja, ka Daugavas Vanagu saime ir vienota un draudzībā saistīta kā Eiropā, tā Amerikā un Austrālijā.

„Nākamās 4. Globālās DV dienas notiks 1981. gadā Austrālijā, Melburnā. Sāksim jau tagad domāt, kā tur tikt. Ausim kājas jau laikus, lai atkal varētu tikties ar seniem un jauniem draugiem," aicināja vanadžu kopas vadītāja Velta Kinga.

Vanadžu ciemiņu pulkā bija Latvijas lietvedis T. V. Ozoliņš un Latv. nacionālās padomes Lielbritanijā prezidija priekšsēdis A. Abakuks, DVF valdes priekšsēdis L. Rumba, mācītāji J. Gailis un A. Černejs un liels pulks citu. DV priekšnieka J. Frišvalda sveicienus nodeva vanadžu priekšniece A. Liepiņa, kas ir arī Londonas kopas vanadze.

L.

Latviešu oriģinālu koŗa dziesmu konkurss

9. Rietumu krasta latviešu dziesmu svētku vadība Portlandē, Oregonā, aicina komponistus piedalīties latviešu oriģināldziesmu koŗa dziesmu sacensībā. Godalgotās dziesmas ievietos dziesmu svētku koŗa dziesmu krājumā, un tās varētu tikt atskaņotas dziesmu svētkos 1982. gadā Portlandē. Dziesmām ir jābūt ar oriģinālu tekstu, četrbalsīgām un tās jāiesūta līdz 1980. gada 15. martam: A. Ritmanis, 3700 SE Ellis St., Portland, Oregon 97202.

Uz dziesmu notīm nedrīkst rakstīt autora vai autoru vārdus; anonimitāti garantē Portlandes dziesmu svētku vadība. Notis (tikai bez autora vārda) pārsūtīs trim pazīstamiem latviešu mūzikas speciālistiem, kas būs dziesmu izvērtētāji. Viņu vārdus un konkursa rezultātus publicēs latviešu presē pēc 1980. gada 1. aprīļa.

Pirmā godalga paredzēta 500 dol., otrā 250 dolaru.

A. R.

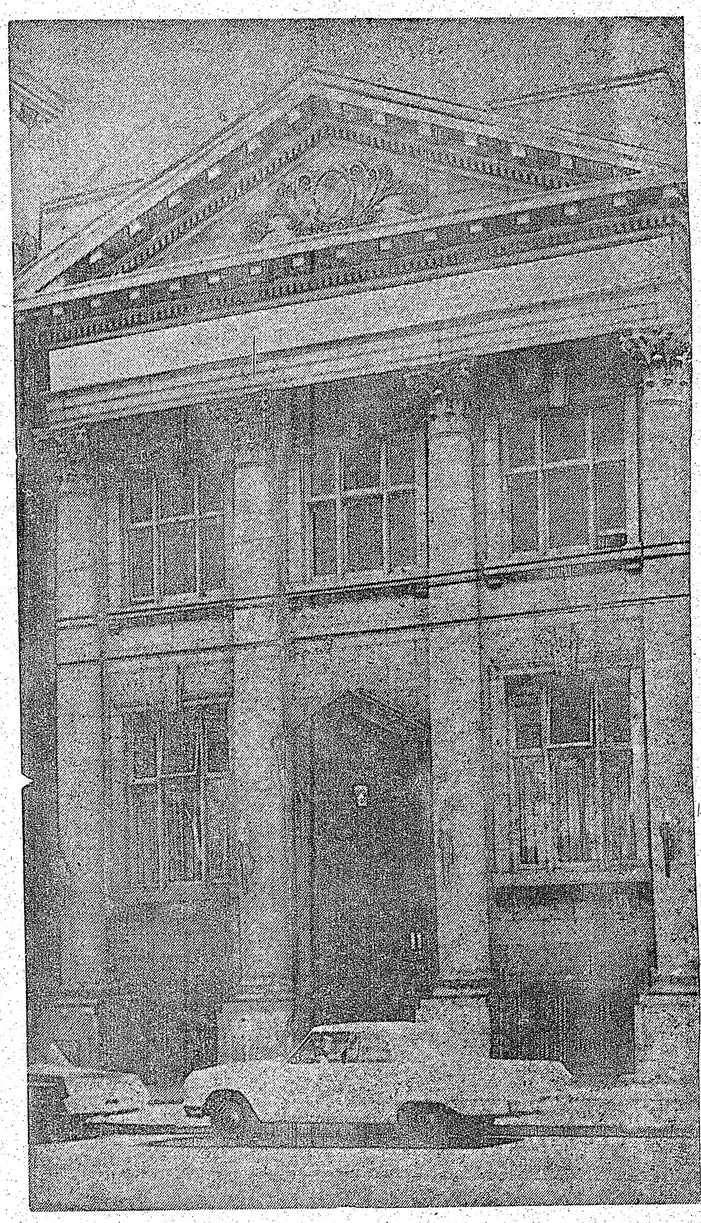

Latviešu nams Toronto

Ne šķelt, bet vienot!

LATVIEŠU NAMA TORONTO 15 GADI

Kad 1964. g. 31. oktobrī A/S Latviešu Nams organizācijas komitejas priekšsēdis Elmārs Šķobe atvēra nama durvis sen iecerētā latviešu pašu nama iesvētīšanai, sabiedrība ne tikai Toronto, bet visā Kanadā bija pārliecībā un ticēja, ka beidzot esam tikuši tik tālu, ka nu mums ir sava vieta kur pulcēties, lai draudzīgi sadarbotos, veidotu latvisko kultūru un strādātu mūsu tēvzemes brīvībai. Arī mācītāja Ādolfa Čopa svētrunas pamatdoma un vēlējums nama iesvētīšanā bija — aiz durvīm atstāt to, kas šķeļ, bet līdz paņemt to, kas vieno.

Gadiem ritot, mainījušās personas nama vadībā un valdē, bet vadība vienmēr palikusi uzticīga šiem sākotnējiem pamatprincipiem. Viena otra vēju brāzma, kas pār namu šais 15 gados ir pāršalkusi, namu satricināt nav spējusi; tas — kā idejiski, tā saimnieciski — ir uz tikpat drošiem pamatiem kā toreiz.

Vajadzība pēc sava nama Toronto latviešiem sešdesmito gadu sākumā bija liela. Organizāciju centrs ap to laiku bija Sv. Andreja baznīcā, bet telpas bija par šaurām. Tur darbojās arī skolas, bet kad uz Andreja baznīcas kāpnēm vietu pietrūka, atsevišķas klases pārcēla uz kanadiešu telpām un toreizējo DV namu Hjurona ielā. Zāles lielākiem sarīkojumiem, izstādēm, Latviešu kreditsabiedrības un privātam godībām vajadzēja īrēt no kanadiešiem. Tiem palika arī peļņa. Sava nama latviešiem vajadzēja, un šī doma lielumlielajā aktīvajā latviešu sabiedrībā bija nobriedusi. Cik lielu, kuŗā vietā namu pirkt, uz parāda vai par skaidru naudu — par to domas dalījās.

Šinī grūtajā iesākuma posmā nama organizācijas komitejas un valdes priekšgalā bija Elmārs Šķobe, dāmu komitejā Velta Šķobe. Attiekšanos no savas personiskās dzīves ziedojumu vākšanas posmā un pirmajos nostabilizēšanās gados Elmārs Šķobe un viņa čaklie talcinieki ir iebūvējuši nama pamatos. Pats viņš par to nemēdz runāt, bet ir zināma lieta, ka Šķobem netrūka ticības un gribas mērķa sasniegšanai, viņam piemita spēja pazīt latviešu dabu, un kā kaŗavīrs viņš bija apveltīts ar labām organizātora spējām. Darbs vainagojās panākumiem.

Latviešu namu 1964. gada rudenī nopirka par 100.000 dolariem (1000 akcijās), iepriekšējam īpašniekam tūliņ samaksājot skaidrā naudā. Nama nopirkšana par skaidru naudu izrādījās pareizs un tālredzīgs solis, jo pēc tam iekšpu-

(Turpinājums 12. lp.)

UZMANĪBU, DĀMAS!

Pērciet tieši no mūsu fabrikas dāmu rudens un ziemas mēteļus. Jūs ietaupīsit.

Gatavoti no labākā materiāla ar greznu ādas rotājumu un pēc visjaunākās modes.

Par to pašu cenu arī gatavojam pēc mēra

Piebiedrojieties simtiem mūsu apmierināto klientu.

BRISTON FASHIONS

312 Adelaide St. W. (2 bloki uz austrumiem no Spadina Ave.)

Pirmajā stāvā. Tel. 366-4557 vai 364-0944.

Atvērts no pl. 9 — 6 vak. visu nedēļu (sestdienu ieskaitot)

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

13. oktobrī pl. 19 DV vīru koris dzied Bramptonā Junior Farmers zālē, Elliot Str., sakarā ar Bramptonas nodaļas 25. gadadienu. Šaviesīgs vakars. Spēlēs Runči.

13. oktobrī pl. 20 DV namā Toronto DV nodaļas gadasvētki.

14. oktobrī pl. 13 Latviešu namā LTA latvisko zināšanu seminārs — Gatavosimies Madrides konferencei. Vadīs Dr. L. Lukss.

14. oktobrī Burtnieku draudzes sarīkojumi: pl. 13 Jorkas kapos piemiņas brīdis, pl. 15 Latviešu namā veļu daudzinājums.

14. oktobrī pl. 18 DV namā 3. Jelgavas kājnieku pulka 60 gadu dibināšanas atceres sarīkojums. Svētku akts, DV vīru koris Kanadā.

18. oktobrī pl. 14 Latviešu namā pensionāru lielais sarīkojums. Piedalās soprāns Marta Ādama, pianiste Ruta Āze, ar deklamācijām V. Aleksandera. Koris. Loterija.

20. oktobrī (sestdien) pl. 11 Sv. Andeja baznīcas zālē Leldes Vinteres-Ores, no Čikagas, gleznu izstāde un tirdziņš Varēs iegādāties augļus, saknes, maizi, Jāņu sieru, tortes, un medu no Kūlnieka dravām. Tirdziņa atlikums par labu baznīcas ārpuses uzkopšanai.

20. okt. pl. 20 Latviešu centrā Celinieka un Jaunsudrabiņa fonda literārs vakars, atzīmējot Jaunās Gaitas 100. numura iznākšanu Kanadā un Jaunsudrabiņa balvas piešķiršanu Indrai Gubiņai.

20. oktobrī pl. 20 Toronto latviešu YMCA rīko Sportistu balli Humber College, Student Union zālē, Humber College Blvd., pie 27 autoceļa. Mantu loterija.

20. oktobrī pl. 7 vak. Latviešu nama 15. gadasvētki. Programmā jauniešu priekšnesumi.

20. oktobrī pl. 20.15 Toronto universitātes konservātorijas koncertzālē 273 Bloor Str. W., dziesmu un duetu koncerts; M. MacVicar — soprāns, J. Ciruls — bass-baritons, F. Levitan — klavieres. Programmā Mahler, Caneloubef u.c. Ieeja brīva.

21. aktobrī pl. 16 (pēc dievkalpojuma) Sv. Andreja baznīcas zālē Pļaujas svētku sarīkojums ar dziesmām. Piedalās Ženija un Alberts Vītoli, pie klavierēm J. Beloglāzovs. Izloze. Draudzes vakars.

21. oktobrī pl. 10 Latviešu centrā Gvīdo Augusta referāts Afrodite, tautu meita un māte Latvija (sievietes tēls latviešu mākslā), illustrēts ar diapozitīviem. Rīko Celinieks.

No 26 — 28. oktobrim 9. Kanadas latviešu skolotāju konference Sv. Jāņa baznīcas telpās.

27. oktobrī pl. 19.30 Latviešu namā TLMM kluba sezonas atklāšanas balle. Medījumu izloze. Spēlēs Runči.

28. oktobrī pl. 16 Latviešu namā TLB literāri mūzikāla pēcpusdiena „Piemini Latviju'. Piedalās: M. Lorbergs, J. Dzeguze, I. Veinberga un P. Zariņš.

3. novembrī pl. 15 St. Lawrence centrā DV teātris izrādīs M. Ziverta lugu Nauda.

4. novembrī, pl. 16.30 Sv. Andreja baznīcas zālē. Gaujas g. v. Mārtiņvakars ar uzvedumu „Pelīte Pīkstīte".

9. novembrī pl. 19 Sv. Jāņa baznīcas zālē atklās J. Popeļa gleznu izstādi. Tā būs atvērta arī 10. novembrī no pl. 15 — 21 un 11. novembrī no pl. 14 — 21.

10. novembrī Latvijas armijas 60 gadu atcere.

11. novembrī pl. 13 Latviešu namā LTA latvisko zināšanu semināri: a) Latviskā ģimene — Aija Zichmane un Andrejs Auziņš; b) Vai vajaga piedalīties Kanadas politiskajās partijās — Imants Purvs un Reimonds Brencis.

18. novembrī pl. 17 Latvijas valsts dibināšanas sarīkojums Toronto universitātes Convocation Auditorium, 31 King College Circle.

24. novembrī no pl. 9—16 Ziemas svētku tirdziņš Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās.

24. novembrī LPB Kanadas kopas Preses balle Latviešu namā.

25. novembrī LPB Kanadas kopas Rakstnieku cēliens un Kārļa Skalbes 100. dzimšanas dienas atcere Latviešu namā.

1. un 2. decembrī DV namā Ziemas svētku tirdziņš.

2. decembrī pl. 11 Central United baznīcā, 1 King Str., Weston, Ontario, atskaņos G. Hendeļa Mesiju. Piedalās baznīcas koris un solisti: V. Murry — soprāns, K. Arab — alts, J. Clancy — tenors, J. Cīruls — bass. Ieeja brīva.

8. decembrī Dainas koŗa 30 darba gadu atceres koncerts Latviešu centrā.

9. decembrī pl. 13 Latviešu namā LTA latvisko zināšanu seminārs — Kā pavairot nacionālo kapitālu. Dr. Juris Dreifelds.

15. decembrī pl. 19 Sv. Jāņa baznīcā koncerts Ziemas svētku ieskaņai.

TORONTO KONCERTU APVIENĪBAS 21. SEZONAS KONCERTS

3. novembrī pl. 20 Raiterona teātrī Alfrēda Kalniņa 100 gadu atceres koncerts. Apvienotie koŗi, solisti un orķestris.

6. decembrī pl. 20 Town Hall Juris Kuzminovs — čello, Ariāna Goldina — piano.

23. februārī pl. 20 Town Hall Gunārs Larsons — vijole.

27. martā pl. 20 Town Hall Anda Zirnīte — piano.

TLTA ģimnazijas sarīkojumi 1980. GADĀ

26. janvārī pl. 18 (sestdien) Draudzīgā aicinājuma ieskaņa.

27. janvārī pl. 17 (svētdien) Draudzīgais aicinājums.

20. aprīlī pl. 17 (svētdien) ģimnazijas audzēkņu vakars.

30. maijā (piektdien) izlaiduma vakars.

25. aprīlī — 4. maijam DV Kanadā 30 gadu darbības atceres sarīkojumu virkne.

Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības Kanadā bijušie priekšnieki debatē, vai jaunatne gatava cīnīties par Latvijas brīvību. No kreisās: Auseklis Zaķis, Baiba Rubesa, Imants Purvs, Valdis Liepiņš, Tālivaldis Kronbergs un Klāvs Zichmanis. Foto: V. Plampe

Ko Imants Lešinskis stāstija

AGRĀKĀ PAD. SAVIENĪBAS DIPLOMĀTA PIRMĀ ATKLĀTĀ PARĀDĪŠANĀS PUBLISKĀ LATVIEŠU SARĪKOJUMĀ

Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības Kanadā 25 gadu jubilejas sarīkojumā un kongresā lielākais notikums bija Imanta Lešinska ierašanās. Daudzi negribēja ticēt, ka šis bijušais Latvijas kultūras sakaru komitejas priekšsēdis, Dzimtenes Balss redaktors un pēdējā laikā Pad savienības tulks Apvienoto Nāciju sekretariātā un padomju misijas partijas sekretārs Toronto tiešām ieradīsies. Viņš kongresa rīkotājiem savu solījumu bija turējis un ieradies līdz ar savu dzīvesbiedri Rasmu, lai stundu garā brīvā stāstījumā ap 500 klausītāju lielajā auditorijā Latviešu jaunajā centrā pastāstītu par savu darbību augstajā amatā un Kultūras sakaru komitejas uzdevumiem un nolūkiem.

Retais viesis Toronto bija ieradies no Vašingtonas līdz ar Apvienotās baltiešu nacionālās komitejas pr-di G. Meierovicu, kas īsos vārdos iepazīstināja ar brīvajā pasaulē pārnākušo augsto padomju diplomātu, kas „iznācis atklātībā". Imants Lešinskis beidzis juridiskās studijas un Pad. savienības diplomātu skolu ar uzslavu. Čeka viņu 1958. gadā gribējusi sagatavot par aģentu Rietumvācijā, bet beidzot kļuvis par Dzimtenes Balss redaktoru. „Tā ir avīze, lai mūs sašķeltu, iznīcinātu, padarītu mūs vājus," teica G. Meierovics.

HAMILTONA

20. oktobrī pl. 19 DV Hamiltonas nodaļas gadasvētki, First Place, 350 King St. E. Akts. Priekšnesumi. Balle. Pilna bufete.

BĒRZAINE

20. oktobrī pl. 10 TLMM kluba tītaru šaušanas sacensības.

SIDRABENE

27. oktobrī pl. 19 Mārtiņu dienas ieskaņas vakars ar kostīmu balli.

LONDONA

27. oktobrī pl. 19 419 Hill ielā Londonā, Ont., DV Londonas nod. atzīmē 29. gadasvētkus ar jauna karoga iesvētīšanu, viesosies DV Hamiltonas nod. deju grupa Vainadziņš. Pēc tam saviesīgs vakars. Visi laipni ielūgti.

OTAVAS EV. LUT. MIERA DRAUDZE

13. oktobrī draudzes bazārs.

14. oktobrī dievkalpojums Otavā nenotiek, jo mācītājs kalpo Montrealā.

Viņš nodeva arī sveicienus no PBLA valdes priekšsēža Dr. Ilgvara Spilnera, kas bija kavēts kongresā ierasties.

Pie galda ar vairākiem mikrofoniem, kur sēdēja arī Gunars Meierovics un no rīcības komitejas Alberts Upeslācis, kas šo sarīkojuma daļu vadīja, bija redzams pusmūža gados vidēja auguma vīrs, svītrainā tumšā uzvalkā. Šis mazliet korpulentais agrākais padomju diplomāts ar kuplām ūsām starpbrīdī kūpināja cigāru, mierīgām kustībām, nosvērts, kas ikdienā spējis iedot cieņu un respektu.

„Manas dāmas un kungi!" iesāka Imants Lešinskis savu uzrunu. „Es sveicu Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības Kanadā kongresa dalībniekus un viesus." Lešinskis paskaidroja, ka kongresa rīcības komiteja viņu aicinājusi uz Toronto runāt par kultūras sakariem. Viņš arī tūliņ norādīja, ka šādu sakaru starp latviešiem politiskajā emigrācijā (lietojot šo vārdu) un tagadējo Latviju faktiski nevar notikt, kamēr tur pastāv tagadējais režīms. Šos sakarus izgudrojusi valsts drošības policija — KGB vai čeka. Runa nav par kultūras sakariem to īstajā nozīmē, kādi pastāv starp citām brīvajām valstīm, bet vajadzēja izdomāt skaistu un pievilcīgu izkārtni, kas ieinteresētu „klaida" latviešus, kas šķiramī no citiem latviešiem — buržuāziskajiem nacionālistiem, kara noziedzniekiem un citiem viņiem līdzīgiem.

Jautājums nav par terminiem, bet runājot par šiem sakariem, mums jāzina, kā runājam par sakariem ar Padomju valsts policiju, kas aicina braukt uz Latviju un sūta savus pārstāvjus uz brīvo pasauli. Kultūras sakaru komitejas pakļauta valsts drošības komitejai, kas darbojas čekas izlūkošanas pārvaldes tiešā pārraudzībā. Pagājuši jau 15 gadi, kopš šī komiteja dibināta, bet mainījies nav nekas.

„Es biju ne tikai padomju jurists, bet arī trenēts čekists," ar vieglu uzsvaru teica Imants Lešinskis. „Ja jūs runājat ar jebkuŗu sakaru komitejas darbinieku, jūs varat būt pārliecināti, ka runājat ar čekas (šo vārdu referents bieži lietoja) pārstāvi," norādīja Lešinskis. Komitejas uzdevums sagraut emigrantu organizācijas, atraut no tām „klaida tautiešus", panākt šo organizāciju politiskās darbības pārtraukumu vai vismaz tās vājināt, izveidojot „progresīvās" grupas", kuŗas būtu viegli kontrolējamas, atrast aģentus ārzemēs dzīvojošo latviešu vidū.

Kultūras sakaru komitejā darbojas dažādas sekcijas. Literātūras sekcijā piesaistīti prominenti latviešu kultūras darbinieki, tāpat mākslas sekcijā, technoloģijas sekcijā — pazīstamāki zinātnieki. Jaunatnes sekcijā nekādu „dimdošu vārdu" nav, bet tanī aicināti piedalīties jaunieši no augstākām Rīgas mācību iestādēm, nosvērti un labi universitātes studenti. Par sekciju darbiniekiem sastāda sarakstus, un tos pēc tam sūta uz čeku, arī uz Centrālo komiteju, kur vēl izsijā, vai nav kādi ideoloģiski iebildumi, pirms tos apstiprina. No šīm sekcijām organizē braucienus uz ārzemēm. Mākslinieki, literāti, zinātnieki ir šo sekciju pārbaudītie locekļi. Tiem par saviem braucieniem jādod „atskaites", pēc kam nesekmīgākos izsijā.

Daudz ir tā saucamo aktīvistu, dziļi konspirētu čekas aģentu. Viņu darbība notiek zem latvietības maskas. Tie bieži spēlē uz Latvijas apciemotāju

(Nobeigums 11. lp.)

Ko Imants Lešinskis...

(Turpinājums no 10. lp.)

jūtām. Ilgus gadus jau ved jaunatnes kartotēku, arī par tiem, kas ar gradiem beiguši universitāti. Tā glabājas čekā. Ja kāds no šādiem jauniešiem parādās Rīgā, to cenšas attiecīgi „apstrādāt". Imants Lešinskis arī minēja, ka viņa darbības laikā, piem. 1975. gadā, ieradušies ap 2000 Latvijas apciemotāju, starp kuriem bijuši 50 Kultūras sakaru komitejas ielūgto viesu no rietumiem. šos cilvēkus, kam atmaksāts ceļš pilnīgi vai daļēji, paēdina un padzirdina, ievada ar viņiem tīkamas sarunas, rīko kultūras pēcpusdienas. Tā sauktajam „vienkāršajam tūristam" vēl kādas iespējas izmanevrēt, ja tas jau nav nokļuvis čekas uzmanības lokā, „viesi" ir saistīti.

Katram Latvijas apmeklētājam jāņem vērā risks, kāds to varētu sagaidīt. Pēc apmešanās viesnīcā administrācija pieprasa pases, kas būtībā nav nekas neparasts, bet jau pēc pus stundas no tām tiek sastādīts saraksts, no kura viens eksemplārs aiziet uz Kultūras sakaru komiteju, otrs — uz čeku. Tur sakrājas biezi aktu vāki Par daudzināto izsekošanu Rīgas ielās Lešinskis bija citās domās. „Ja jau kādu sāk nopietni izsekot, tad labāk tūliņ sakravāt savas mantiņas," viņš teica. Čekas ziņotāju darbu veic arī skaistās Intūrista meitenes, piemīlīgās Dacītes, Zanītes un citas ar skaistiem latviskiem vārdiem. Direktīvas tām dod čekas plkv. leitn. Jānis Vaivods. Čekas izlūkošanas daļu vada Miervaldis Kučāns.

Bieži braucēji uz Rīgu taisnojas: „Mēs cenšamies attīstīt divpusīgus kultūras sakarus." Lešinskim bija atbilde: „Ja Latvijā nopublicē kādus piecus cenzētus dzejoļus, vai tas ko dod latviešu tautas kultūrai?" Rakstnieku savienības biedri ir pārsteigti par cilvēkiem, kas no brīvās pasaules atļāvušies nodot savus dzejoļus cenzēšanai. Ja tas jādara Latvijas rakstniekiem, tad tas saprotams. Cilvēki, kas gatavi kļūt par padomju slepenpolicijas viesiem, acīm redzot jūtas pacilāti, ka daži viņu dzejoļi parādās Karogā vai citur, nedomājot par savu prestižu.

Imantam Lešinskim bija daži piemēri, kur Rīgas apmeklētājs, uzņemot sakarus ar turienes rakstniekiem un dzejniekiem, nodara tiem nepatikšanas, tā pašiem neapzinoties pakalpojot čekai. Dzejniece Vizma Beļševica septiņdesmito gadu vidū par šādu satikšanos tikko nenokļuvusi cietumā. Kāds latviešu trimdas sabiedrisks darbinieks no ASV apmeklējis dzejnieku Jāni Peteru, kas savā izteiksmē vienmēr bijis latvisks. Peters izsaukts uz čeku un pratināts Tagad viņš darbojas Sakaru komitejas literārā sekcijā, un kopš 1975. gada to sāka sūtīt pie latviešiem ārzemēs. Sakaru komitejas viesi būtībā ir čekas viesi, kas uzņem sakarus ar kontroversāliem rakstniekiem un dzejniekiem dzimtenē, kur tādā kārtā cilvēkus „iepin un sapin".

Imants Lešinskis pieskārās arī tā sauktajiem jaunatnes kursiem, kurus tagad ik gadus pasākusi rīkot Latvijas sakaru komiteja Rīgā. Jaunatnes sekcija šinī komitejā ir vissvarīgākā sekcija, kurai pievērš lielu vērību. „Šie kursi ir rūpīgi plānots čekas pasākums," norādīja agrākais Sakaru komitejas priekšsēdis. Kursos ielūdz tikai jauniešus, ko komiteja atrod par vēlamiem. 1976. gadā šādi kursi notika Bulduru vasarnīcā. „Manā laikā tur darbojās čekas kontrolpunkts," paskaidroja Lešinskis.

„Kamēr kursanti dejoja un priecājās, viņu mantiņas rūpīgi pārbaudīja." Iespējams, ka nākotnē arī latviešu studentus aicinās pastudēt Rīgā. Pirms šādus ielūgumus pieņem, tie būtu rūpīgi pārdomājami, nobeidza Imants Lešinskis savu stundu garo izklāstu, kuru ar lielu uzmanību noklausījās turpat pieci simti apmeklētāju lielā auditorija, lielākā daļa vidējās paaudzes un apmeklētāji ar sirmām galvām.

Pēc īsa pārtraukuma Imants Lešinskis atbildēja uz iesniegtajiem jautājumiem, kas bija jāuzraksta uz zīmītēm un jānodod pārrunu vadītājam. Vairāki jautājumi bija līdzīgi vai skāra jautājumus, par kuriem referents bija jau runājis. Uz tiem viņš neatbildēja vai atbildēja tikai vienā teikumā, kā piem. uz jautājumu, vai ieteicams braukt uz Rīgas kursiem. Atbilde bija īsa un nepārprotama: „Jūs braucat lielās briesmās!"

Bija arī jautājumi par atļaujām izceļot no Latvijas, vai trimdas organizācijās darbojas izspiegotāji, vai čeka tīši sūta pārbēdzējus uz rietumiem, vai Lešinskis rakstīs arī par spiegiem trimdas organizācijās, kas pavedinājis viņu mainīt savus politiskos uzskatus un taml. Lešinskis atzinās, ka viņš jaunībā bijis „dulls komūnists", bet savus uzskatus viņu spiedusi mainīt pati dzīve, jo padomju cilvēks visā savā dzīvē, no šūpuļa līdz kapam, spiests melot. Tāpat sāpīgi bijis vērot, ka Latvijā, akmens pēc akmens, nojauc latviešu valodas lomu sabiedrībā. Viņam nebija tiešas atbildes, ciktāļ pārbēdzēji varētu būt čekas sūtīti, ko noskaidro attiecīgās iestādes, tāpat identificēt spiegus organizācijās, ja tādi darbotos.

„Jūs esat grūti sašķelami," beidzot bija Imanta Lešinska atzinums par latviešiem, „bet čeka tomēr ir kaut ko panākusi — jūs vairs neesat tik vienoti." Uz jautājumu, kā atšķirt mākslinieku vai kultūras darbinieku no čekista - pavadoņa, atbilde bija, ka tie būtībā nav šķirojami, jo ir arī „bezpartejiski čekisti", cilvēki, kurus čeka saistījusi savā darbū kāda „piedota" pārkāpuma dēļ. Partijā tos neuzņem, bet čekas uzdevumiem viņi labi diezgan. Tā čekai kalpo arī cilvēki, kas nav komūnistu partijas biedri. Uz piederību pie partijas vien nevar skatīties.

Gunārs Meierovics domāja, ka mēs trimdā esam ļoti veselīgs kodols, nacionāli stipri pat trešā paaudzē. „Mūsu bērni pārāk labi izglītoti, lai neredzētu to, kas pašlaik notiek Latvijā," viņš argumentēja. Viņš arī domāja, ka mums nav „jāuzdod", jo katra politiska cīņa prasot arī upurus. 50 no 2000 neesot liels skaitlis. Tātad — braukt vai nebraukt?

„Es nekādas receptes nevaru dot," atbildēja Lešinskis. „Vajadzētu boikotēt pašu Kultūras sakaru komiteju. Visiem jāzina, kas braucējus tur sagaida."

Rd.

Latvijas universitātes 60 gadu dibināšanas atceres aktā Latviešu namā Toronto, priekšējā rindā no labās: Dr. Ilze Kalniņa, A. Perro, virspulkvedis A. Silgailis, O. Perro un J. Mežaks.
Foto: V. Plampe

DV meistarsacīkstes Kičenerā

Kanadas DV meistarsacīkstes 22. septembrī Gun Club šautuvē Kičenerā pulcināja 22 šāvējus. Technisko izkārtojumu bija veikūsi DV Kičeneras nodaļa DV Kanadas valdes sporta daļas vadītāja J. Treija vadībā. Pirmo reizi sacīkstes vadīja īpaši izraudzīta komiteja, kurā bija pārstāvēti Kičeneras, Londonas un Toronto DV nodaļu darbinieki ar B. Bramani (Kičenera) par priekšsēdi. Par tiesnešiem darbojās V. Miķelsons, O. Zers, G. Bite un Z. Melderis, bet punktu izvērtēšanas tiesneši bija Aija Meldere, P. Grauds un A. Melderis.

Meistarsacīkšu ietvaros notika arī draudzības sacīkstes ar ASV DV, piedaloties trijiem ASV DV sporta šāvējiem. Šaušanā ar smagajām šautenēm viņi guva šādus rezultātus no iespējamiem 600 punktiem: A. Kalmanis (Kalamazū — 481), I. Švānfelds (Čikaga — 454) un Silvija Kalmane (Kalamazū — 418). Kanadas šāvēji: P. Grauds (Toronto — 532), N. Ozoliņš (Hamiltona — 526), A. Rūdolfs (Toronto — 508), O. Zvirgzdgrauds (Toronto — 503).

Komandu sacensībā uzvarēja „kanadieši' ar 1566 punktiem., viesi ieguva 1333 punktus. Kanadas DV meistaru ieguva iepriekšējo gadu meistars P. Grauds (570 p.); vanadžu meistare Aija Meldere (514). Vanadžu klasē vēl piedalījās M. Beņķīte (Druva) un Sm. Meldere (Kesvika). Ārpus kartas viesis Ivars Švānfelds izcīnīja 530 punktus. Meistarklasē uzvarēja O. Zvirgzdgrauds (545), sekoja A. Rūdolfs (532) un Z. Melderis (Kičenera — 531). Ekspertu klasē: Andris Melderis (530), A. Melderis (514) — abi no Kičeneras) un V. Miķelsons (Londona — 508) Snaiperu klasē: A. Preiss (Kičenera — 462), A. Kalniņš (Druva 460) un E. Bite (Londona — 451). Strēlnieku klasē O. Zers (Londona — 425), E Melderis (Kesvika — 337) Jauniešu klasē līdz 12. gadiem K. Bite (Londona) izcīnīja 81 punktu.

Sadraudzības sarīkojumā bija ieradušies vairāk nekā 100 apmeklētāju. Programmu vadīja Arvids Beitāns. Viesus sveica un ugunskuru iededzināja ASV DV zemes valdes pārstāvis I. Švānfelds, kas kopā ar J. Treiju pasniedza uzvarētājiem balvas. J. Treijs pasniedza DV CV atzinības rakstu DV Kičeneras bij. nodaļas priekšsēdim Ziedonim Lakstīgalam. Priekšnesumu programmā Kristīne Vikmane (mecosoprāns) un Rita Strautiņa (alts) dziedāja tautasdziesmu apdares, dažas arī kokles pavadījumā (R. Strautiņa). Bija arī humoristiskas un karavīru dziesmas. Piedaloties Jānim Beitānam, abas jaunietes dziedāja arī kādu dziesmu no „Varoņdarbiem", kuru komponējusi Dace Štauvere - Aperāne. Deju mūziku spēlēja Runči.

Sarīkojuma laikā notika arī gleznotājas Venerandas Vabales (no Niagaras) gleznu skate. Vakara dalībnieki arī parakstīja kopīgu vēlējumu nodaļas priekšsēdim Andrējam Simsonam, kas atradās slimnīcā, atri atveseļoties. Pie sarīkojuma noorganizēšanas daudz bija piestrādājis nodaļas sarīkojumu daļas vadītājs Alberts Taube, saņemot vakara viesu atzinību. Par viesu pacienāšanu rūpējās nodaļas vanadzes ar priekšnieci Valiju Simsoni.

O. K.

DV Bostonas apvienība 15. septembrī bija rīkojusi izbraukumu uz Keipkodu, M. Hiršas vasaras māju. Izbraukumā piedalījās 30 personas. Attēlā daļa no izbraukuma dalībniekiem. Labajā pusē DV apvienības priekšnieks Olģerts Kutcers un vanadžu kopas vadītāja Mača.
Foto: O. Akmentiņš

1979. gada 13. oktobrī pl. 20

DV namā, 125 Broadview Ave.

DV Toronto nodaļas gada svētki un jubilāru godināšana

Ieeja $5 (jubilāriem brīva)

Deju mūziku spēlē: Runči

Lūdzu atsaukties lugas

„Glābtais mantojums"

autoru. Lūdzu rakstīt TLTA sestdienas ģimnazijas drāmatiskā pulciņa režisoram H. Miķelsonam, 50 Graydon Dr., Apt. 803, Don Mills, Ont. M3A 3A4.

Latviešu nama Toronto

15 GADU DARBĪBAS ATCERE

20. okt. pl. 19.00 Latviešu namā

Akts - Jauniešu priekšnesumi - Kopīgas vakariņas

Deja - Dāmu komitejas loterija

Piedalīšanās $7, pensionāriem un skolu jaunatnei $5.

LAIKRAKSTAM **LATVIJA AMERIKĀ**

125 BROADVIEW AVE., TORONTO ONT. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

- ☐ vienu gadu — $30.00
- ☐ 6 mēnešiem — $16.00
- ☐ 3 mēnešiem — $ 8.50

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeku lūdzu rakstīt uz:

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda

Lūdzu ziedojiet

PATIESĪBAS FONDAM.

Čeki vai naudas pārvedumi rakstāmi uz

TRUTH FUND vārda un nosūtāmi

Latvian Truth Fund, Inc., P. O. Box 1682,

Grand Central Sta., New York, N.Y. 10017.

PATIESĪBAS FONDS

Ne šķelt, bet vienot!

(Turpinājums no 9. lp.)

ses iekārtošanā, pārbūves un remonti prasīja samērā prāvus līdzekļus, lai gan netrūka arī daudzo talcinieku atsaucības. To visu tagad varēja veikt bez bažām, neraizējoties, ka pietrūks naudas hipotēkas termiņu un nodokļu kārtošanai un nams varētu nonākt ūtrupnieka āmura draudos. Tikai pēc dažiem gadiem, kad viss bija nostabilizējies un akciju pieprasījumi turpinājās, nama vadība ar akcionāru pilnsapulces akceptu atļāvās pirmos parādus, lai piepirktu zemi. Gluži visiem pa prātam nebija arī zemes piepirkšana, bet laika tecējums rāda, ka arī tas bijis tālredzīgs un pareizs solis: nama faktiskā tirgus vērtība pieaugusi. Pašreiz latviešu — un tikai latviešu rokās — ir arī otrs tūkstotis akciju, visa nama nominālā akciju vērtība 200.000 dol. Namam nu jau vairākus gadus nav ne centa parādu, bet gan stabili ienākumi. Namam ir iespējas paplašināties, ja akcionāri un latviešu sabiedrība to vēlētos.

No pirmās dienas Latviešu namā mītusi mūsu centrālā organizācija LNAK, tai sekojušas citas — skolas, biedrības, kreditsabiedrība, jaunatne, tagadējie pensionāri, bet toreiz viņi spēka gados, kas Latviešu namam topot, pielika visvairāk savu spēku. Katru ceturtdienu viņi tagad pulcējas pašu namā savām nodarbībām.

Pirms 15 gadiem, ar tā laika LNAK valdes priekšsēža nelaiķa Jāņa Niedraš vārdiem runājot, mēs vienprātīgi atzinām namu par latviešu nacionālo mītni. Nav nekāda pamata domāt, runāt vai pieņemt, ka nākotnē tam vajadzētu būt citādi.

Pašreiz nama darbību vada valdes priekšsēdis Ēriks Nāgelis, dāmu komiteju — Sofija Zaķe, bet kopš sākuma laikiem daudzi krietni tautieši un tautietes devuši savu darbu un naudu, lai nams arī nākotnē paliktu mūsu nacionālās dzīves centrs un vienotājs mūsu tēvzemes brīvībai.

Nama valde priekšsēža Ē. Nāgeļa vadībā 15 gadu sliekšņa pārkāpšanu atzīmēs ar atklātu svinīgu sarīkojumu 20. oktobrī. Svētrunu, tāpat kā priekš 15 gadiem, teiks māc. Ādolfs Čops, svētku runu — LNAK valdes priekšsēža vietnieks Aleksandrs Ķoma. Pēc tam mūzikāli priekšnesumi un saviesīgs vakars.

Jānis Ozols

LATVIEŠU KREDĪTSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION

491 College St., Toronto, Ontario M6G 1A5. Tālr. 922-2551
Birojs atvērts no otrdienas — piektdienai no pl. 10 rītā — 7.00 vakarā. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1.00 pēcp.

Nodaļas:

TORONTO
1539 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A5. Tālr. 533-9415.
Atvērts no pirmdienas līdz piektd. no pl. 10 rītā līdz pl. 7 vak.
Sestdienās slēgts.

HAMILTONĀ
16 Queen Street N., Hamilton, Ont. L8R 2T8. Tālr. 527-4344.

LONDONĀ
R. Bērziņa mājās. Birojs atvērts trešdienās no pl. 7 — 9 vak.

„SAVINGS" NOGULDĪJUMA KONTS
Maksā 9% gadā, procentus aprēķina par katru dienu no mazākās summas kontā un izmaksā mēneša beigās.

ČEKU KONTS
Par brīvu var rakstīt neierobežotu skaitu čekus, kā arī saņemt mēneša pārskatu, līdz ar izlietotiem čekiem.

ILGTERMIŅA NOGULDĪJUMI
1 gada noguldījums $1000 min. par 10% gadā. Procentus izmaksā par gada ceturkšņiem.

TERMINĒTI NOGULDĪJUMI
1 gada noguldījums $2000 min. par 10,25% gadā. Procentus izmaksā pēc noguldījuma termiņa izbeigšanās.

PENSIONĀRU NOGULDĪJUMS
1 gada noguldījums $1000 min., par 10% gadā, procentus izmaksā katra mēneša beigās.

RRSP UN RHOSP. Par pakalpojumiem nav nodevu, un var viegli pārskaitīt no citām vietām.

HIPOTĒKĀRIE AIZDEVUMI līdz $100,000.-.

PERSONĪGIE AIZDEVUMI līdz $10,000.-.

Tuvāku informāciju par augšminētiem un vēl daudz citiem pakalpojumiem var saņemt, sazinoties ar kādu no kreditsabiedrības birojiem.

Romāns par latviešu leģionāriem

IN THE SHADOW OF FREEDOM

by Egils Kalme — Manor Books $1.95.

Pieprasāms ASV un Kanadā visos veikalos, kur ir brošētu grāmatu stends. Veikalos nonāk tikai „bestselleri" un tās grāmatas, kuŗas pircēji pieprasa, tādēļ ir svarīgi, lai latvieši šo grāmatu pieprasa daudzos veikalos. Nenokavējiet! Brošētas grāmatas ātri izņem no stendiem, lai dotu vietu jauniedevumiem. Atkalpārdevēji šo grāmatu var pasūtināt: MANOR — Book Mailing Service, P. O. Box 690, Rockville Centre, N.Y. 11571, USA.

Laikraksts

LATVIJA

AMERIKĀ

atsevišķus numurus

var pirkt Toronto

latviešu veikalos

un DV grāmatnīcā

491 College St.,

kā arī spiestuvē

Jūsu apdrošināšanas lietas būs labi un ātri nokārtotas ar šo latviešu aģentūru palīdzību. — Zvaniet pēc ievēles.

Vaid. Belvis
Insurance Agencies & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Ave., Scarborough
759-0286 759-2771

Arnolds Bērziņš
Dundas Realty Ltd.
72 Northdale Rd.,
Willowdale, Ont. M2L 2A1
445-5325

Ilmārs Jankovskis
Skyline Real Estate Ltd.
2160 Dundas St. West, Toronto
532-0553

Andrejs Šteinbachs
6264 Drummond Road
Niagara Falls, Ontario
354-1258

Latviešu aģentūras ir pelnījušas Jūsu atbalstu, jo tikai latviešu aģentūras atbalsta latviešu sabiedrisko pasākumu.

Svarīgs paziņojums par jūsu Kanadas iekšējā aizņēmuma zīmēm (bondiem)

Piemaksas bondiem, kas izdoti pirms 1974. g.

Ja jums ir Valsts iekšējā aizņēmuma zīmes (Canada Savings Bonds), jums ir tiesības saņemt speciālu piemaksu 1979. g. 1. novembrī par bondiem, kas vēl nav sasnieguši dzēšanas terminu. Zemāk uzrādītas attiecīgās bondu serijas un summas, kas saņemamas par katriem $100 bondu nominālās vērtības.

Series	Cash Bonus Payable November 1, 1979
1967/68 (S22)	$32.50
1968/69 (S23)	$23.50
1970/71 (S25)	$16.75
1971/72 (S26)	$19.75
1972/73 (S27)	$20.25
1973/74 (S28)	$20.50

(Holders of the Centennial Series, dated Nov. 1, 1966 and maturing on Nov. 1, 1979, will receive at maturity a cash bonus of $30.75 per $100 face value.)

Piemaksas, bondiem sasniedzot dzēšanas terminu.

Bez 1979. g. 1. novembŗa piemaksas jūs vēl saņemsit bondu piemaksu, ja jūs paturat bondus līdz to dzēšanas terminam. Ieskaitot galīgo piemaksu, jūsu bondi ienesīs 10,5 proc. līdz bondu dzēšanas terminam.

Series	Maturity Date	Final Cash Bonus Payable at Maturity Per $100 Face Value
1967/68 (S22)	Nov. 1, 1980	$ 4.50
1968/69 (S23)	Nov. 1, 1982	$11.75
1970/71 (S25)	Nov. 1, 1981	$ 5.50
1971/72 (S26)	Nov. 1, 1980	$ 2.75
1972/73 (S27)	Nov. 1, 1984	$17.00
1973/74 (S28)	Nov. 1, 1985	$21.50

Kā pieprasīt 1979. g. 1. nov. piemaksas

Vienkārši iesniedziet savus bondus jebkuŗai bankai vai pilnvarotam Canada Savings Bonds aģentam. Pierādījumam par izsniegto piemaksu viņi nogriezīs bondam augšējo kreiso stūri un atdos jums bondu atpakaļ. Ņemiet vērā, jums nav jāiekasē jūsu bonds vai tā procentu kupons, lai saņemtu bonus piemaksu.

Jau sākot ar 9. oktobri jūs varat pieprasīt speciālas piemaksas par jūsu bondiem. Ja jūs to darāt oktobrī, nepieciešamo dokumentāciju izdarīs tūlīt un naudu pārskaitīs jūsu kontā 1. novembrī.

Palielināta piemaksa uz pēdējiem pieciem bondu izdevumiem

Sākot ar 1979. g. 1. novembri, vidējā gadskārtējā maksa par bondiem, izdotiem laikā no 1974. g. 1. nov. līdz 1978. g. 1. nov., līdz to dzēšanas terminam palielināta uz 10¼ proc.

1974/75., 1975/76. un 1976/77. g. serijas

Šo seriju bondu īpašnieki saņems augstāku vērtību speciālu piemaksu veidā bondu dzēšanas terminā. Šī speciālā bondu piemaksa palielina bondu gadskārtējo ienākumu uz 10¼ proc. no 1979. g. 1. nov. līdz to dzēšanai. Zemāk uzrādītās piemaksas maksājamas par katriem $100 no bondu nominālās vērtības.

Lai saņemtu piemaksu, jums jāgaida līdz bondu terminam. Jūs tomēr varat iekasēt bondu kuponus vai procentus čekus katru gadu, un tomēr jūs esat tiesīgs saņemt bondu piemaksas.

Series	Maturity Date	Cash Bonus Payable at Maturity
1974/75 (S29)	Nov. 1, 1983	$2.50
1975/76 (S30)	Nov. 1, 1984	$4.75
1976/77 (S31)	Nov. 1, 1985	$8.00

1977/78. un 1978/79. g. serijas

Sākot ar 1979. g. 1. nov. šīs serijas bondi ienesīs 10¼ proc. katru gadu līdz bondu dzēšanas terminam.

Ar palielināto procentu maksu rēgulāro procentu bondu (Regular Interest Bonds) īpašnieki tagad saņems $102.50 procentu maksājumu par katriem $1000 no nominālās vērtības katra gada 1. nov., sākot ar 1980. g. līdz bondu dzēšanas terminam.

Procentu procentu bondi (Compound Interest Bonds) tagad ienesīs procentu procentus, lietojot jauno 10,5 proc. likmi. Šis procentu ienākums ir izmaksājams, bondus pārdodot vai bondu dzēšanas terminā. Zemāk ir parādīts, kā $100 procentu procentu bondu vērtība pieaug.

	1977/78 Series	1978/79 Series
Nov. 1, 1979	$115.81	$109.50
Nov. 1, 1980	$127.69	$120.72
Nov. 1, 1981	$140.77	$133.10
Nov. 1, 1982	$155.20	$146.74
Nov. 1, 1983	$171.11	$161.78
Nov. 1, 1984	$188.65	$178.36
Nov. 1, 1985	$207.99	$196.65
Nov. 1, 1986	$229.30	

CANADA SAVINGS BONDS A GREAT CHOICE

Jaunie Canada Savings Bond jums dod 10¼% intereses katru gadu 7 gadus. Pērkami sākot ar 9. oktobri

Poli atceras savu traģēdiju

Atceroties 2. Pasaules kara sākumu pirms 40 gadiem, britu prese tagad pārcilā daudz karojošo pušu nepatīkamākos faktus. Viens no tiem ir tā saucamais Molotova un Ribentropa līgums, kas apzīmogoja Baltijas valstu likteni. Par šī līguma eksistenci neviens nestrīdas, bet padomju preses atmiņa ir īsāka nekā rietumu: pat skaistajā „patiesības" vārdā noskautais laikraksts Pravda „neatceras", ka līgumam būtu pievienots kāds slepenais protokols par Austrumeiropas sadalīšanu nacionālsociālistiskās Vācijas un Pad. savienības lespaidu joslās.

Šo faktu padomju aizmārsīgajiem politiķiem atgādina vairāki britu lielie laikraksti, piem. Sunday Telegraph raksta: „Komūnisti, kā parasts, klusēja par Molotova un Ribentropa viesošanos attieksmē uz Austrumeiropas sadalīšanu." Par šo līgumu un tā sekām savā „Pasaules raidījumā" daudzās valodās ziņoja arī BBC.

Kara sākumu visiespaidīgāk izjuta poļi, kad vācu bumbas nolija pār Polijas pilsētām un laukiem jau agrā 1. septembra rītā. Brīvā pasaulē dzīvojošie poļi pieminēja 40. kara gada dienu ar plašu sanāksmi Londonā, kur pulcējās 370 poļu pārstāvj uno 17 zemēm un kur gaidīja ierodamies arī trīs poļu pārstāvjus no Polijas, bet šiem delegātiem Varšava nedeva izbraukšanas atļaujas un tos apcietināja . . .

Brīvie poļi savas tautas un valsts traģēdiju atcerējās ar dievkalpojumu Londonas poļu baznīcā, ko vadīja Vatikāna kardinālis V. Rubins. Ganersberijas kapsētā bija rīkots piemiņas brīdis pie Katinas upuru piemineklja, un vēlāk politiska rakstura sanāksme Londonā. Sikorsks institūtā Londonā notika preses konference, kur piedalījās britu un citu tautu pārstāvji un preses darbinieki. No latviešiem klāt bija Latvijas sūtniecības sekretārs E. Žilinskis. Runu teica Polijas prezidents trimdā grāfs E. Račinskis, kas 1939.gada 25. augustā Londonā parakstījis Polijas un Lielbritanijas savstarpējās palīdzības līgumu. Vēl runāja Polijas ministru prezidents trimdā K. Sabbata un čechu žurnālists Josefs Jostens.

Vēlāk pārrunās skāra jautājumu, kā palīdzēt brīvības cīnītājiem Polijā un Pad. savienībā. Analizējot notikumus priekš 40 gadiem, izskanēja pārmetumi Anglijas tā laiku ministru prezidentam Čemberlenam: Ja Čechoslovakija un Polija savus spēkus būtu apvienojušas, tad Hitlers nebūtu uzbrukumu sācis, kā to atzinuši vācu militārie pārstāvji.

Sanāksmes laikā bija izstādīti materiāli, ko BBC radio sabiedrība bija sagatavojusi izstādei Varšavā, vācu iebrukuma 40. gada dienā. Poļu valdība izstādi pēdējā brīdī aizliedza, jo tā esot „iejaukšanās Polijas iekšējās lietās." Izstādes aizliegums nācis tik pēkšņi, ka apm. 300 aicinātie viesi nebija atsaukumu saņēmuši un ieradušies un izstādes atklāšanu Uzvaras laukuma preses namā Varšavā.

A.L.

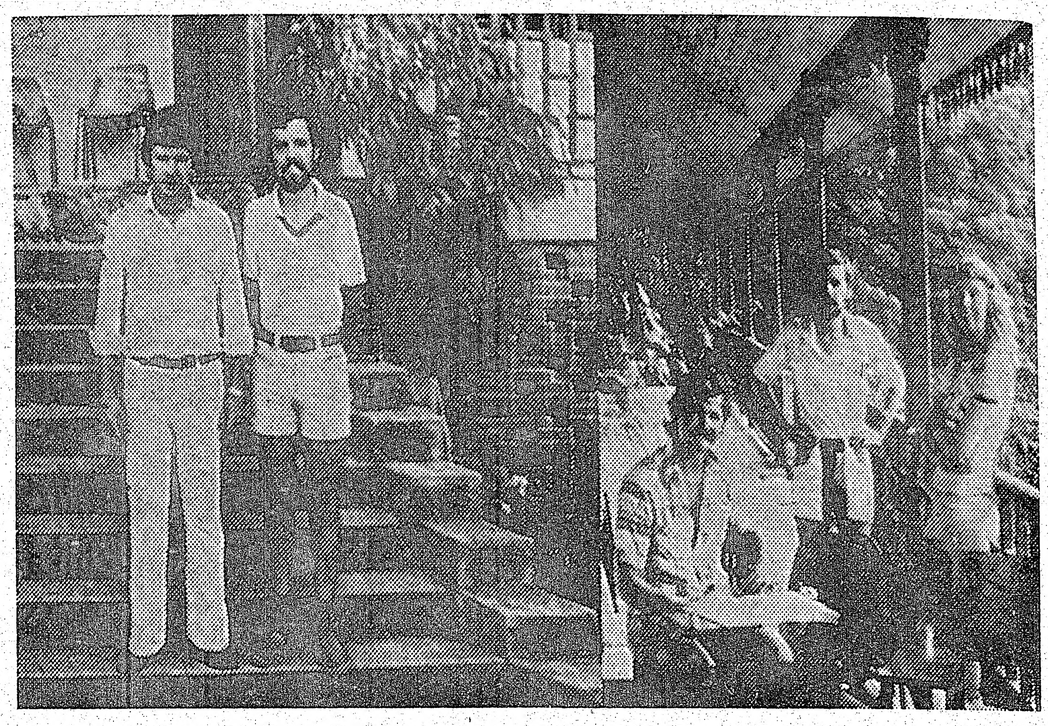

Pirmā Dienvidamerikas latviešu jaunatnes nometne Brazilijā, Nova Odesas pilsētā. Tā bija nosaukta par Saulaini. Pa kreisi Nova Odesas pilsētas galva Sanmartini nometnes apmeklējumā. No viņa pa labi nometnes darbu vadītājs Guntārs Ģedulis. Labajā pusē triju Dienvidamerikas zemju jauniešu pārstāvji: Rolands Šmits (Argentīna), Guntārs Ģedulis (Venecuēla) un Anita Zalte (Argentīna). Foto: Zem Dienvidus Krusta

ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu organizāciju padome šogad Latvijas valstssvētkus rīko Linkolna centrā sestdien, 17. novembrī, pl. 14.30. Programmā piedalās Ņujorkas operas mūziķi un Ņujorkas latviešu koris dirigenta A. Jansona vadībā. Par svētku runātāju paredzēts Dienvidamerikas latviešu apvienības priekšsēdis Vilis Vītols no Venecuēlas. Sarīkojuma biļetes iepriekš pasūtināmas pie kasiera K. Kitnera, 53-39 195th St., Fresh Meadows, NY 11365, pievienojot apmarkotu un pašadresētu aploksni līdz ar samaksu. Par 25 dolariem var iegādāties koncerta labvēļa biļetes. Vārdus iespiedīs programmā. Normālā ieejas maksa 8 dolari, pensionāriem, invalidiem un bērniem 5 dol. Latviešu skolu audzēkņi sarīkojumā piedalīsies organizētā veidā par brīvu. Šogad pirmo reizi ieejas kartes jāpasūtina iepriekš. Jaunums ir arī koncerta labvēļu biļetes, jo izdevumi operas orķestrim būs prāvi.

Vk

MANČESTRA

● Mančestras latviešu draudzes skola 22. septembrī uzsāka savu jauno mācību posmu, ievadot ar svētbrīdi baznīcā. Skolā mācīsies 13 audzekņi, sadalīti 3 klašu grupās. Skolu vada ilggadējā vadītāja Gaida Skudra, skolotāji: mācītājs K. Freimanis, Alma Deksne, Ruta Kviese, no jauna agrākā skolotāja Rasma Vēze. Jaunietes Ingrīda Krūmiņa mācīs dziedāšanu un Sarmīte Grase darbosies pirmskolā.

● Draudzes dāmu komiteja ziedojusi Vietnamas bēgļiem 50 dolaru. Komiteja iegādājusi jaunu Latvijas karogu.

● Konektikatas latviešu mednieku un makšķernieku klubs 23. septembrī nobeidza makšķerēšanas vasaras sezonu, rīkojot sacensības. 1. vietu izpelnījās Mārtiņš Uskurs, 2. Kārlis Šteinblūms, bet 3. v. Jānis Čemers.

P. S.

3. Jelgavas kājnieku pulka
60 GADU DIBINĀŠANAS ATCERES
sarīkojums svētdien, 14. okt., pl 18.00

DV namā, 125 Broadview Ave., Toronto.

Akts- Svētbrīdis- DV vīru koŗa koncerts - Vakariņas
Piedalīšanās — $8.00 no personas. Pieteikties līdz 10. okt. pie K. Bencona, 223 High Park Ave., Toronto, Ont. M6P 2S5, vai pa tālr. 767-9984, iepriekš piesūtot samaksu.

Zemgaliešus, jelgavniekus, bij. pulka dalībniekus un ikvienu pulka cienītāju ielūdz

3. Jelgavas pulka piemiņas fonda valde

Abonenti,

kas Latviju Amerikā vēlētos saņemt jau ceturtdienās Latviešu centrā, laipni lūgti ziņot redakcijai 466-1514 vai Centrā Ž. Grundmaņa kungam 759-4900.

PAVASARA **LE 1-7353**

DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA

361 Roncesvalles Ave. *Īpašnieks K. Kedzierski*

JAUNATNES DZIESMU SVĒTKU PADOME

291 Lorraine Dr.,
Baie d'Urfe, Que., H9X 2R2

PIEEJAMAS

Baņutas Rubesas un Daces Štauveres-Aperānes grāmata Varoņdarbi (teksts, mūzika un U. Nīgala tērpu skices) $20.00

III Latviešu jaunatnes dz. sv. vadonis ..... $ 3.00

III Latviešu jaunatnes dziesm. svētku žetons .... $ 1.00

II Latviešu jaunatnes dz. sv. stereo plate .... $ 7.00

I un II svētku vadoņi un žetoni ..... $ 1.00

Lūdzam ik sūtījumam pievienot 1 dol. pasta izdevumiem. Iegādājoties minētās lietas, jūs atbalstiet latviešu jaunatnes dziesmu svētku programmu.

Kanadas Latviešu Centrs Toronto

IZĪRE:

zāles sarīkojumiem, sanāksmēm, privātām viesībām;

biroja telpas komerciālu vai organizāciju vajadzībām.

Erta auto novietošana. 4 Credit Union Drive, Toronto. Zvanīt: Z. Grundmanis Centrā 759-4900, mājās 244-3244.

Andrejs M. Stikuts

B.A., LL.B.
ADVOKĀTS

17 Queen St. E., #701, Toronto, Ont. M5C 1P9. Tel. 364-6970

RELIĢISKĀ DZĪVE

Prāv. Arturs Voitkus

Pļaujas svētkos

Saskaņā ar ev. luteriskās baznīcas senu kārtību, ik dievkalpojuma — kurā baudīts Sv. Vakarēdiens — noslēguma daļu ievada mācītāja aicinājums: „Pateicieties Dievam, jo Viņš ir mīlīgs, un Viņa žēlastība paliek mūžīgi". Pēdējā laikā vārdu „mīlīgs" aizstāj ar Jāņa vēstules attiecīgā teksta tulkojumu „mīlestība".

Bet šai brīdī nav svarīgi, vai sakām, ka Dievs ir mīlīgs, jeb ka Viņš ir mīlestība. Svarīgi, ka apzināmies, ka Dievs I R, un ka mums Viņam jāpateicas.

Pēdējos gadu desmitos gan nopietni pētnieki, gan pseudozinātnieki raudzījuši izsludināt Dievu par „mirušu", par neeksistējošu, par cilvēku iedomu un fantazijas radītu „atbalsta punktu", pie kura pietveroties, cilvēks varētu tikt galā ar ikdienas problēmām.

Bībele balstās uz atziņu, ka Dievs IR, ka Viņš eksistē. Ka eksistē Tas, kas radījis pasauli un visu, kas tajā, un kas visos laikos noteicis un vada savas radības likteņus. Proti: ka DIEVS IR.

Un tālāk: ka šis Dievs — visa Radītājs un uzturētājs — ir pilns žēlastības un mīlestības, kas savu radījumu neatstāj paša ziņā, bet par to gādā, to uztur un rūpējas, lai tam būtu iespēja eksistēt. Tāpēc arī cilvēks ne tikai pats pateicas Dievam, kas savā bezgalīgajā mīlestībā tam sagādā eksistences iespējas, bet aicina, lai to dara visa dzīvā radība.

Oktobrī latvieši atzīmē Pļaujas svētkus. Citas tautas to dara citā gada laikā, bet datums šai sakarībā nav svarīgs. Svarīgs ir fakts, ka kristīgās tautas apzinās, ka visas garīgās un materiālās vērtības saņemam no Dieva — un Viņam par to pateicamies.

Pļaujas svētkos mēs pateicamies Dievam ne tikai par briedušajām vārpām druvā, bet par visu, ko Viņš mums devis, lai uzturētu mūsu fizisko un garīgo eksistenci: par veselību, par darba iespējām, par gimeni, kuras siltumā vadām savas dienas, par spējām vērot, just un saprast un par mūža dienām, ko Viņš mums piešķir.

Tāpēc pateicieties Dievam!

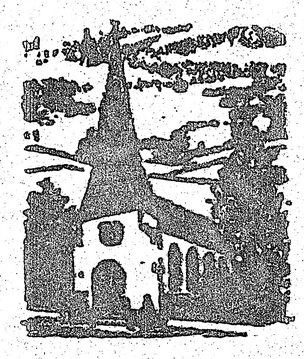

Baznīcas ziņas

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, Ont. M4V 1J6, tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas kancelejā: otrdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12.30 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc vienošanās.

14. oktobrī pl. 11 Pļaujas svētku dievkalpojums. Pēc tam draudzes pēcpusdiena ar loteriju. Dievkalpojumā un sarīkojumā atzīmēs draudzes dāmu komitejas 30 gadu darbību.

21. oktobrī pl. 11 jaunatnes svētdienas dievkalpojums.

28. oktobrī pl. 11 Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums ar dievgaldu.

Vilma Kinstlere

TEIKSIM TO KUNGU

Teiksim to Kungu, kas
bagātu gadu mums devis:
Tīrumi brieduši, auglībā
pārspēja sevi;
Augļi kad līkst,
cilvēks līksmoties drīkst —
Debestēvs apgādā tevi!

Teiksim to Kungu,
kas vētrām vaļu nav devis;
Ražu saudzēdams
rūpestus ņēmis no tevis;
Pielūgt to būs,
kas tik brīnišķīgi mūs
Savā gādībā tvēris —

Teiksim to Kungu,
kas dvēseles mielo un silda —
Bikeri pasniedz, sirdīs svētumu
pilda,
Dēlu Savu dod, ikviens Viņā
lai Glābēju rod;
Dieva gars aicina tevi!

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-5743, 8 Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

14. oktobrī pl. 11 dievkalpojums. Spredikos viesis māc. V. Rumpēters no Milvokiem.

Māc. A. Briedis, 44 Marylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tel. 757-2739. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

14. oktobrī pl. 13 dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

21. oktobrī pl. 13.30 dievkalpojums Bramptonā.

28. oktobrī pl. 13 Reformācijas svētku dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā. Pēc dievkalpojuma: pl. 14 draudzes bazārs baznīcas zālē.

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Dievkalpojumi katru svētdienu.

Svētdienas skola ar 23. septembri katru svētdienu pl. 15. Dievkalpojumi katru svētdienu pl. 16.

Prāvests Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., M6R 2N8, tālr. 533-9456.

Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pulksten 13.00.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr. 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30—21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

14. oktobrī pl. 10 dievkalpojums angļu valodā, kopā ar igauņu draudzi. Pl. 10.30 svētdienas skola. Bībeles klase (10.15). Pl. 11 draudzes dievkalpojums.

21. oktobrī pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola. Bībeles klase (10,15). Pl. 11 draudzes dievkalpojums.

28. oktobrī pl. 16 — Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums.

4. novembrī pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un Bībeles klase pl. 10.15. Pl. 11 draudzes dievkalpojums.

BAFALO

Māc. Artūrs Dūmiņš, P.O. Box 655 Port Colborne, Ont. L3K 5X8. Tālr. (416) 834-6081 North Park Lut. baznīcā Starin un Vingate, Buffalo, N. Y.

13. oktobrī pl. 18.30 koncerts Poļu kadetu namā, 927 Grant St. Buffalo, N.Y. Dziedās vīru koris Viesturs, diriģents J. Barušs. Bazārs ar daudz vērtīgiem laimestiem. Saviesīgs vakars ar labu mūziku. Ieeja 5 dol, skolniekiem un pensionāriem 3 dol.

21. oktobrī pl. 12.30 dievkalpojums.

18. novembrī pl. 12.30 Valsts svētku dievkalpojums.

2. decembrī pl. 12.30 Mirušo piemiņas un adventa dievkalpojums ar dievgaldu.

23. decembrī pl. 12. 30 Ziemsvētku dievkalpojums.

MONTREALA

25. novembrī pl. 14 Mirušo piemiņas dievkalpojums ar dievgaldu Christ Memorial baznīcā, 4850 Grand Blvd., Montrealā. Dziesmu lapiņas.

16. decembrī pl. 14 Ziemsvētku dievkalpojums Christ Memorial baznīcā, 4850 Grand Blvd.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trīsvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

14. oktobrī pl. 13.30 dievkalpojums.

21. oktobrī pl. 13.30 dievkalpojums.

26. oktobrī vakara dievkalpojums sakarā ar LELBA pārvaldes sēdi.

28. oktobrī pl. 13.30 Ticības atjaunošanas dievkalpojums

4. novembrī pl. 13.30 dievkalpojums.

11. novembrī pl. 13.30 dievkalpojums (Lāčplēšu diena).

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

Latviešu misijas
radio raidījums
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti 23 gada gājumā
Katru svētdienas rītu no
plkst. 9 — 9.30
Viļņi 1270 AM
No Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Lakstenieks
106 Dorset Rd. Scarboro,
Ont. tālr. 261-4218

PRIEKA VĒSTS
Kristīgo latviešu
radio raidījums
katru svētdienu pl. 2.45 pēcp.
no Niagaras WHLD raidītāja
Viļņi 1270 AM
Vadītājs Dāvids Kļaviņš,
69 Stevenson Rd., Rexdale,
Ont., tālrunis 749-6982

KLAUSAITIES GARĪGOS
RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 32. stac.
168 Hunting St., Toronto,
no pirmd. — piekt. pl. 9.30
no rīta, sestd. pl. 10 no rīta.
Baltic TV stac. 22, 760 Qeen,
St. Elenas pl. 11.30 no rīta un
pl. 9.30 vakarus
Radio FM CBN 107.7
24 stundas Tel. 889-3126.

Izdota jauna garīga ilgspēlējoša stereo skaņu plate
SVĒTBRIDIS
Evaņģelijs vārdos un dziesmās
Draudzes, koŗa, vīru koŗa un solo dziesmas.
Mācītāju:
Fr. Čukura, J. Tervita un A. Vaska īsvētrunas.
Plate pasūtināma pie: Ralfs Augstroze,
P. O. Box 7839, Miami, Florida 33155
U.S.A.
Ieskaitot piesūtīšanu, Kanadā $7.-.

Klausaities latv. radio raidījumu katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja. Viļņi 1270.
„Cilvēks nedzīvo no maizes vien, bet no katra vārda kas iziet no Dieva mutes". Mateja ev. 4—4.

Mūsu mīļais tētis

Paulis Voldemārs Rudlaps

no ciešanām atpestīts 1979. gada 5. oktobrī Toronto.

Par viņu sēro

sieva, meita, dēls ar ģimeni un piederīgie dzimtenē un ārpus tās

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts

Ziedputekšņi (Pollen)

Peru pieniņš (Royal Jelly) no

ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM

30 Dewson St., Toronto, Ont. M6H 1G5, tel 534-0563

HELLO WORLD Travel Ltd.

1843 Avenue Rd., Toronto,
Ontario, Canada, M5M 3Z4
Tel: (416) 789-5304

Sīkāku informāciju un pakalpojumus ceļojumu jautājumos sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto telefonu.

Lotus FLOWERS

792 Bathurst St.,
(Pie Bloor St.) Toronto
Ont. M5R 3G1
Tel. 533-3884

PUĶES - GRĀMATAS
DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI

Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtinājumu izpildīsim nekavējoties. Ināra un Arvīds Tīrumi

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)

466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS

Veikals atvērts ceturtdienu vakaros līdz pl. 20.

Māra Gugāns-Lūsis

GRĀMATAS DĀVANAI UN PAŠU PRIEKAM

J. Širmanis — Jūras zaķi	$3.90
L. Hainda — Iepazīsimies ar liniem	$5.00
J. Reveliņš — Krustām šķērsām, mīkl.	$2.00
N. Kalniņš — Bērni strādā	$1.50
R. Ķerrods — Iepazīsimies ar lidmašīnām	$5.00
Mārīte bedus bite	$4.40
Mārīte — Trīs āži	$3.30
Mārīte — Brīnumlielais rācenis	$3.30
Mārīte — Apburtais putras pods	3.30
Septiņkrāsu varavīksne, L. Ziemeles redakc.	$10.00
L. Streipe — Visjaunāko laiku Latvijas vēsture	$7.50
Lokaitiesi, mežu gali, dziesmu kr. bērniem	$3.50
M. Janovska — Bētiņa-Dzirksteles, pasak.	$3.00
A. Ozoliņš — Cilvēks un velns	$5.50
Latvijas pilsētu apraksti	$11.50
Latvijas iekš. droš. nostiprināšanās vēsture	$9.50
J. Šķirmants — Dievs un cilvēks, esejas	$7.00
L. Ozolkalne — Ugunī, dienas grāmata	$12.50
A. Aizsilnieks — Dzīves šūpotnēs, atm.	$14.00
Jūl. Roze — Latvijas īrtausmā, saulrietā, atm.	$10.50
Ed. Šmugajs — No Rīgas līdz Putlosai, atm.	$7.50
A. Gailītis — Brīvības dziesma, rom.	$9.00
J. Širmanis — Brīnumi un brīnumiņi, pasakas	$7.00
K. Ķezbers — Alkazars, rom.	$11,00
H. Moors — Rītdiena nek ad nenāks, rom.	$9.70
A. Voitkus — Redzi, mēs dzīvojam, rom.	$12.00
Es ticu, velt. archib. A. Lūsim	$10.50
Jānis Rainis, dzejoļu izlase	$2.50
H. Enzeliņš — Valmiera un apkārtne	$9.50
T. Budiņa-Lazdiņai—Teach Yourself Latvian	$9.00
Dr. V. Mežezers — The Herrnhuterian Pietism in the Baltic	$6.95
K. Bachmanis - Latvieši Ukrainā (1917-1919)	$10.00
A. Voitkus — Ogles pelnos, rom.	$9.00
V. Kārkliņš — Vientulības kalns, rom.	$12.00
M. Vētra — Rīga toreiz, atm.	$11.00

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
491 College St. ,Toronto, Ont. M6G 1A5

Tālr. 921-7121

Darba laiks darbdienās no plkst. 12 — 7.30 vak., sestdienās no plkst. 9 — 1 dienā.

Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10%

VALUPE JEWELLERY LTD.

● DIMANTI ● PULKSTEŅI
● LATVISKAS ROTAS

Zeltkales

ALDONAS KORMS

VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

DIEVS UN CILVĒKI

(Patiesība darīs jūs brīvus)

J. Šķirmanta esejas Kristus mācības labākai izpratnei. Danutes Šķirmantes vāks, cena $7.00, dabūjama grāmatnīcās un Jāņa Šķirmanta apgādā, 848 Hinman Ave., Evanston, Ill. 60202, USA.

ROSAR-MORRISON

FUNERAL HOME LTD.

Thomas L. Morrison — Funeral Director

467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5. Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Dāmu un kungu

DRĒBNIEKI

šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes.

Runā vāciski

Old Mill Tailors

7 Riverview Gardens—769-8535

pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane.

Vecvieglatlēti sacensās

Jau otru gadu pēc kārtas Latviešu vieglatlētu klubam bija uzticēta atklāto Kanadas meistarsacīkšu rīkošana mešanu piecciņā vecvieglatlētiem. Saulainā atvasaras dienā, 16. septembrī, Stoufvilē pulcējās 32 dalībnieki no Filadelfijas, Nujorkas, Mičiganas, Vankuveras, Kvebekas un dažādām Ontario pilsētām. Sacensības ritēja raitā ritumā, un Ziemeļamerikas un Kanadas rekordi, tāpat atzinības un pateicības vārdi rīkotājiem un tiesnešu ducim, bira kā no pārpilnības raga. Bija arī prāvs skatītāju pulciņš, ar aplausiem sveicot Juŗa Pūces un Veltas Tomsones - Višķeres atgriešanos zaļajā laukumā. Juris jau pirmajā mēģinājumā grūda lodi 15.84 m, un sāka gatavoties nākošajām vecvieglatlētu pasaules meistarsacīkstēm Kraistčērčā, Jaunzēlandē, 1980. g. 8. — 14. janv., bet Velta ar 1037 punktu kopsummu jau kļuva Kanadas čempione mešanu trīscīņā un ieguva ceļojošo balvu.

Tīcmanis (disks — 27,22 m) savai nesenajai pasaules meistarsacīkšu sudraba medaļai nu atkal pievienoja vienu Kanadas zelta, tāpat Zaķis sekmīgi aizstāvēja pērno meistartitulu. Ar otro vietu šogad bija jāapmierinās Purgalim (šķēps—39,10), tāpat Teterim, bet Caune bija trešais, un spēka vīrs Alfrēds Kārkliņš (veseris — 31,62, smagums — 10,45) — *ceturtais savā vecuma grupā.*

Pēc sacīkstēm Kanadas vieglatlētikas savienības bij. prezidents un Montrealas olimpisko spēļu galvenais tiesnesis Hjūms veltīja rīkotājiem un tiesnešiem ļoti atzinīgus vārdus: *„Tiešām bija vērts braukt tās 900 jūdzes — tās bija lieliskas sacīkstes! Paldies!"* Ja tā saka pasaulē atzīta autoritāte, tad mēs, latvieši, varam būt gandarīti.

A. Z.

B & V Installers

IERĪKO, PAPILDINA UN IZLABO APKURES IERĪCES

Zvanit vakaros

V. Ivāns 763-3574
R. Balovs 639-5478

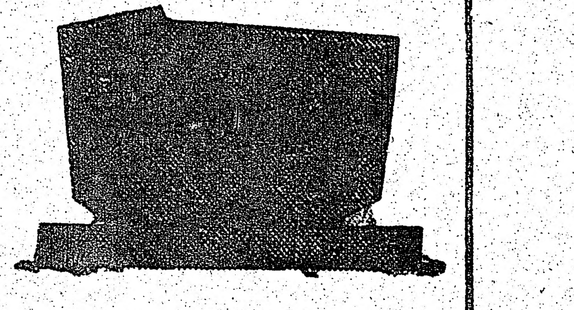

PIEMINEKĻI

487-2147, vakaros 445-8955

Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

Iegaumu uzpūmums

YONGE MEMORIAL LTD.
2919 Yonge St., Toronto
Starp Eglinton un Davisville

Prasīt pēc R. J. Hupp

LNJAK jauna . . .

(Pārnesums no 4. lp.)

valdes loceklis Austris Ruņģis. Beidzot pieņēma rezolūciju, lūgt visu zemju apvienības ar rīcības komiteju proporcionāli dalīties iztrūkumā, un LNJAK attiecīgā summa iekalkulējama budžetā. B. Rubesa izteicās, ka nākošais Vispasaules kongress plānots Austrālijā, ko bija iecerējuši Austrālijas jaunieši, bet pēdējā laikā domu atmetuši. Kongresu tagad gatavojas rīkot Eiropā vai ASV.

Dienvidamerikas jaunatnes apvienībā izskanējusi doma kongresu rīkot Tobago. Pēc pārrunām izskanēja doma, ka kongress būtu rīkojams Tobago, (Ilze Morgenšterna), bet neīstenošanās gadījumā — Eiropā vai ASV.

Tālākajā sapulces gaitā bija liels rezolūciju birums, ap 20. Uzdeva jaunajai LNJAK valdei izteikt pateicību 25 gadu jubilejas rīcības komitejai ar priekšsēdi Ingu Upeslāci par sekmīgu kongresa noorganizēšanu. LNJAK iesaka visu zemju jaunatnes apvienībām saskaņot gada laikā kopējās vadlīnijas Vispasaules jaunatnes kongresa rīcība komitejā. Nolēma paaugstināt LNJAK biedru naudu 5 dol. biedriem un 10 dol. biedriem veicinātājiem. Pirms sarīkojumiem revīzijas kom. iesniedzams attiecībā sarīkojuma budžets. Reizi gadā izmaksājama ceļa nauda apvienības priekšsēdim kopsēžu gadījumā ar citu zemju apvienību priekšsēžiem.

Ieteica turpināt Jaunatnes dziesmu svētku rīkošanu un tos sekmēt iespējamiem līdzekļiem. Līdzšinējās LNJAK pārstāves Sandras Kleperes vietā, kas atteikusies, 4. Jaunatnes dziesmu svētkiem apstiprināja Ilzi Miezīti. Kopējā archīvā sakopos agrākos LNJAK priekšsēžu un valdes locekļu sniegtos datus par viņu darbības laiku apvienībā. Uzdeva valdei iepazīstināt parlamenta locekļus ar 45 baltiešu iesnieguma tekstu Maskavā.. Valdei jāizveido cieša sadarbība ar LNAK, Daugavas Vanagiem un citām sabiedriskām organizācijām. Atbalstāms jaunais izdevums „Pēdējais laiks" Vinipegā. Ieteica nākošajam jaunatnes kongresam izvēlēties laiku, lai tas nesakrīt ar citiem lielākiem latviešu sarīkojumiem: 26. Jaunatnes kongresam būtu paredzams ilgāks laiks, lai tā norisi nevajadzētu steidzināt.

Anda Libere informēja par iecerēto 2 x 2 nometni nākamā gadā, laikā no 22. — 31. augustam Mičigenā. To vadīs Ilze Valdmane. Ieteica jaunajai valdei nometni atbalstīt.

Sākoties jauno amatpersonu vēlēšanām, nominācijas komisija (I. Upeslāce, K. Mieriņa) priekšsēža amatam nominēja 3 kandidātus, kas saņēma šādu balsu skaitu: Ingrīda Mukāne (46,), K. Jansons (31), Sandra Klepere (14). Jaunā priekšsēde jau agrāk pazīstama jaunatnes darba aktīvitātēs. Ieguvusi McMaster universitātē MBA gradu (Master of Busines administration). Nodarbināta pie IBM Dominion centrā, Toronto. Kasieres amatā ievēlēja nominācijas komisijas kandidātu I. Melnbārdi ar 63 balsīm. Sapulces nominētais kandidāts P. Kusmanis ieguva 28 balsi.

No nominācijas komisijas uzstādītā 21 kandidāta, savu kandidatūru paturēja tikai 8 (daži atteica pēdējā brīdī, citi nebija klāt), kādēļ sapulce sarakstu papildināja ar 2 kandidātiem. Balsu kārtībā valdē ievēlēti: Karina Mieriņa (66), J. Tikiņš (63), P. Kusmanis (62), K. Jansons (59), P. Taizeks (59), Sandra Bādere (58) un Dace Pārupa no Otavas (52). Kandidāti: R. Brencis, P. Miniats, Z. Frankēvics. Revīzijas komisijā bija tikai sapulces uzstādītie 6 kandidāti. Ievēlēja A. Puķīti (45), Ingu Upeslāci (39) un J. Brammani (35). Nekandidēja iepriekšējās revīzijas komisijas locekļi. Valdē vairs nekandidēja arī Baiba Rubest, Indra Pulciņa,, Inga Upeslāce, Anita Šterna, G. Brumelis, A. Stiebriņš un U. Ziemelis.

Tālu ceļu uz kongresu bija mērojis E. Zemitīs no Melburnas Austrālijā, no ASV bija ieradušies Aija Abene, V. Krečko, J. Račenskis, V. Plostiņš, Mārīte Kalniņa (Ņujorka), Daina Krastiņa (Bostona), Gvīdo Bočka un Inese Liepiņa (Čikaga), Inese Jansone (Mineapole), P. Krūmiņš (Ņuhevena. No Kanadas rietumu krasta bija U. Ziemelis no Vankuveras un P. Taizeks no Vinipegas.

Kongresa laikā apsveikums pienāca no Austrālijas latviešu jaunatnes apvienības (Ināra Vinigera), bet ar „Daudz baltu dieniņu' telefona sarunā no Austrālijas kongresu sveica Adelaides LJAA nodaļa.

O. Kļavenieks

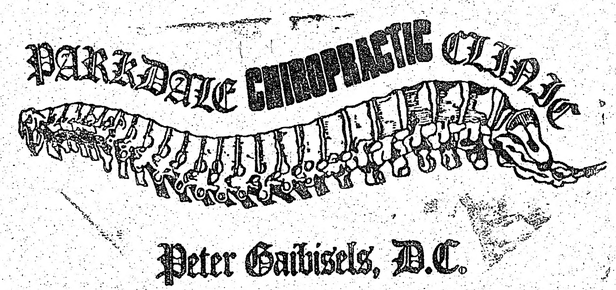

Peter Gaibisels, D.C.

Pēteris Gaibišels, D.C.

ar š. g. 15 oktobri uzsāk hiropraktora privātpraksi

1275 Queen St. W.. Tel. 536-0278.

Mūsu mīļais tēvs, vectēvs un vecvectēvs

Jānis Šlesers

pēc svētīgi nodzīvotiem 103 gadiem

aizgājis mūžībā 1979. gada 14. septembrī Montrealā

Tavs kalps, Kungs, aiziet klusu,
Daudz gadus redzējis,
Dod viņam saldu dusu
Kā Tu to solīji.

Pateicībā un mīlestībā viņu piemin:

Elizabete Johansons, Irma Valdmanis,
Katrīne Mateus, Velta Miķelsons ar ģimenēm.

Mūsu dārgais tālbraucējs kuģa inženieris

Jānis Šlesers

dzimis 1876. gada 12. jūlijā, Daugavgrīvā,

šķīries no mums uz mūžu savas

raženās dzīves 104-tajā gadā.

Mīļā pieminā savas dzimtas vecāko paturēs:

piederīgie Latvijā, Amerikas
Savienotās Valstīs un Kanadā

Mūžībā aizgājusi mūsu mīļā un gādīgā

māmiņa, vecmāmiņa un vecvecmāmiņa

Matilde Erna Prieditis

dzim. Siliņš

dzimusi 1904. gada 6. aprīlī Rīgā,

mirusi 1979. gada 6. oktobrī Toronto.

Šo ceļu iet bez bailēm,
Tas senču iemīts, vecs.
Jauns sākums nāk pēc beigām,
Jau rietot saule lec.

Viņu mīļā pieminā paturēs

meita, dēls, znots, vedekla,
mazmeitas, mazdēls un mazmazdēls

Mūsu diriģents un dārgais draugs

KOMPONISTS

Kārlis Lietiņš

* 1908. gada 16. martā Bauņu pagastā.

† Aizgājis mūžībā 1979. gada 20. augustā Ņudžersijā, ASV.

Par viņu bezgala skumst un sirsnīgā pieminā paturēs

Mērbekas koŗa koristi un dziesmu draugi

Ja esat nodomājuši iegādāties

JAUNU 1980. GADA AUTOMAŠĪNU

apmeklējiet mūsu skates telpas

CITATION

CHEVROLET **OLDSMOBILE**

CHEVELLE **OMEGA**

CAMARO **CHEVETTE**

Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi

Hans Plaude **Tālr. HO 6-1131**

Robertsons Motors Ltd.

1555 Danforth Ave., Toronto, Ont.

FOAM-TECH

INSULATION CONTRACTOR

Namejs BATRAKS — (416) 274-3938

TAUPIET — izolējiet savu māju un vasarnīcu griestus un sienas, kā arī treileļus. Speciālistu darbs ar vislabākiem izolācijas materiāliem. Aprēķini bez maksas.

P. O. Box 1, Station A, Mississauga, Ont. L5A 2Y9

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

Veikali Toronto:

674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005

9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5011

Liela izvēle lietas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju; aužamās dzijas, vilnas dzīpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu gatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kanva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un auduмi, atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti:

ceturtd. un piektd. no 9 rītā — 8 vak.;
Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
sestdienās no 9.30 rītā — 4 pēcp.

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ märc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu.
sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M0R 2N5

Tālr. 531-3098

LATVIEŠU VĒSTURES MŪZEJS

meklē dažādus priekšmetus, kas liecina par latviešu dzīvi, ģimeni, darbu un kultūru.

Informācijai — A. Brumelis, 210 Kirk Dr., Thornhill, Ont. L3T 3L8, Canada.
Tel. 1-416-889-0472

dāvanu veikals

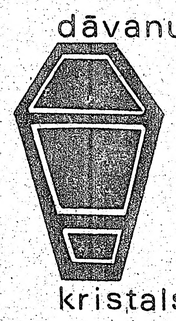

The Silver Lantern

kristals · sudrablietas · keramika

DON MILLS CENTRE · 939 LAWRENCE AVE, E.

445 4043 ausma magons

Labo visāda veida automašīnas

CREST MOTORS CUSTOM SERVICE

Latviešu uzņēmums, īpašnieks S. MIĶELSONS

253 Merton Str. (starp Yonge un Mt. Pleasant),

Tel. 485-5537

Sestdienās strādā līdz 12.00.

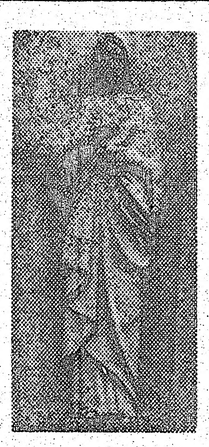

Gatavo pieminekļus un skulptūras

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

Port Credit, Ont.

Tēlnieks P. POLNA

16 Bowden Street,
Toronto, Ont. M4K 2X2
Tel. 466-7589

DALT'S HONDA

2343 Eglinton Ave. W.,
(pie Caledonia)) Toronto, Ont.
M6E 2L6. Tel. 789-4161

Vecākā un lielākā HONDA auto pārstāvība Kanadā

Iegūsmi augstāko atsaucību Kanadā par klientu ērtu apkalpošanu. Esot DALT'S HONDA pārstāvis, ceru uz tautiešu tādu pašu uzticību un atsaucību, kādu tie man parādījuši manos ilgajos darbības gados, strādājot EATON firmā. Tel. mājās 742-6368.

Nikolajs (Nick) Mednis

AUSTRĀLIJAS LATVIEŠU 29. KULTŪRAS DIENAS SIDNEJĀ

GRUPA IZLIDO 15. DECEMBRĪ

Atgriešanās pēc patikas.

MARŠRŪTS: Jūsu dzīves vieta — Honolulu — American Samoa — Fiji salas Sydney — uz mājām.

CENA: sākot no US$ 545.00

TRAVEL SERVICE - L. V. CLUB
Tel. (206) 255-6082

12636 S.E. 161 St., Renton, Wash. 98055, U.S.A.

IETEICAMA AGRĪNA REĢISTRĒŠANĀS.

Informācijai un reģistrācijai sazināties:

Pārsāvis Kanadā:
Mr. P. RATNIEKS — DV BOOKSTORE,
491 College St., Toronto, Ont., Canada M6G 1A5
Tel. (416) 921-7121

DV ASV...

(Turpinājums no 3. lp.)

par apvienības rosmi informācijas pasākumu sekmēšanā. Apvienība plāno izdot arī 4000 pastkartes mūsu akcijas atbalstam.

Sporta daļas vadītājs I. Švānfelds vēlējās no DV apvienībām vairāk informācijas par sporta aktīvitātēm. ASV šāvēji draudzības sacīkstēs ar Kanadas DV piedzīvojuši zaudējumu, jo trūkuši daži labākie ASV DV šāvēji. ASV šaušanas meistarsacīkstēs izcēlies Mārtiņš Kalniņš (Milvoki). I. Švānfelds arī ierosināja DV referentus runāt latviešu skolās par DV organizāciju. M. Grīns ieteica padomāt par attiecīgu brošūru skolu absolventiem. G. Millers ziņoja, ka 14. jūnija ziedojumu vākšanas akcija devusi 6.182 dol.

Zaiga Minka (Kalamazū) un Inta Brikovska (Delevera) piesūtījušas zemes valdei pateicības vēstules par piešķirtajām stipendijām Gaŗezera un Beverīnas vasaras vidusskolā.

Nākamo sēdi nolika 1. decembrī, pl. 17 DV apvienības namā Ņujorkā. Sēdi vadija J. Lācis, protokolēja A. Treize.

O. K.

LATVIJAS UNIVERSITĀTES GADASVĒTKI DETROITĀ

Latvijas universitātes 60 gadu dibināšanas atceri Detroitā rīkoja Korporāciju kopa un Studenšu korporāciju kopa. Sarīkojumu atklāja Korporāciju kopas seniors A. O. *Deksnis* (Tervetia), pakavēdamies savā uzrunā pie universitātes dibināšanas dienas un pirmā Latvijas izglītības ministra Dr. K. Kasparsona runas, kā arī atcerēdamies Latvijas universitātes 20 gadu dibināšanas atceres svētkus un *Latvijas pēdējā izglītības* ministra prof. Dr. J. Auškapa izteiktās domas.

A. O. Dekšņa uzrunai sekoja Latvijas himna un ķīmijas inženiera Valža Daigas (Fr. Academica) akadēmiskā runa: Saules enerģijas izmantošana, kuŗā referents iepazīstināja klausītājus ar saules enerģijas izmantošanu dažādās būvniecības nozarēs un ar nepieciešamību šo enerģiju plašāk izmantot nākotnē.

Pēc akadēmiskās runas Studenšu korporāciju kopas seniore Dr. M. Ūdenāne (Staburadze) iepazīstināja klausītājus ar augstāko mācības iestāžu pirmsākumiem un latviešu centieniem augstskolas dibināšanā.

Atceres sarīkojumu nobeidza ar A. Lacuma (Selonija) vadīto Gaudeāmus, vēlāk pulcējoties vakariņās un iebaudot glāzi vīna.

K. Z.

Laikraksts

LATVIJA

AMERIKĀ

atsevišķus numurus

var pirkt Toronto

latviešu veikalos

un DV grāmatnīcā
491 College St.,

kā arī spiestuvē

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtdien., iesk., no pl. 12 dienā — 12naktī,
piektdien, sestdien no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienāsnopl.12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistošai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

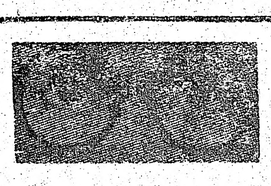

RATAS

— IGAUŅU OPTIKIS

274 Danforth Avenue. Tel. 465-6251

Gatavo brilles pēc receptēm.

Zeiss ● Rodemstock ● Crist Dior rāmji.

Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft).

Pulksteņi: Omega, Triosot, Bulova.

Latviešiem atlaide

Alcan Building Products
Authorized Dealer

Māju īpašnieki!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING:

1) **Ietaupa darbu un laiku**
2) **Instalācijas un apkures izdevumus**
3) **Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot**
ALCAN 20 gadu garantija

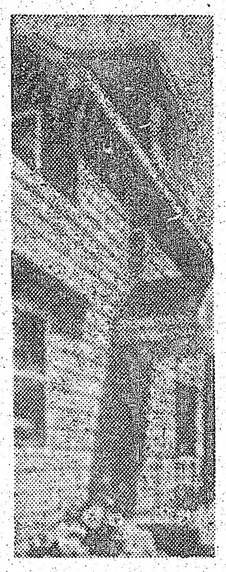

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGUS
△ DURVIS
△ MARĶĪZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS

534-2864 *Īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X3

A. Eglītis — TV RENTALS

1708 Queen St. W., Toronto M6R 1B3

Tel. 537-1401

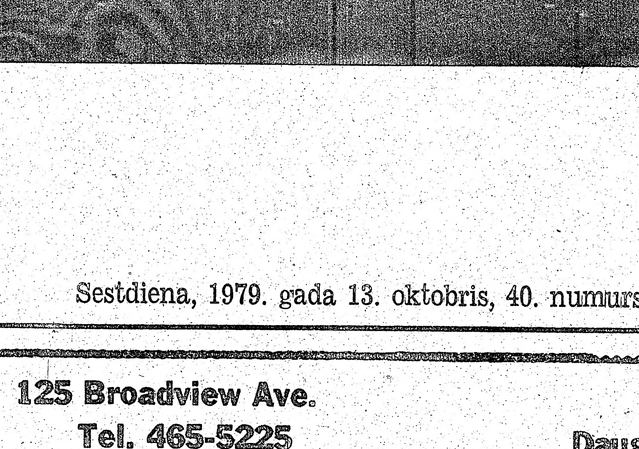

Vasara aizsteidzas - atmiņas paliek

BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E.,Tor.,Ont.M5A 1P2 (416)863-1166

LATVIEŠU NAMS
IZĪRĒ
TELPAS
491 College St.
KLĀJ
VIESĪBU
GALDUS
Tel. 922-2931

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

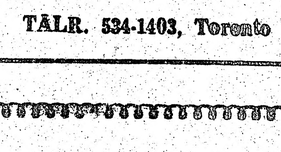

BALTIC MOVERS

TĀLR. 534-1403, Toronto

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician

VĀCU OPTIĶIS

Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.

1536 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas — Bloor nodaļas. Telef. 535-6252.

R. S. KANE Ltd.

apbedīšanas birojs

4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.

221-1159

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS

141 DANFORTH AVE.

Tel.: HO 5-9905 ***Ausma Miķelsone***

Plašā izvēlē
latviska un moderna keramika, skulptūras, sienas segas

Pieņem pasūtinājumus brokastu un pusdienu traukiem (Īpatnē ji latviski medus dzelteni un zaļi).

ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS — ZIGFRID ART POTERY
1425A Bloor St. W., Toronto M6P 3L6, tel.536-8183.

M. LUNSKY, O.D., M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R. O.
OPTIĶI

Iepriekš pieteikšanās
Tālr. 921-3924

470 College St. (Pie Bathurst)
Toronto M5G 1A5

Latviska dāvana

SVETKOS

un vienmēr

Laikraksts Latvija Amerikā

Latvija Amerikā Publishing, Ltd.
125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu piesūtīt manu dāvanu (L. A. abonementu), uz vienu gadu, sākot ar .....

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese .....

.....

.....

Lūdzu pievienot 1. numuram kartīti ar dāvinātāja vārdu: .....

Esmu Latvija Amerikā abonents, tādēļ nosūtu speciāli dāvanām pazemināto maksu $22.

.....
(Vārds un uzvārds)

Adrese .....

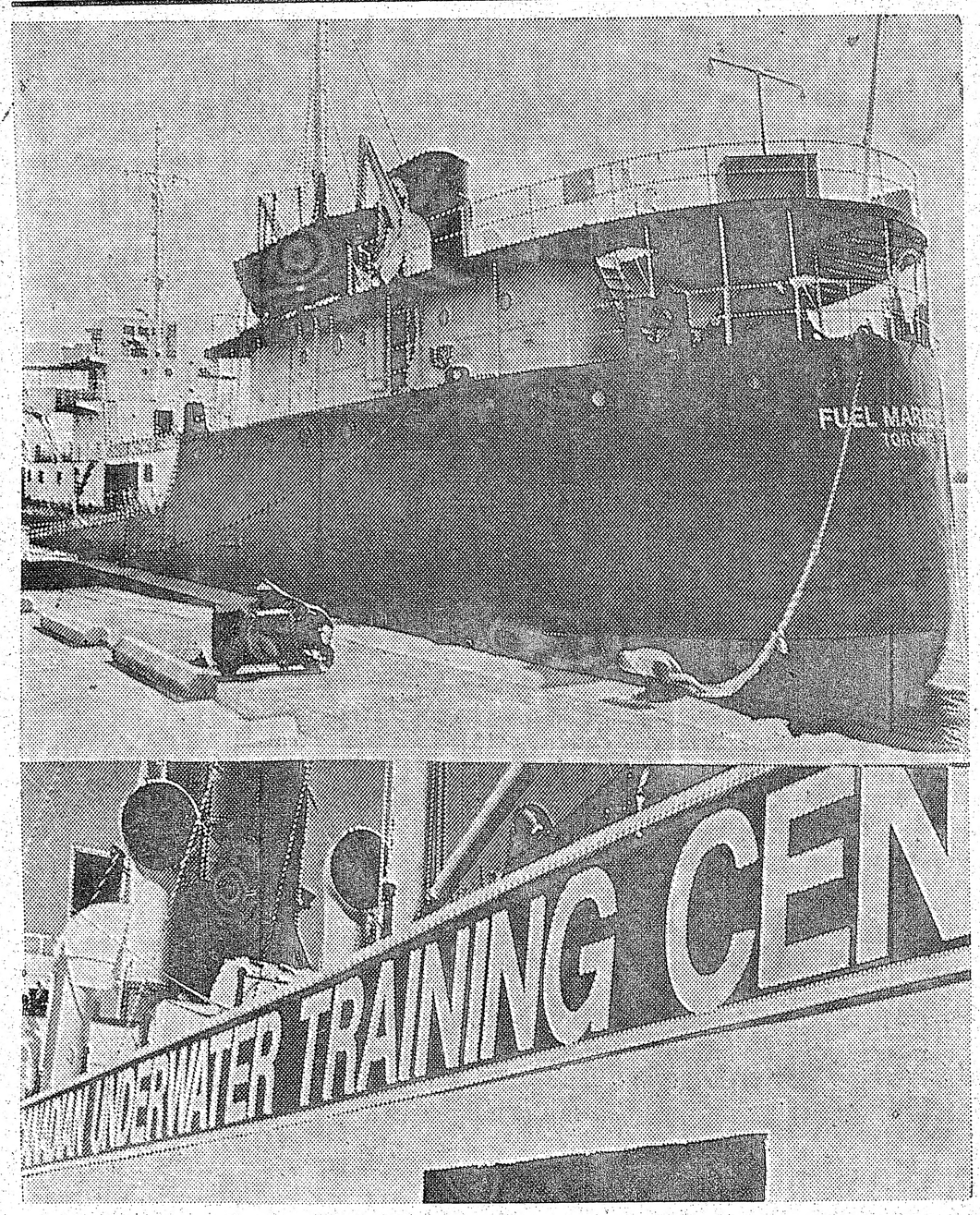

Eļļas transporta kuģis, kuŗā tagad iekārtota ūdenslīdēju skola. Foto: A. Kalniņš

Ar skatu uz Latvijas . . .

(Turpinājums no 1. lp.)

Rolands Ozols, kas ASV nodzīvojis jau gadu un trīs mēnešus, dzimis Jelgavā, bet turpmākos gadus pavadījis Rīgā, nebija tik emocionāls kā abas jaunās latvietes. „Mēs katrreiz gaidām ar asarām," viņš teica. „Kaut mēs dažkārt jūsu vienas nedēļas apciemojuma laikā esam iztērējuši divu mēnešu algu, tomēr mēs esam priecīgi jūs satikt. Dzeriet otru kafijas krūzīti drošī!" Viņš domāja, ka Latvijas apciemotāji, jau šeit vēl esot nobaidījušies. „Satiecieties, stāstiet!" viņš mudināja, dodot arī labu pamācību: Intūrista viesnīcās rakstiet, bet runājiet parkos.

V. Liepiņš interesējās, vai varētu sagaidīt kādas nepatīkamas lietas, no kuŗām Rīgā vajadzētu izvairīties?

„Jūs esat atraduši šeit dzert, maz varat turēt, ātri noreibstat. Tā Rīgā kādreiz varat arī sevi nekontrolēt. Noreibušie viegli vadāmi vēlamā virzienā," Ozols ar humoru atbildēja. Viņš aicināja saglabāt latvietību šeit un palīdzēt tautai Latvijā.

Nākošais panelis bija par olimpiadu Maskavā, piedaloties panelistiem Pēterim Vasariņam, Elmai Miniatei, Gunaram Meierovicam, Rolandam Ozolam un Dr. Linardam Luksam. Arī šis panelis laika trūkuma dēļ, programmas vadītājam Paulam Miniatam gan ar humoru, gan „draudiem" steidzinot runātājus, nevarēja diez kā izvērsties, ja negribēja galīgi saraukt paredzēto stundu pusdienām. P. Vasariņš pastāstīja, cik drudžaini notiek gatavošanās olimpiadai Maskavā, kur apturētas visas dzīvojamo ēku būves, pievēršoties tikai olimpiadas vajadzībām. Viss darīts, lai iebraucējiem nebūtu iespējams ar maskaviešiem sadraudzēties. Maskava šinī laikā būs slēgta pilsēta. 35 proc. no ieejas biļetēm paredzētas pašiem maskaviešiem, 30 proc. ārzemniekiem un otri 35 proc. uzraugiem. Maskavā nepielaidīs arī tā saucamo nedraudzīgo presi. Lielākais Maskavas ieguvums būs ārzemju valūta. E. Miniate piebilda, ka Pad. savienībā jau sagatavoti 20.000 jaunu cilvēku, kas sēdēs starp ārzemniekiem un „pūtīs padomju taurē".

Gunars Meierovics pakavējās atmiņās pie 1936. gada olimpiadas Berlīnē, kur viņš piedalījies kā 16 gadu vecs zēns. Maskavas olimpiada nekādā ziņā nevarēs sacensties ar olimpiadu Berlīnē, kas arī notika diktatūras režīmā.

Ar šo paneli jau bija pietiekdzies pusdienu laiks, kad varonīgu darbu veica Latviešu centra dāmu komiteja, pēdinot ar siltiem un aukstiem ēdieniem turpat pus tūkstoti viesu.

— ls —

Dr. A. Dinberga tikšanās ar pāvestu

IECELTS LATVIJAS GODA KONSULS MELBURNĀ

Latvijas sūtniecības vadītājs Dr. A. Dinbergs iecēlis Emilu Dēliņu par Latvijas goda vicekonsulu Melburnā, Austrālijā. Austrālijas ārlietu ministrijas apstiprinājums datēts ar š. gada 27. septembri. Emils Dēliņš ir laikraksta Austrālijas Latvietis izdevējs un redaktors un pazīstams ar savām aktivitātēm Austrālijas valdības aprindās daudzos mūsu nacionālpolītiskos jautājumos.

Sakarā ar pāvesta Paula viesošanos ASV, Apustuliskā delegācija 6. oktobrī Vašingtonā bija rīkojusi pieņemšanu diplomātiskajam korpusam. Bija aicināti arī misiju vadītāji, kuŗus iepazīstināja ar augsto Vatikāna viesi. Pāvests savu uzrunu teica franču valodā.

Pieņemšanā piedalījās arī Latvijas sūtniecības Vašingtonā vadītājs Dr. A. Dinbergs, kas pateicās pāvestam par moorālisko atbalstu, ko tas sniedzis latviešu tautai. Šī tikšanās bija ļoti sirsnīga. Pāvests, abām rokām saņemdams Dr. A. Dinberga roku, apliecināja, ka viņš piemin apspiesto latviešu tautu un par to lūdz Dievu.

K.

DRUKAS KĻŪDU VELNIŅA NEDARBI

Tuvojoties Preses ballei, liekas, Toronto jau pasteidzies ierasties drukas kļūdu velniņš, kas pastrādājis dažus nedarbus mūsu laikraksta 6. oktobŗa numurā. Tā vietējo ziņu chronikā, kur pareizi bija ziņots, ka māc. I. Gaide salaulājis Viktorio Mičelli ar Sandru Bruņenieci, drukas kļūdu velniņš līgavainim „pielaulājis Sandru Budenieci. Šis pats iespiedumkļūdu velniņš pārveidojis arī Pensionāru pēcpusdienas paneļdiskusijās tematu Latviešu centrā, 23. okt. pl. 14. Vietā „Māksla nenoveco" pareizi jābūt: „Māksla (māka) nenovecot." ar burtu „t" beigās. Nepareizi iespiesta arī režisora H. Miķelsona adrese sludinājumā „Glābtais mantojums." Pareizi adresei jābūt: 50 Gaydon Hall Dr., Apt. 803 Don Mills, On., M3A 3A4.

Redakcija lūdz šīs kļūdas aizbildināt.

Vai pasaulei . . .

(Turpinājums no 1. lp.)

Brežņevs centās pierādīt, ka daudzās fiziskās kaites viņu vēl nav pieveikušas. Ka Brežņeva dienas tomēr jau var skaitīt, liecināja viņa ar lielām fiziskām grūtībām teiktā runa.

Šajā šļupstu pilnajā retorikā Brežņevs mēģināja pasauli pārsteigt ar Kremļa militārās klātienes daļēju atvilkšanu no Eiropas. Brežņeva deklarācija, ka gada laikā Maskava no Austrumvācijas izvākšot 20.000 sarkanarmiešu un 1000 tanku. Ja ievēro, ka Pad. savienībai Austrumeiropā pašreiz ir vismaz 400.000 vīru liels sarkanarmiešu kontingents, tad pieteikto 20.000 zaldātu atsaukšana no Austrumvācijas ir patiesībā liekulīgs ūdens piliens kaķim uz astes. Nav jāaizmirst, ka pašā Austrumvācijā, ne jau rietumu agresijas atvairīšanai, stratēģiski novietotas vismaz divdesmit sarkanarmijas divīzijas. Pats galvenais faktors ir tas, ka šī simboliskā Kremļa militārās dūres samazināšana Austrumvācijā notiks tikai tādā gadījumā, ja ASV atteiksies no Pentagona pieteikto — jauno amerikāņu atomieroču novietošanas NATO ietvaros Rietumeiropas territorijā.

Brežņevs nebūt nevēlas mazināt sarkanarmijas nozīmi Austrumvācijā vai citur Eiropā.

Viņš ir nobaidījies par negaidīto amerikāņu apņēmību NATO ietvaros dot Rietumeiropai nepieciešamos ieročus Pad. savienības ekspansijas apturēšanai. Ar Austrumvācijā teikto runu sarkanais cars droši vien cerēja radīt samulsumu amerikāņu sabiedroto starpā Eiropā. Kādēļ Eiropai būtu jāpieņem šie jaunie aizsardzības ieroči, ja Brežņevs tikpat kā „izvācas" no Austrumvācijas. Vai pieminēt to, ka tā dēvēto Varšavas pakta valstu militārais potenciālis kā dzīvā spēka, tā arī ieroču arsenāla ziņā tālu pārsniedz NATO kopējo spēku.

Kārtera padomdevējs valsts drošības jautājumos Brzežinskis tūdaļ pēc Brežņeva teiktās runas paskaidroja, ka amerikāņi paredzēto Eiropas aizsardzības stiprināšanas akciju neatsauks. Dažas dienas vēlāk to pašu amerikāņiem un droši vien amerikāņu sabiedrotajiem par lielu pārsteigumu apstiprināja pats prezidents Kārters.

Gaisā vēl joprojām karājās SALT II līguma ratificēšanas izredzes senātā. Nekas nav arī mainījies sarkanarmijas brigādes klātienes jautājumā Kubā. Amerikāņi gan atsākuši izlūku lidmašīnu aktīvitāti virs Kubas un pašreiz gatavojas lieliem flotes manevriem Karaību jūras telpā. Pēc daudziem gadiem kāju uz amerikāņu zemes pagājušā nedēļā spēra pats Kubas diktātors Kastro, lai AN dažos vārdos resp. vairāku stundu apvainojumu izvirdumā nosodītu amerikāņu imperiālistus un cildinātu labsirdīgo un palīdzīgo Kremli. To, ka komūnistiskais režīms Kubā var pastāvēt tikai ar Padomju savienības 6 milj. dolaru lielu ikdienas financiālu atbalstu, Kastro, protams, noklusēja.

Zviedrijā valdības krize izbeigusies ar politisko partiju koalicijas valdības radīšanu. Jaunais zviedru valdības galva būs centra partijas līderis Faeldīns. Kaut komūnisti pēdējās vēlēšanās savu deputātu skaitu rikstagā palielināja par 20 galvām, jaunā pilsoniskā zviedru valdība komūnistus izslēgusi no līdzdalības visās svarīgās parlamentārās komisijās.

Ķīnas un Pad. savienības attieksmju „normālizēšanas sarunas" nav pavirzījušās ne par mata tiesu uz priekšu. Zīmīgi, ka Ķīna pilnīgi negaidot pavērusi durvis kontaktam ar Vatikānu. Ķīnas tagadējie mandarīni pieteikuši tā dēvētās „Četru" bandas locekļu tiesāšanu jau tuvākā nākotnē. Ar to izklaidētas baumas par šīs bandas vadones, bijušā diktātora Mao sievas fizisku *nolikvidēšanu.* „Četru" bandas locekļi bija asiņainās kultūrālās revolūcijas īstenotāji.

Šī revolūcija patiesībā uz vairākiem gadiem paralizēja Ķīnas saimniecību un radīja lielāko krizi kopš 2. pasaules kaŗa beigām. Lai demonstrētu pasaulei jauno Ķīnas valdnieku humāno seju, tiesa saudzēšot Mao sievas un citu sazvērnieku dzīvības. Laikā, kad Brežņevs cenšas piemānīt pasauli ar eventuālu Pad. savienības ārpolitikas maiņu, rietumu pasaules politiskā aktīvitāte vēl nav atmodināta. Visas zīmes liecina, ka jau drīzumā Eiropas politiskie vadoņi satiksies ar Kārteru un NATO alianse var sagaidīt jaunu asins pārliešanu. Atzīmējams, ka starptautiskās ekskursijās pasaules politiķi dodas lidmašīnās. Prāgā cirkulējošās pagrīdes izdevumā atgādināts, ka vienīga valsts, kas ciemos pie brālīgiem domu biedriem joprojām vēl brauc tankos, ir Pad. savienība.

Beidzot pieminēsim pasaules presē atzīmēto faktu, ka Brežņeva Austrumeiropā teiktās runas nobeigumā notikusi grandiozākā militārā parāde šīs Kremļa ķiparvalsts pastāvēšanas vēsturē. Šajā parādē dominējuši atomieroči, tanki, tanki un tanki.

Aleksandrs Ķegumnieks